

311433

ప్రతిదినము ప్రకటి

Vol. 12 }
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూలై నెల 29-వ తేదీ
శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస శుద్ధ అష్టమి ౮.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిదుందు.

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసములు లేవు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బొటకుల భేదించును వాపుల బాపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

కామినియా నూనె
వెంట్రుకలే అందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు
వెంట్రుకలు దువ్విసపుడు ఊడకమున్నే త్వర
పడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగ
పాడగును అట్లుకాకుండ నేడే కామి
యా నూనెను వాడి సత్వరముగా
శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకలకే
జాడ్యమున్నను మాన్పి ఈ దివ్యౌషధము
వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లు
చేయును ఒక పరీక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు.
మీ శిరోజముల నతి శుభ్రపరచును బుడ్డివెల
1 రూపాయి. 3 బుడ్ల ఖరీదు రూ 2-10-0.
వీశిచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న
ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

1 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0
1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0] మీ చేతిరుమాలునందు

స్మృతులు వేసికొన్న పరిమళ మన్నిదిశలను వ్యాపించును.

పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందుసరకులను ప్రతివోటను విక్రయింప
బడును. లేకున్న సోల్ ఏ శెంట్లగు:—

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నామఠీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

వెల్లింగ్ టన్ సి నీ మా

25-7-25 శనివారమునుండి 31-7-25 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 అట్లు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-౫-15 ని॥ కూడ
ప్రచర్యనము గలదు.

పాతీస్ క్రొత్త శీరియల్

రూత్ రోలండు ఇన్
రూత్ ఆఫ్ రేంజి (కడపటి భాగము)
అత్యద్భుతము, తప్పక చూడవలసినది.

మాన స్థోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసులభము! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గుణమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి వైశ్యకాకట
కీమాత్రలు దివ్యావృతము. అశీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
వ్రేళ్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.
ఈమాత్రలు మేహవారణోష్ణలను వెంటనే మాన్పును
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మునుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆయుర్వేద హాషధ రత్నా కరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము

కొద్దిరోజులువరకు వెల 3-0-0.

2046

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, రేజవాడ,

గాలుతో ఖాదీ ప్రచారము

ఖాదీ ప్రతిష్ఠానువారి ప్రకటన

ముత బహుచాగురు, అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహక సభకు వచ్చినపుడు కలకత్తాలో...

జనూరులో రాట్నములు

ఫరీదు పురమునందు నారాయణులు, నుండు కలకత్తావిశ్వ విద్యాలయము క్రిందనున్న హైస్కూల్లోనే నూలు వడుకుట...

రాయబహదూరు జాదూనాదు ముజుందారుగారు కద్దరు విషయమున చాల క్రద్ధ వహించుచున్నారు. వీరు ఆదినుండియు...

బోగ్రా

బోగ్రాలోని జ్ఞానమంగల్ వారు వహతునకు రూ 1500 బహుమతినియ్యగానువహతుదాధనము కాది ప్రతిష్ఠాపన...

యువకులకు రాట్నము

యువకులకద్దరుధరించినంతమాత్రమునరిపోదు. ఇండియా యొక్క వారు గుర్తింపవలెను. ఇండియా పేదరికములలోనే యాదుష్టితికి...

భారతదేశాభి మానులందు యీదురవస్థ తొలగించువిధము తెలిసికొనవలెను. స్వరాజ్యమననేమో పేదవారికి దెలియదు...

భారతమాత తిరిగి పూర్వజాతిని త్యజము బడయవలెనన్న ఆమెపుత్రులు పూర్వస్థితిని యిప్పటిస్థితిని గూడ యెరుగవలెను.

ఆంధ్ర ఖద్దరుబ్యాంకు

గోదావరిజిల్లాలో ఖాదీ అభివృద్ధి

కాకినాడ ఖాదీ భాండారువారు శ్రీయుత నారాయణ మూర్తిగారి తినిభి నివేదిక ప్రకారం ఏప్రిల్ 1, మే, జూన్ నెలల్లో...

కవుతా వెంకటచలపతిరావు,

కార్యదర్శిగాను.

తుని (స్వయీవిలేఖరి)

జూలై 28:—మాయూనియన్ బోర్డు నిలబలో నుంచి రూ 200/- లు అప్పగానిమ్మని తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు వ్రాసిన యు తరము 21-7-25 లేదీ యూనియన్ మీటింగ్లో...

కుసుమ

వీ. పి. చార్జి ర్యు 2-0-0.

ఈనందు గనేరీయా అను పెగోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడువనవ్వదు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును.

ఆనందకుటీరము, పాస్తూబాక్సు 246 18, బైరాగిమహంపేడి, మదరాసు.

అంతయు శాస్త్రీయము. రహస్యములేదు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫార్మసీ లిమిటెడ్

19, హరిన్ పోడ్డు, హుంతురోడ్డు, మద్రాసు.

భిషగత్వ ఆచంట లక్ష్మీనాథి, బి.ఎ. ఎ.బి.సి.వీ., గారిచే సాపింజబడి కొలంబో మొదలు హరిద్వారమువరకు స్లై ప్రదేశములందును పెక్కు మొదటితరగతి బుగారు వరకములు బడసినది.

అమూల్యము లగు

ఆయుర్వేద ఔషధములకు పుట్టినిల్లు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును.

ఏజంటు కావలెను.

వలయువారు మేనేజరునకు వ్రాయవలెను.

అందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమగ్నముగా నుండెదరు

అయితే నిమగ్నమైకొనవచ్చు లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగల మనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛహడ నుండదు.

శాంతమైన మనస్సు గోగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన ఆతెగనిగ్రహమాత్రలను వాడుదు. అది తప్పక గుణమిచ్చును. ఇంతేగాక నరములబలహీనత, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశీర్వము మొదలగువ్యాధులు మాడ గుణమగును. 82 మాత్రలు గల బుడ్డి ధర ర్యు 1 మాత్రమే. పూర్తిగనగుము గల మాత్రా లూలగునై వ్రాయుదు.

219

ఆంధ్ర నిగ్రహ పార్సీ

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Advertisement for jewelry featuring an image of a bangle and text: ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన మానవ్యకము మీకు తెలియును... ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

Advertisement for 'Kamamahar' featuring an image of a bottle and text: తో కామయహర కస్తూరిమాత్రలు విజ్ఞాపన... 800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0.

దేవీ మహాపాసకుడు

శ్రీయుత శ్రీ. పి. కామచంద్రారావుగారు

వీరు సుమారు నెలదినములనుండి బందరు పట్టణమున పంతులవారి మేడకు ఎదురుగావున్న యింటలో నివసించుచు లక్ష్మీ పూజచేయుచు తీర్థప్రసాదములను ప్రజల కిచ్చుచున్నారు. సుమారు పదిదినములక్రిందట పంతులవారి మేడయందు అతి వైభవముగా పూజనన్ని అయిదువందల నారికేళములను దేవి కర్పించి కుంకు రక్షరేకులను స్త్రీపురుషుల కొసంగిరి. గ్రహ సంబంధముగ వాగ్గుల నతినిపుడతతో బాసచేయగలరు. కర్మ విమోచనమైనవారి కందరికిని పారి తీర్థప్రసాదముమీసే మేలు కలుగుచున్నది. జనసమూహ మెక్కుడుగుటవలన చి త్రకుద్ధికి దేవి ఉపాసనకు వారికి అనకాశము చిక్కుట లేదు. ప్రస్తుతము గుడివాడయందు పనిచేయుచున్నారు. ఇంకొక పదిదినములవ టనే యుందురని తెలియుచున్నది.

“వారి పీఠము బందరునందే యున్నది. వారి కుటుంబము గూడ బందరులోనే యున్నది. వారు ప్రతి శుక్రవారమును బందరుకువచ్చి ఆదివారమువరకు బందరులోనేయుంటూ శుక్ర వారమునాడును ఆదివారమునాడును బందరులోనే పూజలు చేయుచున్నారు.” అని బందరునుండి ఆంధ్రప్రతికా విలేజిరియు నామిత్రులగు ఆంజనేయులుగారును నామిత్రులగు శాస్త్రి గారును నాకు వ్రాసిన లేఖలు నేడు టపాలులో చేరినవి గాన వీరివిషయమును తెలియగోరిన మిత్రుల సౌకర్యముకొర కిప్రతికాముఖమున ప్రకటించితిని.

వెదురుమూడి శేషగిరిరావు,
29-7-25.

శ్రీరామమహానామ ఆయుర్వేద కళాశాల అండ్
ధర్మవైద్యశాల-బెజవాడ

నేను శ్రీగోపాలాచార్యులవారి కలాశాలలో ఉత్తీర్ణుడ నై వారి ఆయుర్వేద కలాశాలయందు ఉపాధ్యాయునిగా నున్న ప్పడు శ్రీగోపాలాచార్యులవారు నాతో అనేకసార్లు నీ వివిధ మన ఎల్లప్పుడూ విద్యార్థులను తయారు చేయుచుండవలెనని చెప్పియుండిరి. గుర్తుజ్ఞు ను శివసాహసించి వరంగలునందు స్థా పింపబడిన, త్రింగాయుర్వేద వహావిద్యాలయమున నడిపించు టకై దూరమైనను శ్రమయని తలంపక వెళ్లియుంటిని. కాని కారణాంతరముచే చిరకాలముచట నుండక ఆంధ్రదేశమునకు నాభిధూతముగ బెజవాడయందు పది సంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించబడిన శ్రీరామమహానామ ఆయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాలను నడిపించుటకై ఆనైవృత్తాలా సంఘమువారికి ఆహ్వానించబడి 2-2-22 న లేదీని ఆనైవృత్తాలయందు ప్రవేశించి ఆంధ్రదేశమునకు ప్రధాన వైద్యశాలయని అనేకవందల వైద్యులను పంపించినక వైద్య శాల కార్యము పూర్తియైనదిగదా యని సంతోష. భరితుడనై సుమారు సంవత్సరము క్రిందట 1924 ఆగష్టు 1 వ లేదీని శ్రీరా మమహానామ ఆయుర్వేద కలాశాల, అను కేటలో నొక ఆయు ర్వేద కలాశాలను ఆసంఘమువారి ఆజ్ఞానుసారము స్థాపించితిమి. ఈకలాశాలయందు నేటివరకు 40 మంది విద్యార్థులు విద్యాభ్యా సముచేయుచున్నారు. ఈకలాశాలయొక్క ఉచ్చస్థితిని జూచి ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యులందరివారు వారి మండలికి అనుబం ధము చేసికొని ఆంధ్రదేశమునకు ప్రధానకలాశాలగా ఏర్పాటు చేసియున్నారు. ఈకలాశాలకు ఒక విశాలమైన భవనము తీసి కొనబడి 26-7-25 లేదీ ఉదయము గృహప్రవేశోత్సవము జరుపబడెను. శ్రీ పట్నారు నూర్యనాథాయణరావు పంతులు గారు దానపూర్వముగా యిచ్చిన భూమి ఆదాయములో నుంచి ముగ్గురు విద్యార్థులకును, ఇతరుల సాహాయ్యములన ఏడుగురు విద్యార్థులకును వెరిసి ప్రవేశపరీక్షయందు ఉత్తమ ములుగా ఉత్తీర్ణులైన 10 మంది విద్యార్థులను నె 1 కే రు 6-0-0 నొక విద్యార్థివేతము యివ్వబడుచున్నది. ఆయుర్వేద ము బోధించుటకునగురు ఉపాధ్యాయులును ఇంగ్లీ వైద్యము బోధించుటకు ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులును నియమింపబడి యున్నారు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ మంత్రి శ్రీమన్ నాది భయంకర కృష్ణమూచార్యులుగారు ఉపాధ్యాయులు గా వచ్చుట మా కలాశాలాభివృద్ధికి శుభనూనకము.

ధర్మ వైద్యశాలలు:— గవర్నరు కేటయందలి ధర్మ వైద్యశాలయందు, బెజవాడ పట్నమునందలి ధర్మవైద్యశాలయ ను, దివదినాభివృద్ధికిందుచున్నవి. రైలువేయమునందలి ధార క కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి సూతనభవనమున ను సమీపమున క్రొమాన్ కొంమారి శోభనాద్రి ఆచార్యులు

గారు మా ధర్మ వైద్యశాల స్థాపించు నిమిత్తము ఒక భవనమును నిర్మించు చున్నారు. ఈ భవనము కట్టుచున్నపులము యది వరకే రిజిస్ట్రేచూర్వముగా మాకు దానముచేయబడినది. ఇందు త్వరలో మూడవ ధర్మవైద్యశాలకూడ ప్రారంభించబడును. మాడు వైద్యశాలయందును పనిచేయుటకు ముగ్గురు డాక్టర్లు ను యిదివరకే నియమింపబడియున్నారు.

ఆంధ్రదేశమునకు ఆద్యకప్రాయముగా చేయబడిన ఈ ఆయుర్వేదోద్యమమునకు ఆంధ్ర వహాజనులందరును అనేక విధముల సహాయము చేయుటలకు సవినయముగా ప్రార్థించు చున్నాడను.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి,
ప్రిన్సిపాల్ అండ్ సీనియర్ డాక్టర్.

బర్తలో స్వరాజ్యపక్షము

ఏర్పాటుచేయ ప్రయత్నములు

రంగూను, జూలై 28:— సుమారు 27 మంది సంతక ములుచేసి యొక కథను ఆగష్టు 2 వ లేదీని రంగూనులో జరు పుటకు ప్రయత్నము చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. బర్తా లోగూడ స్వరాజ్యపక్షము నేర్పాటు కీసభ సమావేశపలుపం బడుచున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

రైలు ప్రమాదము

మరణించియుండిడిదే!

శ్రీయొక్క చావు తప్పట

నేటిఉదయము మదరాసు నెల్లటలుస్టేషనుకు చేర నున్న ఆగ్నేగాం ప్యాసింజరుబండిలో ఒకస్త్రీ పెరంబూరు నకు ప్రయాణము చేయుచుండెను. ప్యాసింజరుబండి పెరం బూరుస్టేషనునందలిను. కాని పెరంబూరువచ్చిచేరినట్లు ఆస్త్రీ తెలిసికొనజాలక బగ్జిలోనే మార్చురియుండెను. బండి కదల నున్న సమయమందు లోడి ప్రయాణీకులవలన పెరంబూరు వనుస్టే అని తెలిసికొని వెంటనే ఆకుగతతో బండి కదులు చుండగ క్రిందికిదుముక ప్రయత్నించెను. లోడ్లోడ స్లాటు ఘోరముపై బండికి గజముదూరములో బోగగలవడెను. కొంచె మావలబడినను, లేక పడినలోడనే ఇతరులు ఈవలకు లాగి నేయకపోయినను ఆస్త్రికమరణము సంభవించియుండిడిదే ! నేలపై పడుటవలన కొద్దిగ నొప్పిపట్టుటతప్ప బలమగుగాయము లేవియు తగులలేదు.

డిచితము

ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు నాచేరనియింపబడిన కారణాం బా శతకమును తిరునాళ్లతీపి అను హాస్యరసప్రసంగమును ఒక అణా తపాలు ఓళ్ల నంపెడునొ నువిత్తుగ నర్పించుకొందును. స. శైవవల్లి - హనుమంతరావు, దుగ్గిరాల- గుంజూరుజిల్లా.

ధ ర లు మ రిం త త గ్గ డ ము

కొ ద్ది కా ల ము వ ర కే

- (1) సెకెండు హ్యేండు 8, 28, 32 బి. హెచ్. సి. రనల్కా హాకాస్పి ఆయిల్ ఇంజెన్లు అత్యున్నతస్థితి లో యుండునవి.
- (2) 9, బి. హెచ్. సి. బ్లాక్ డ్రైవ్ ఆయిల్ ఇంజెన్ సెకెండు హ్యేండు బ్రాన్లుహ్యు.
- 10, 17, 22, బి. హెచ్. సి. లక్ష్మీకూడ్ ఆయిల్ ఇంజెన్లు నమ్మకమైన యెక్స్లెబ్టర్ల రైస్పాల్స్, అను పాఠిషగ్గు నెం. 1, 7.
- 8 1/2" X 10" ప్లాంట్లైట్ ల్యాంట్లు. ఈక్రింద జాగాలలో విచారించు.

Head Office:—Calcutta.

Branches:—London, Bombay, Lahore, Delhi & Benares.

B. D. BERY & Co.,

Engineers, Machinery Merchants & Government Contractors,

8, Sembudoss Street, G T MADRAS.

మా త్ర కో శ వ్యా థు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసాల్)

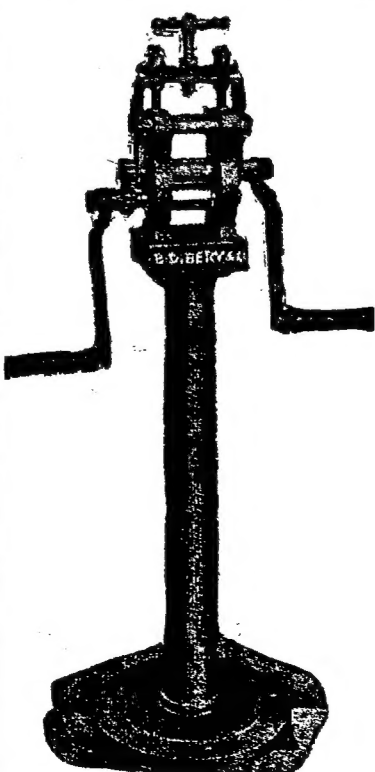
అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కావ్ నెల్లు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హెతులందు, యితర యుక్తాణులందు విక్రయమునకు కొరకును.

ప్రాప్తికొను కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. Hart & Co. 46, Singarechari Street Triplicane Madras

బంగారు పనిచేయువారికిన్ని,

నగల వ్యాపారస్థులకును

ప్రకటన

ఇప్పుడు త్వరపడును!

మీకుగాను మా లండన్ ఆఫీసునుంచి

అన్ని సైజుల రోలింగు, వైరు, మిల్లులు రప్పించబడినవి.

కౌటలాగుకు వ్రాయుడు.

Head Office
CALCUTTA.

B.D. Bery & Co,
ENGINEERS,

BRANCHES:
London Bombay,
Lohore, Benaras
and Delhi.

and Government Contractors,
8, Sembudoss Street,
G T. MADRAS.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

కాంగ్రెసుజయము ప్రభుత్వ అవజయము

జట్టిసుపక్షజయము ప్రభుత్వ విజయము

ఆగస్టు 8 వ తేదీని

6. ముత్యాలపేట

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

11. సావకూరుపేట

సామి వేంకటాచలంశెట్టిగారు

13. ట్రివెలిన్ బేసిన్

ఎం. సింగారవేలుశెట్టిగారు

30. మైలాపూరు

కె. భావ్యంగారు

* * * *

ఆగస్టు 15 వ తేదీని

2. తండియూర్ పేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులునాయకర్ గారు

8. కొత్వాల్ బజారు

కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు

20. ఎగూరు

డా॥ ఏ. లక్ష్మీపతిగారు

* * * *

సెప్టెంబరు 12 వ తేదీని

10. ఏడుబావులు

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు

14. ఎన్స్లనేడ్

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

21. క్రిప్ పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

* * * *

ఆగస్టు 8 వ తేదీ రానున్నది!

ముత్యాలపేట దేశమునకెల్ల మార్గదర్శకము

గావలెను

* * * *

ముత్యాలపేట కాంగ్రెసు సభ

ముత్యాలపేట విజయము కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థులకు శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారి అభ్యర్థితమును బలపరచుటకు నిట్టతీసాయంత్రం తిలచుచెట్టివిధియందు శంకరభగవాన్ గారి ఆశీర్వాదముతో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. సుమారు నాలుగువందల ప్రజలు సభ నిండిరి. అందు వోటు కేయలకులగుటకు పెక్కువారు గలరు. సభ పూర్తయినపరకు జానపదులు ముందులో చేరియున్నారు.

బహిరంగసభ అనంతరం సామీతుగారు ప్రథమమున ఉపన్యసించుచు కాంగ్రెసు, జట్టిసుపక్షములకు గల త

రత్యమును వివరించుచు ప్రథమకక్షి దేశస్వాతంత్ర్యమునకును, ద్వితీయులు దేశభావిసత్యమునకును సాటుబడుచున్నారనిపట్కరి. దీనిజనులక్షేమముకొరకు తమ జీవితములు ధారపోయుటకు సంసిద్ధులైనవారు కాంగ్రెసువారు. స్వలాభములకు పాటుబడు వారు జట్టిసుపక్షమువారు. ఇక కార్పొరేషనులో గడచిన 10 సం॥ లనుంచి జట్టిసుపక్షమువారు గావించుచుండిన ప్రజావిరుద్ధకార్యము లెల్లరకు విడితములే. ప్రతివత్సరము 54 లక్షల రూప్యములు కాసులవలె వెచ్చింపబడుచున్నవి. కాని పురమునందు ఆరోగ్యవిషయములలో నెట్టి యభివృద్ధియైనను గలిగినదా? మీదుమిక్కిలి ప్రజలపై దుర్భరముగ పన్నులు విధింపబడినవి. రోగములు వృద్ధిచెందినవి. పిదప ఉపన్యాసములు శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారు ఎన్నికలు పూర్తియైన పిదప ముత్యాలపేటయందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థును స్వయముగ నేర్పరచుచున్నారనియు, ఆహారాత్రములు ప్రజాసేవయే పరమావధిగ నెంచుకొని కృషిచేయుచున్నారని గాన తప్పక సత్యనారాయణగారికి వోట్ల వోసంగవలసినదిగ గోరిరి.

వి. చక్రయ్యశెట్టిగారు:-వోటరులు కాంగ్రెసువారి కేట వోటుకేయవలెనో, జట్టిసు కాంగ్రెసుపక్షములకు గల వ్యత్యాసము తెలియజేసి, జట్టిసుపక్షమువారు గడచిన 10 సం॥లనుండి కార్పొరేషనులో గావించు దేశాభివృద్ధిపరమగు పనులెవ్వయో వివరముగ నుపన్యసించి కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించిన పిదప, మహాత్ముని ఆగమన సందర్భమందు జాతీయ పతాకమును కాంగ్రెసువారు నిలువబెట్టుటయు, కమిషనరు పతాకమును ఊడచెరుకగ జట్టిసుపక్షమువారు ప్రభుత్వపక్షమువలించించి తత్కార్యమును సమర్థించుటయు, మహాత్మునికి సమర్పించిన సన్మానపత్ర విషయమును, కమిషనరుగారి జీతము రూ 2500 లనుండి రూ 1500 లకు తగ్గించవలసినదిగ కాంగ్రెసువారు చెచ్చిన తీర్మానమును జట్టిసువారామోదము తెలుపకపోవుటయు, మున్నగువిషయములు విశదపరచి కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించినందులకు ఫలితముగ 100 కి 1½ వంతు పన్ను తగ్గింపబడినదని పట్కరి. ఆగస్టు 8 వ తేదీ సమీపించుచున్నదనియు, ఎన్నికల సందర్భములో కులాభిమానములు, జాత్యభిమానముల నే మూత్రము జూడక దేశభక్తి గలిగినట్టియు, ప్రజాసేవజేయ కంకణమునిన పక్షమునకు జేరిన శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారికి వోటు కేయవలసినదిగ గోరిరి. పిదప సాఫీమహమ్మదు మున్నగు వారలు మాట్లాడినపిదప సభ జయప్రదముగ ముగింపబడెను.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము

సిండికేటుసభ్యులరు!

బొంబాయి, జూలై 28:-కంపార్టుమెంటుల పరీక్ష విధానమునుగురించిన నిబంధనలను బొంబాయివిశ్వవిద్యాలయశ్రీ సిండికేటు కళాశాలలకు బంపెను. పరీక్షయందు గొన్నివిషయములందు విస్తారము మార్పులను సంపాదించి, గొన్నివిషయములందు నిర్ణీతముగుణములను సంపాదించలేక పోవుటచే పరీక్షయందు దుర్నిర్ణయగాని విద్యార్థి, తర్వాతపరీక్షకు యేవిషయములందు నిర్ణీతముగుణములను గత సంతకరపు బరీక్షయందు సంపాదించలేకపోయెనో, ఆవిషయములకు మాత్రమే బరీక్షకు రావచ్చుననియు, రెండుపరీక్షయందును దప్పిపోయిన అభ్యర్థి మరొక్క పరీక్షయందు మాత్రమే ఆవిషయములందు బరీక్షకు రావలసివచ్చుననియు, యాజ్ఞాపకపరీక్ష బరీక్షయందు ఫెయిలుఅయి పోయిన విద్యార్థి మరీ ముందుపరీక్ష కన్నీవిషయములందు శరీక్షింపబడుననియు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సిండికేటు ఉత్తరువు గావించెను. (అ. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ శ్రీ మూలం తిరునాళ్ మహారాజాగారి శ్రాద్ధక్రియ

వేదోక్తముగ బ్రాహ్మణులకు సంతర్పణలుదక్షిణలు నీయబడెను

తిరువేండ్రము, జూలై 28:-శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ తిరువాన్మూరు మహారాజాగారు శ్రీమూలం తిరునాళ్ మహారాజాగారి శ్రాద్ధక్రియలు నేడతి విపులప్రయత్నములతో గావించబడెను. అన్ని తరగతుల వారలకును భోజనము పెట్టబడెను. ప్రతి బ్రాహ్మణునకు నొకరూపాయ సంభావన నీయబడెను. వేదపండితులకు యిదిగాక దక్షిణ యీయబడెను. మొత్తము మీద ఒకలక్షన్నరూపాయలు వెచ్చింపబడెను. సంస్థానముం తటను యీ దినము నెలవుగ పరిగణింపబడెను. (అ. ప్రె.)

అల్వారు, భరతపురం మహారాజులు రాజప్రతినిధిని సందర్శించుట

సిమ్లా, జూలై 28:-భరతపురం రైల్వేస్టేషనునందు సిమ్లాకు బ్రయాణమై వెడలుచున్న రాజప్రతినిధిని అల్వారుభరతపురం మహారాజులు సందర్శించిరి. (అ. ప్రె.)

కుష్టరోగ నివారణ నిధి

పాట్నా, జూలై 28:-సర్ హెన్రీబిల్ గారిచే చెరువ బడిన బీహారు ఉత్పత్తిశక్తివృద్ధి నివారణనిధికి గడచిన మే నెలాఖరునకు రూ 110,778-0-9 లు విరాళములుగ నీయబడెను. గవర్నరు రూ 500 లను విరాళ మిచ్చెను. (అ. ప్రె.)

వర్ష పాతము

సిమ్లా, జూలై 28:-ఉత్పత్తిశక్తివృద్ధిగల డిప్రమను నిన్ను మధ్యరాష్ట్రముకేసి సాగెను. పల్నక నది ఉన్నప్పటికిని విరివిగా నున్నది. డక్కనునుండి వాయవ్య యిండియా వరకును యిందు మూలమున వర్షము బలమయ్యెను. మధ్యరాష్ట్రములు, వాయవ్య సంయుక్తరాష్ట్రములందు కొంత అధికముగ నర్షించెనని రిపోర్టు లరుచెందుచుండెను. అస్సాము, బెంగాలు, ఛోటానాగాపురం, పడమటి సంయుక్తపరగణాలు, మధ్యయిండియా, మధ్యరాష్ట్రములు, కొంకణము, మళయాళము, మైద కాబారు లందు సామాన్యముగ వర్షము గురిసెను. బర్మా, ఉత్పత్తిశక్తి, బీహారు, తూర్పుసంయుక్తరాష్ట్రములు, పంజాబు, సరి హద్దురాష్ట్రము, హర్య, మదరాసు దక్కను, ఉత్తరమదరాసు తీరములం దచ్చుటచ్చుట వర్షించెను. ఉత్తర బర్మా, ఈశాన్యపు బెలూచ్చి స్థానము, తూర్పు రాజపుత్రస్థానము, ఘాఝర్ము, బొంబాయి దక్కను, అగ్నేయ మదరాసు లందు స్వల్పము వానకురిసెను.

రంగూను 1, క్యాపుర 2, టేజపురం, ఛరపంజ 1½, డార్జిలింగు, సంభాలుపురం 1, రూర్కీ, జేరాడూను, మస్కోరీ 8, ముక్లేశ్వరం 8, లూథియానా 1½, ముట్లీ 8, లాయల్ పురం, నూత్నా 8, ఖండ్యా 8, హోవంగబాదు 8, సాగరు, జబుపురం 1, పాచిమరీ 1½, పల్నా 2, రైపురం, జగదల్ పురం 8, పర్ పానీ, హనుమకొండలందు 2 అంగుళముల వాన గురిసెను.

నూదన:-రాజపుత్రస్థానము, బొంబాయిలందు అధికముగను, తూర్పు మధ్యరాష్ట్రముందు తక్కువగను వాన గురియవచ్చును. (అ. ప్రె.)

మాతన ప్రచురము ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల మాతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము

పోతానామాత్య ప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బాగుగముద్రించుచున్నారము

12 స్కంధములుగల సంపుటము గ్లేజుకాగితములు క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు నెల రు 6-0-0

సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు రు 8-0-0

2080 సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు రు 9-0-0

ఎ. కణ్డన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

జూలై 27 వ తేదీ సోమవారమునాడు గుంటూరులో జరిగినది

కాంగ్రెసు మహాసభకు బాబు అరవింద ఘోషగానిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనదగునను తీర్మాన ముమోదించబడినది

50 మంది సభ్యులు వచ్చిరి

భారతకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయుత బాబు సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షతన క్రింద యీతేదీ 27 వ తేదీ సోమ వారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు గుంటూరులో రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ జరిగినది. 50 మంది సభ్యులు సభకు వచ్చిరి.

పరామర్శ తీర్మానము

“నిరుపమాన త్యాగము గావించిన ధీరాగ్రణియును భారత మహానాయకుడగున బేతంబు చిత్తరంజనదాసుగారి అకాల మరణమునకు యీసభవారు గాఢసంతాపమును వెల్లడించుచు దాసుగారి కుటుంబమునకు సానుభూతిసంద జేయుచున్నార” అను తీర్మానమును అధ్యక్షుడు ఉపపాదించెను. సభ్యులందరూ లేచి నిలచి ఏకగ్రీవముగా నామోదించిరి.

పిమ్మట కొందరు సాంకేతిక ప్రశ్నల నడుగగా అధ్యక్షుడు సమాధానము చెప్పెను.

“మేనెలలో రాజుపేటాడవరమునందు జరిగిన కార్య నిర్వాహక సంఘసభ్యుల ఎన్నిక సక్రమముగా జరుగలేదుగాన నూతన రాష్ట్రీయసంఘమున కందఁడయవలెనని వెనుకటి కార్య దర్శి శ్రీయుత దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు నాకిచ్చిన లెక్కల పుస్తకములను నేను మీకియ్య వలెను” అని అప్పుడు లేఖ వ్రాసిన శ్రీయుత జి. వి. సుబ్బారావు గారిపు డా లేఖను రద్దుపరుచుకొని ఆ పుస్తకములను నాకిచ్చివేరిగాన నావిషయ ము ముగిసినది. అని సభలో అధ్యక్షుడు తెలిపెను.

శాసనసభల ఎన్నికలకు నిలుచుట

కాంగ్రెసువారు శాసనసభల ఎన్నికలకు నిలువలెనుగాని ఎన్నుకొనబడిన వెంటనే మరల రాజీనామా నియ్య వలెను” అను తీర్మానమును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత మం. రంయ్య నాయుడుగారు రుపపాదించిరి. “స్వరాజ్య బహిష్కరణ పక్షములకు రెంటికిని సమాధాన ము కుదురుటకే నేనీ తీర్మానము సుపపాదించితిని. ఇటులచేసిన దో బహిష్కరణ సిద్ధాంతము గూడా నెరవేరినట్లగును” అని నాయుడుగారు నుడివెరి.

మొదటిసవరణ

“ముందు రానున్న ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారే అభ్యర్థు లను నిలువలెట్లవలెను. ఆ ఎన్నికలలో ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు శాసనసభలలో ప్రతిఘటనము సాగింపవలెను. దేశమునందు శాసనోల్లంఘనమునకు దేశీయులను నిర్దోషము ప్రత్యేకశాఖల నేర్పరచి నిర్వాహవిధానమును గూడ సాగించు చుండువలెను” అను సవరణను శ్రీయుత బి. పట్టాభిరామరెడ్డిగారు రుపపాదించిరి.

రెండవసవరణ

“శాసనసభలకు ఛార్జ్ వలెనను ఆజ్ఞాపూర్వకమున తీర్మాన మును భారతకాంగ్రెసు మహాసభవారు మోదించవలెను. ఎన్ని కలకు సభ్యులను నిలుపవలెను జరుగవలసిన విధానమును నిర్ణయిం పవలెను. భిన్నపక్షములకు వ్యక్తిభేదము లుండెనను అన్ని పక్ష ములవారును కాంగ్రెసు విధానమునే కొనసాగింప వలెను. నిర్వాహ విధానమును సాగింపవలెను. శాసనోల్లంఘనమునకు గూడ దేశమును సిద్ధపరుపవలెను. ఇదియే యిండియా మంత్రి బూకరింపుకు తగిన సమాధానము” అను సవరణను శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు రుపపాదించిరి.

మూడవసవరణ

“శాసనసభలకు ఛార్జ్ శాసనబద్ధమును ఆందోళన మొనరిం పుటకు స్వరాజ్యపక్షమునకు భారతకాంగ్రెసుసంఘమువారు రను మతి నియ్యవలెను. శాసనసభలకు వెల్లుటకు యిష్టములేనివారు శాసనోల్లంఘనమునకు తగిన పరిస్థితులను కల్గించుటకు తగిన పద్ధ తులను నిర్ణయింపవలెను.” అను సవరణను శ్రీయుత భమిడి పాటి సత్యనారాయణగారు రుపపాదించిరి.

పినిసిగూర్చి చాలవర్ష జరిగినది. రాజమండ్రి కాంగ్రెసు పుత్రికా సంపాదకుడు శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు ఏటి కన్నీటికినిగూడ ప్రతిహేళముగానే మాట్లాడిరి. “ఎన్నిక

లలో నెగ్గగానే రాజీనామా నిచ్చినచో తరుమగా ఎన్నికలు జరుగవలసియుండును. చాల ధనమును కాలమును వృధా వృథ మగును. నిర్వాహ విధానమును కొనసాగించుటకు యిపు డున్న మాత్రము అవకాశముగూడ నుండదు” అని అన్నపూర్ణయ్యగారు నుడివెరి.

శ్రీయుత మొనగంటి తిరుమలరావుగారు నాయుడు గారి తీర్మానమును బలపరచిరి.

శ్రీయుత దేశభక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు

“అన్ని పక్షములవారును ఏకీభవించినచో శాసనోల్లంఘ నమే అవశ్యక ర్తవ్యముగాని యిపు డెట్టి యొకమధ్యములేదు గాన నది సాగదు. ఐకమత్యమును కల్గించుటకు అన్ని పక్షముల వారునుకాంగ్రెసులో చేరువలెను చేయవలెనని మహాత్ముడు ప్రయ త్నించుచున్నాడు. ఇది చాల ప్రశంసనీయమేగాని లిబరలుపక్ష మువారు శాసనబద్ధము నాందోళనమునేగాని మరిదేనినిగూడ సాగింపరని వర్ సురేంద్రనాథగారునుడువుటవలెను ఖద్దర్ బట్టను కట్టుటకుగూడ తానంగీకరింపజాలనని శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు తెలుపుటవలెను మహాత్ముని సంకల్పమిడైరుట అసంభవ మనియే తోచుచున్నది. నేను కేవలము బహిష్కరణవాదినే యైనను దేశేవయందు సమాధాన మవసరమని యెరుగుదును.

అందులకే స్వరాజ్యబహిష్కరణ పక్షములకు చాల సమాధానము లిదివరకుగూడ చేయబడెను గాని అవి కార్యకారు లుకాలేదు. కావున ఎన్నికకు నిలచి ఎన్నుకొనబడినపిమ్మట రా జీనామానిచ్చుటయే చాలమంచిపనియని నేనుగూడ తలంచుచు న్నాను. దీనివలన బహిష్కరణమును ప్రతిఘటనమునుగూడ నెరవేరినట్లులేయగను అని దేశభక్త మును నుడివెను.

“ఈ విషయమును గాంధీమహాత్ముడును పండితమోతీలా లునెహ్రూగారును భారతకాంగ్రెసుసంఘమువారును పరిష్కరించెదరుగాన నేను తీర్మానమును సవరణలనుగూడ ఆతేపించు చున్నాను” అని శ్రీయుత బి. ఎల్. శాస్త్రిగారు నుడివెరి.

“స్వరాజ్యపక్షమువారు రెండువర్షములనుండి శాసన సభలలో జయప్రథముగా బహిష్కరణమును సాగించుచున్నా రు. వంగ మధ్యరాష్ట్రములలో ద్వంద్వపరిపాలనము నిర్మాణం పబడెను. ఇప్పుడు మనము యీ తీర్మాన ముమో దించి నచో బహిష్కరణమును మరల లేవనెత్తుటకే యీ యుక్తి బహుబడెను అనుమానము స్వరా జ్యపక్షమువారికి కలుగవచ్చును. ఈ సభలో యీ పద్ధతిని మోచించినవారి కిట్టి దురుద్దేశములేదని నేనెరుగుదునుగాని యితరుల కట్టి సంశయముకలుగవచ్చునుగాన నిది వసికీరారు” అని శ్రీయుత ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు నుడివెరి.

“ఆంధ్రరాష్ట్రమును స్వరాజ్యపక్షమువారు నెగ్గుట కెట్టి అవకాశములేదు. కావున నాయుడుగారి తీర్మాన ముమోదించుటయే ఉత్తమపద్ధతయని నా అభిప్రాయము” అని ఆంధ్రపత్రికాధిపతియగు దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారు రనిరి.

“పంజాబు భూభరణ ఆక్రమకులను తొలగించుటకును స్వరాజ్యమును బలపరుచుటకును అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించితిమి. అని యేమియును యింకను నెరవేరలేదు. అట్టిచో యింట్లో కట్టి చిత్రాక్షుల కలుగుట నాకు చాలా వింతగానున్నది. ఇప్పుడు గాంధీమహాత్ముని నలె మనమందర మును గూడ స్వరాజ్యపక్షమువారికి పూర్తిగా లొంగుటయొక మార్గము. ఎన్నికల ప్రయత్నములలో స్వరాజ్యపక్షమువారికి విరోధము కలిగింపకుండుట రెండవమార్గము. నాకీరెండుమార్గ ములు మాత్రమే కనబడినవి” అని శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు నుడివెరి.

శ్రీయుత భిమిడి సత్యనారాయణగారి సవరణను శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు బలపరచిరి.

“నేను వినవచ్చుచుండ తీవ్రముగా ఆక్షేపించెదను. అలహాబాదు సభ జరిగినపుటనుండియు చేయబడిన సమాధాన ములన్నియు కట్టి అన్నపూర్ణయ్యగారు యీతీర్మానముగూడ నట్టిచే. రెండవ చాలమంది ప్రబలమును విభేదములున్నవి. అవి వినవలసినవి” అని డాక్టరు బ్రహ్మశ్రీశ్యుల సుబ్రహ్మ

ణ్యంగారు నుడివెరి చాలనేపు ముచ్చటించిరి.

తీర్మానమును సమర్థించుచు అధ్యక్షుడు శ్రీయుత సాం బమూర్తిగారు గంభీరవన్యాసము నొనగిరి. “మహాత్ముడు విధించిన బహిష్కరణపద్ధతయే ఉత్తమముగాని యిప్పటి పరిస్థితు లలో నానిని కొనసాగించుట కెట్టి అవకాశమును లేదు. కావున రెండవపక్షములకును సమాధాన మవసరముగాని మంత్రిపదవులను స్వీకరింపవలెనను భావము స్వరాజ్యపక్షము వారిలో ప్రబ లుచున్నది. దానిని నామోదించుటయే ఉత్తమసాధనము. వి ర్లండువారు రచలంబించిన ‘సినుఫీను’ పదతికిని దీనికిని భేదమేమి యును లేదు. సినుఫీను పద్ధతినల విర్లండువారికి గొప్పలాభము కల్గినది. ఇందువలన పెక్కుసార్లులు ఎన్నికలు జరుగవలసినప్పు చని ఎవరను జడియ నవసరములేదు. రెండుసార్లులు దేశీయులు ఎన్నికలలో పూర్తికాగినచో నిరంకుశోద్యోగులు వెంటనే తెల్లజండాలును చూపించగలరు” అని శ్రీయుత సాంబమూర్తి గారు నుడివెరి.

పిమ్మట ఓ ట్లు తీసి కొనిరి. పట్టాభి రా మిరెడ్డి గారి సవరణకు మోచ్చుగా ఓ ట్లు వచ్చినందున ఆసవరణ ఆమోదించబడెను.

“కాంగ్రెసువారి పక్షమున భారతకాంగ్రెసు సంఘము వారు శాసనసభల ఎన్నికలకు అభ్యర్థులను నిలుపవలెను. శాసన సభలలో సభ్యులవలంబించవలసిన ప్రతిఘటన విధానమునుగూడ నిర్ణయింపవలెను. దేశమున వ్యక్తిశాసనోల్లంఘనమునకు ఏర్పా టుచేయవలెను. నిర్వాహవిధానమునకు భిన్నశాఖల నేర్పరచి దానిని సాగింపవలెను అని యీసభవారు భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి నూచించుచున్నార.” అను తీర్మాన ముమో దించబడెనని ప్రకటించబడెను.

కాంగ్రెసు చందా

“ఇప్పుడున్న నూలుచందాను కాంగ్రెసువారు రద్దుచేయు నెడల యీనూలుచందాయే లేకంద చేయవలెను. మొదటి నిబంధన నామోదించువారు రందరను కాంగ్రెసు సభ్యులుగా నుండుట కర్హులు అని నిర్ణయింపవలెను” అను తీర్మానమును డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం (సీతానగరం) గారు ఉపపాదించిరి. “నూలుచందా మరతను రద్దుపరచినచో మహాత్ముడు బోధించిన పని చేయనివారికి ఓటులేదు” అను మహాత్ము తాదర్శము మంట గలసిపోవును. అదియే తప్పనిసరియైనచో చందానే తీసివేయు ట మంచిది. ఆపుడు మిక్కిలి చీద వారు గూడ కాంగ్రె సులో చేరుటకు వీలుగా నుండును” అని సుబ్రహ్మణ్యముగారు నుడివెరి.

ఈ తీర్మానమును శ్రీయుత ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ గారు బలపరచిరి. “చందానే తీసివేసినచో పనిచేయని వారికి ఓటు లేదను” ఉత్తమ విధాంతమునకు సమానమును ఎల్ల వారికిని ఓటులను” అను సిద్ధాంతమును స్థాపించినవారమగుదుము” అని శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణగారు నుడివెరి.

చాలమంది సవరణలుపాదించిరి. చాలవర్ష జరిగినది. సంవత్సరమునకు నాలుగణాలుగాని స్వయముగా వడికిన నూలు 2000 గజములు గాని చందాగా ఏర్పరుపవలెను” అని శ్రీయుత పి. నేర్రాజు (పశ్చిమగోదావరి) గారు ఉపపాదించిన సవరణ మోచ్చుమందినే ఆమోదించబడెను.

జాతీయవిద్య

“ఆంధ్ర జాతీయ విద్యాపీఠమును ఏర్పరుపవలెను” అను తీర్మానమును డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు రుపపాదించిరి. తీవ్రమునవర్ష జరిగినది. ఈతీర్మానమును చర్చించుటచే సభలో పరిష్కరింపు లెపు డనుకూలముగ లేవని శ్రీయుత సుబ్రహ్మణ్యంగారు తీర్మానమును వదులుకొనిరి.

మరికొన్ని చిల్లరవిషయములను చర్చించినపిమ్మట 27 వ తేదీసంసభ చాలించబడెను. 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మరల సభజరుచును. (ప్రత్యేకవిలేఖరి తంతివార్త)

సెంటుగేబ్రియలుచర్చి దావా

ఆస్తిని స్వాధీనము జేసికొనకుండ ఉత్తరువు గోరుట రంగూను, జూలై 28:— సెంటుగేబ్రియలుచర్చి పైవత్ కమిటి కార్యదర్శియగు జి. జోసెపుగారు సి. పి. సి 144 క్లెక్ నుక్రింద రంగూను మునిసిపలు కమిషనరుపై దెచ్చినదావా సంవర్షమున ఆస్తిని మునిసిపలు కమిషనరు స్వాధీనముచేసికొన్న కుండ ఉత్తరువు గావించబడినవని కోరిరి. పోలీసుకమిషనరు నకును, మునిసిపలుకమిషనరునకును కంప్లెంటునకలును బంపెద వని మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి. (ఆ.ప్ర.)

దక్షిణ కమ్మ మహాసభ

సాత్తూరులో సమావేశమగుట

శ్రీరామమూర్తి పంతులుగారి

ప్రారంభోపన్యాసము.

దక్షిణ కమ్మ తృతీయ మహాసభ రామనాథు జిల్లా సాత్తూరులో ఆందులకై ప్రత్యేకముగ నిర్మింపబడిన మందిరమునందు సమావేశమయ్యెను. చిత్తూరు జిల్లాలోను అన్యత్రులగు మనిష్యామి నాయకుగారు బి. యే. బి. యల్. యం. యల్. సి. అన్యత్రుల నహించిరి. రామనాథు జిల్లా కలెక్టరుగారును శ్రీరామమూర్తి పంతులుగారు సభను ప్రారంభము చేయుచు చక్కని యుపన్యాసము నొసంగిరి. సభకు మధుర, రామనాథు, తిరునల్వేలి జిల్లా లందలి కమ్మ లందరును ప్రతినిధులుగ వచ్చిరి. అన్యత్రుడు మన్నగు వారి యూరేగింపుతో సభామందిరమునకు దీసికొని వచ్చిరి. అంతట కలెక్టరుగారు రగు శ్రీరామమూర్తి పంతులుగారు యం. ఏ. బి. సి. యల్. ఈ క్రింది విధముగ సభను ప్రారంభము చేయుచు నుపన్యసించిరి:—

ప్రారంభోపన్యాసము

మహాశయులారా,—ఈ తృతీయ దక్షిణ కమ్మమహాసభ నిర్వాహకులు నన్ను యీ సభను ప్రారంభము చేయవలసినది గఱోరి నొరవించినందులకు కృతజ్ఞతను తెలుపవలెదను. జిల్లా కలెక్టరుకు వర్ణభేదము లేదు. కాన నన్ని చుట్టికి మీ రాహ్వయము చేసినపుడు కలెక్టరు హోదాతోరహ్యున లేదనుకొనెదను. మీరు మీ సంఘోద్ధరామునకు జేయు ప్రయత్నములందు సానుభూతిని జూపువానిని పిలిచినట్లు నన్నుగూడ పిలిచితిని తలంచెదను. ఇంగ్లీషువిద్య చదువుకొన్నవారి కందరకును భారత దేశమునకు వర్ణభేదము పెద్ద అటంకమని పాశ్చాత్యోపాధ్యాయులు వదేపదే చెప్పగా వినియుందురు. శాతకాస్త్రము, ఆర్థిక శాస్త్రము నిబంధనలునుమిన్నినట్లే యీ విషయమునుగూడ నమ్మి యుంటిమి. కాని దేశములో నాస్త్రము అట్టి నమ్మకములేదు. ప్రతి సంవత్సరమును వివిధవర్ణులవారు సభలను జేసికొనుటను జూచుచున్నాము. నర్ణ విభేదముండటంకలన విచ్చిత్తు చిన్నములేమియును గాన్పించుటలేదు. కొన్ని సంవత్సరములనుండి యును ప్రతి వర్ణమునందును ప్రబోధముగల్గెను. మన దేశములో నూతన జీవితము బయల్పడలేనపుడు యీ యుద్ధమును తిరోగ మనమునా? కావున భారతదేశములో వర్ణవిభేదమునుగూర్చి అది బ్రతికినను చచ్చిపోయినను తెలిసికొనుట చాల మంచిది.

వర్ణములమూల మెట్టిదియో గతమైనది. కాని ప్రపంచము పదార్థమునందును అవకాశమునందును పరిణామము గాంచునని శాస్త్రమువలన దెలిసికొంటిమి. అనగా దీని ప్రకారము జూడ మనుష్యుడు జేబుదెట్టి పనిజేయుటకు ముందే ప్రకృతి సిద్ధము చేసినది తెలియగలదు. ఆచరణమునకు గట్టిగా సరిపాడ్డులు గలవు. సాత్తూరులో మంచి పండితులున్నదిగదాయని దానిని సాగుజేయుటకు వడమరైపురములోని నాయుడు అక్కడికి రావలెనని కోరినయెడల సాధ్యము కాజాలదు. ఉత్తరధరాసముద్ర ప్రాంతదేశములోని బొగ్గుగనిని దీసికొనివచ్చి బెంగాలులో దెబ్బలేము. ఇదేవిధముగ పదార్థమునకు గూడ పాడ్డులుగలవు. బంగారము, ఇనుము, ప్రాణవాయువుగలవు. బంగారము ముక్కను దీసికొని ఇనుముగాని ప్రాణవాయువుగాని చేయజాలము. అట్లు చేయవలెనన్న దివ్యశక్తి యుండవలెను. ప్రపంచము పరమాణువులతో నిండియున్నదని కనుగొనుచున్నాము. ప్రకృతీసిద్ధముగూడ సంతయేయని గాన్పించుచున్నది. భారతదేశములో జీవితవిధానమును సిద్ధముజేసి వారు ప్రకృతి ననుసరించి కట్టుదిట్టములజేసిరి. అందు కొన్నిరకముల సేర్పరచిరి. అవియేవర్ణములు. ఒకప్రదేశము నింకొకచోటునకు మార్పుట యెట్లు దుస్సాధ్యమో యీరకములను గూడ ఒకదానితో నొకటి మార్పుట సాధ్యముగాదు.

“వర్ణమే భారతకళావిశేషము”

ఏవిధమైన పాడ్డులేని ప్రపంచమెట్లుండునో ఆలోచించుకొనుడు. ప్రపంచముంతయు అట్టి కట్టలమగును. తెన్నిసుకోర్పులో ఆటగాండ్రు సరిపాడ్డు గీతములను యిష్టమునచ్చినట్లు దాటుచుండునట్లే జీవితము పరిణమిండును. ప్రపంచములో నెట్టిపాడ్డులేకుండ బంగారము, ఇ

నుము, ప్రాణవాయువు అన్నియును ఒకముద్దగనుండు స్థితిని ఆలోచింపుడు. అపుడు ప్రపంచము ప్రాణములేకుండ మొదలున లేనుండును. భారతదేశములో వర్ణవిభేదము లేకున్నయెట్లుండునో ఆలోచింపుడు. 25 కొట్లనుండి ఒకటేజాతిహిందువులు బౌద్ధులుండిన యెట్లుండును. భారతదేశమున కపుడు అపూర్వముగ సంఘనిర్మాణ మదృశ్యమగును. చైనామోస్తరుగా నుండును. భారతదేశ స్వర్ణము చైనా స్వర్ణమువంటిది గాదు. చైనావారికి నిర్వాణమే మార్గము. భారతదేశములో ఇంద్రుడు, అగ్ని, విష్ణు, లక్ష్మీ మున్ను గాగలదేవతలెందరో గలరు. దానితో ఒక విధమైన కళ ఆకృతి యేర్పడియున్నది. భారతదేశపు పురాణకథల తరువాత వర్ణవిభేదమే భారతదేశ కళానైపుణ్యముయొక్క ఫలితము. సాందర్యమే సత్యమని చెప్పబడినది. భారతదేశములో నిపుడు వర్ణవిభేద మంత యెక్కువగలేదు. కాని వివిధవిభేదము లుండనే యున్నది. భారతదేశములో మానవనిర్మాణములు చాలగలవు. వానివలన హిందూసంఘము లేజోవంతముగ నుండుటకును తోడ్పడుటయే గాక ప్రపంచములోని వివిధ జాతులకును మతములకును అవకాశము నిచ్చెను. ఒక్కొక్కచోట ఒక్కొక్క వర్ణమే జనసంఖ్య యంతయుగల చిన్నదేశములుగలవు. చిన్న చిన్న జాతులు పాడ్డుదాటి పోకుండ అచటనే ఒకరిలో నొకరు పెండిండ్లు చేసి నుట యెక్కువగలేదు. మనవర్ణములు ఒకేబంధముగల్గి చిన్న చిన్న జాతులుగ నుండెను. చిన్న చిన్న వర్ణములుగ పెరుగుట వలన జాతులు వెనుకబడినవి చెప్పబడినది. మనవర్ణములు పెద్దదిగ నుండుటయేగాక శరీరకాస్త్రమునందు గూడ నభివృద్ధిగాంచెను. ఆకృతియందు ఆత్మయే ముఖ్యముగాని శరీరము గాదనియు, శరీరము మృతినొందినపుడు ఆత్మ చావదనియు అందులోనుండిపోయి మరియొకఆకృతి దాల్చుననియు మన హిందువులు నమ్మెదరు. భారతదేశములో నొక యాత్మత్వట్టి యెన్ని ఆకృతుల దాల్చునో ఆలోచించుకొనుడు. భారతదేశములో నెన్ని పనులు జరుగునో యితరత్ర గూడ జరుగవచ్చును. కాని తెన్నిను కొద్దులో మోస్తరుగ యితరత్రోట్ల భారతదేశములోవలె సరిపాడ్డులు గట్టిగలేవు. ఆకాశపదార్థములను ఒక ఆకృతిగ గట్టిగ దివ్యశక్తి నిర్ణయించినపుడు, ఇతరదేశములలోవలె గాక భారతదేశములో జీవితము ప్రపంచ మిదివరలో పరిణామము గాంచిన విధమున కనుకూలముగ నుండునట్లు చేసినట్లు గాన్పించును. ఒక పిల్ల ఆకృతికి విలువ శరీరము. ఆత్మ-రెంటిమీద నుండును. శరీర మభివృద్ధిగాంచుటకు నిర్ణయింపబడిన పాడ్డులవలన అందుకు లోబడియున్న ఆత్మగూడ శిక్షణానుభవములను గాంచునట్లుకు సందియములేదు. ప్రపంచములో ఆకాశపదార్థము లెట్లేర్పడి యున్నవో వాని కనుకూలముగానే వర్ణవిభేద మేర్పడియున్నదని యు ఆత్మకు ఆధ్యాత్మిక శిక్షణ మనేకవిధముల నలవడుచున్నదనియు నేను నమ్మెదను.

భారతదేశమునందు వర్ణవిభేదము హిందూమతనిర్మాణములో ముఖ్యభాగమై యున్నది. ప్రకృతి, ఆకాశపదార్థములను నిర్ణయించిననే హిందూ స్వర్ణమువలె నది చిత్రింపబడినది. భారత తత్వవేత్తల యాజీవితమును ఆత్మకు అటూమిక తలంచెదరు. దానినుండియే యీవర్ణవిభేదము గల్గి ఆనేకవిధముల అనుభవమును కలుగజేసెను. హిందూ ఐక్యమునం దెన్నియో విభేదములుగలవు. భారత సంఘశాస్త్రము ప్రకారము ప్రతి మానవుడును ఒకతరగలియు, అందరు మనుష్యులును సోదరులుగ నుందురు.

కాబట్టి వర్ణవిభేదము భారతదేశాభివృద్ధి కాటంకముగ నున్నదనుటకు కారణము భారతదేశ జీవితమునకు సరిపోని అభివృద్ధి ఆదర్శములను మార్గములను మూలము జేయుటయే. కాబట్టి వేర్వేరు వర్ణములను స్పష్టముగ దెల్పుచువానియందుగల ఐక్యము నుగూడ స్పష్టముగ దెల్పుట యవసరమైయున్నది. జాతివిభేదములు పోట్లాటలకుగూడ కారణము. ఐక్యముగల సర్వసామాన్యజీవితమును దెలిసికొనక దేనిదిపొపుటవలననే కిరకిరబుట్టును. కమ్మజాతివారు యీ విషయమును గుర్తించి తమ వర్ణము వేరైనదిగాక భారత జీవితములోని వర్ణములలో నొకటిగ దెలిసికొని సభను జయప్రదము జేసెదరుగాక. మీరు భారతదేశములో ఎతరజాతులలో నొకరినియు వేరనియుగూడ దెలిసికొనవలయును.

ఇంతవరకును వర్ణముల తత్వమునుగూర్చియు ఆ సభలను గూర్చియు దెప్పితిని. ఇప్పుడు కమ్మజాతినిగూర్చి ప్రత్యేకముగ దెప్పెదను.

కమ్మల పూర్వచరిత్ర

ఈ జిల్లాలోని కమ్మల పూర్వచరిత్రముగల్గియున్నా

రు. మధురలోని నాయకపాలకుల ప్రాప్త్యులనులవలన వారు పోట్లాడుటకైననేమి నివాస మేర్పరచుకొనుటకైన నేమి వచ్చిరి. ఇక్కడికి వలస వచ్చిన వారు ఉత్తర సర్కారులలోని కమ్మల కన్నయెక్కువ బలముగ నిడుపుగ గాన్పించుచున్నారు. మీజాతివారు సింహళములో గూడ రాజ్యమును సంపాదించిరి. మీరు సైనికులుగ నున్నట్లును పాలించినట్లును ఒకశతాబ్దము క్రిందటివరకును సాంప్రదాయములుగలవు. మీరిప్పుడు సాంగముగజేయు పనులకు గావలసిన శిక్షణమును ఐక్యమును ఆసాంప్రదాయము లాసంగునని తలంచెదను. కమ్మనాయకుల వ్యవసాయముజేయువారు. పాడిపంటలు గలవారు. మీరా ఆచారము నుంచుకొనుటచేత ఈప్రాంతములలో మంచి కాపులుగ మేర్పడసిరి. మీరు పూర్వపు వ్యవసాయపద్ధతులనే అనుసరింపక మీపిల్లలను వ్యవసాయపాఠశాలలకు పంపెదరని నమ్ముచున్నాను.

విద్యావ్యాపకము

మీరు శరీరభౌతిక సాఖ్యములను జూచుకొని జ్ఞానాభివృద్ధిని గూర్చి అలక్ష్యము జేయరాదు. జ్ఞానాభివృద్ధి కొంచెమైనను లేనిదే నాగరకులుగారిని గుర్తింపబడినది. ఈదేశములో ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధికి ఆర్థికశక్తము లడ్డుదగినవి. ప్రభుత్వము వారిపుడు తమకు తాము సహాయము జేసికొనువారికి సహాయముజేయగల్గుదురు. మీజాతివారు స్వయముగ ప్రాథమికవిద్యను ప్రారంభము జేయుటకు తగినమోతుబరులై యున్నారు. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు సహకారముజేసి సహాయముజేయగలరు. విరుదు నగరులో నాడారు మైన్సులు ఆరవ్రమైనది. మీరు కట్టుబాటుతో పనిజేయునెడల మీ ప్రక్కవారికిగూడ లాభముగ నుండును. పెకండరీవిద్యనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు రాలోచించుచున్నారు. మన విద్య యింతవరకును డిగ్రీకోసము వినియోగించుటవలన చాల నష్టములు పొందెను. అయ్యది యెవ్వరలేని నిరామయముగచోట నున్నవానికితగినటుల భారతీయునకున్నది విద్య దేనితోను చేరని సమస్య గాదు. జాతీయజీవనముయొక్క అవకాశములు, అవసరములనుబట్టి నిర్ణయింపవలయును. జాతీయ విద్య యనుట పునరుక్తి యగును. విద్యయనగానే జాతీయము గావలయును. బ్రిటిషుపాలనకు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములో గరవు విద్య, భారతీయునకు తగినటుల యిచట నవసరమైనటుల నేర్పుదానివలెగాక జేరుగనుండును. కమ్మజాతికి వ్యవసాయముముఖ్యము. ఫంటలు అయిన తరువాత కొందరు మీరు పారిశ్రామికము గభని జేసెదరు. మీ ఆచరణములు హిందూజాతిజే. మీరు అందులో జేరినవారే. కాబట్టి మీకు అందరకును గావలసిన ప్రాథమిక విద్యకు తోడు వ్యావసాయిక విద్యయుపారిశ్రామిక విద్యగూడ నేర్పుకొనునట్లు జేయవలయును. వృత్తిని పాధించుటకుగాక విద్యాభిజ్ఞులై పెద్దపెద్ద వృత్తులలోనికి రాగోరువారు విశ్వవిద్యాలయ విద్యను నేర్పుకొన బోవచ్చును.

సంఘశిక్షణము

భూమిని సాగుజేయుటయు, జ్ఞానమును సంపాదించుటయు మాత్రముగాక గుణమునుగూడ సాధనజేయవలయును. ఇదియే సంఘమునందు మంచితట్టుబాట్లను జేసి మతాభివృద్ధికి తోడ్పడును. సంఘశిక్షణమునకు భారతదేశములో నిష్పాడున్నంత యవసర మెప్పుడు నుండలేదు. ఇంగ్లాండులోను జర్మనీలోను యీ శిక్షణ మే బాగుగ గాన్పించును. నేడు భారతదేశములో నిదియే పెద్ద లోపముగ నున్నది. జాయింటు స్టాకు కంపెనీలు పనిజేయక పోవుటయు స్థానికస్వరీపాలనము ఏమియు తెలియక పోవుటయు దీనివల్లనే తేల్చింపుచున్నది. ఆయిన హిందూమతము నిష్కామసేవను జేయుమని చెప్పుచున్నది. భారతదేశములో జీవితము అభివృద్ధియగుకొలదిని ధర్మనిబంధనలు మనము విధించుకొనినవానినిగ గాక యితరులు విధించిన వానివలె భావించెదము. కాబట్టి మనము వర్ణవిభేదమును పునరుద్ధరించి స్వజాత్యభివృద్ధికి ఆత్మను తొంగునట్లు చేసి దానివలన గల్గిన శిక్షణామును గ్రామము, మండలము, రాష్ట్రము, దేశము, మానవాళి యంతయు నభివృద్ధి గాంచుటకు వినియోగింపవలయును. వర్ణములవలన పాడ్డులేర్పరచుటవలన దృష్టిసీమిదనుండి యితరత్ర ప్రసారము గావించుటకు సహాయకరముగ నుండును. వర్ణవిభాగమునందు ఈ ముఖ్యాంశమును మీరు వ్యవసాయము జేయవలయును.

ముగింపు

సాత్తూరు తాలూకాలో కమ్మల గ్రామములు చాల చోట్ల సహకారప్రయత్నములు ఫలవంతములుగ నున్నవని తెలిసికొనుటకు సంతోషముగ నున్నది. వడమరై పురములో మీ జాతివారు స్వసంఘ జేనుమున కై యుత్సాహముతో యు

మీరు జైలునుండి వచ్చి 300 రోజులనుండి కను ఆభాషయే మాట్లాడుచుంటున్నారని తగిన యభిప్రాయం చూపబడినది. త్వరలోనే విద్యను ఇంగ్లీషులో కరవు తప్పకుండా చదివ్వమని గానించుచున్నది. మీలో ధనవంతులైనవారికి విజ్ఞానమును నిలిపియుంచినయెడల మీ వర్తమయొక్క వ్యక్తిత్వమును నిలువజేయుట కలదు.

మీరు యిప్పుడున్న దానికన్న యెక్కువ మంది కమ్మలై, భారతీయులై సుగుణాత్మకులై పరిణతులై గాతయని నేను ముగింప గోరెదను.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష పన్యాసము

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు యస్. రామస్వామి నాయుడు గారు బి.యే. (ఆనర్సు) బి.యల్. ఆరవములో ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగుచు కమ్మజాతియొక్క పూర్వప్రతిభను వర్ణించి యిప్పుడు సమస్యను వ్యవసాయపద్ధతులమాటి పాశ్చాత్యపద్ధతులు ననుసరింప వలెనని చెప్పిరి. సహకారపద్ధతులపై వ్యవసాయముజేయుటవలన దారిద్ర్యము పోయి ఆర్థికదుస్థితి తొలగి పోగలదు. సంఘమునకు విరాళములను త్వరలో సందర్శించి నియమలెని కొరెరి. అంతట ఆయన తమ పిల్లలకు ప్రారంభవిద్యను నిర్బంధము జేయవలెననియు, దానివలన సాంఘిక ఆర్థిక పరిస్థితు లభివృద్ధి గాగలవనియు చెప్పిరి.

కమ్మజాతిజనులందరూ వికసితమయ్యే సుండి స్వసంఘోద్ధరణమునకు పనిజేయవలెననియు చెప్పి వారుముగించిరి.

అధ్యక్ష పన్యాసము

సభాధ్యక్షులగు మునిస్వామినాయుడుగారు హర్షస్వరము చెల్లగలేదని తమ ఉపన్యాసమును అంగమున జదివిరి. అందు విద్యాప్రాముఖ్యమునుగూర్చియు, జాతిమతవిద్వేషముల గూర్చియు నిష్కర్షాత్మకంగాను గూర్చియు చెప్పిరి. ఈ ఉపన్యాసభాగములు రేపు ప్రచురింపబడును.

జయతోయం దఖండపాఠము

ఇప్పటికి పదనాలుగు పాఠములు జరిగెను

అమృతసరము, జూలై 28:—జయతోయం దిప్పటికి పదనాలుగు అఖండపాఠములు జరిగెను. ఆగస్టు 6వ తేదీనాటికి 101 పాఠములను బరిసమాప్తమగును. ఏర్పాటులన్నియు సంతృప్తికరముగ నున్నవి. (అ. ప్రె.)

ముల్తాను జైలులునుండి మరతులపై పదిమంది అకాలీలు విడువబడిరి

ముల్తాను, జూలై 28:—జిల్లామేజిస్ట్రేటు ముల్తాను నెంట్రిబులైలును సందర్శించెను. మరతుల నీయగ వెంటనే పదిమంది అకాలీలు జైలునుండి వెంటనే వదలిజేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

నిలము అమ్మకము

డబ్బు. రంగనాయకులు శైలి దివాలసందర్భంలో (అర్జి నెం. 203/1918)

అఫిసియల్ ఆఫ్ ది ఉత్తరప్రదేశ్ మెనర్స్ డాడన్ కంపెనీవారు నెల్లూరి ముసాఫర్ బంగళా వద్ద 1925 సంవత్సరం ఆగస్టునెల 2వ తేదీ ఆదివారము 1 గంటకు యీదిగువ కనుపరచియుండు నేలలును యేలము చేయుదురు.

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు ముత్తుకూర్ సబ్రిజిస్ట్రేటులో చేరిన నెల్లూరు తాలూకా యాపూరు 11 బట్టగడ్డూరువారిపాల్లెం గ్రామములో:—

- నెం. 496 పట్టాదాఖలాకోరు మాగాణి
1. పాతసర్వే నెం. 1150/1, 2 రీసర్వే నెం. 1150/1, 2 యె. 8-66 లో యె. 1-88 సెంట్లు.
 2. పాతసర్వే నెం. 1150/8 రీసర్వే నెం. 1150/3 యె. 8-2 లో యె. 4-1 సెంట్లు.
 3. పాతసర్వే నెం. 1150/1-1 రీసర్వే నెం. 1150/1-1 యె. 1-3 లో యె. 0-66 సెంట్లు.
 4. సాతసర్వే నెం. 1150 రీసర్వే నెం. 1150/2 యె. 12-14 లో యె. 6-67 సెంట్లు.
 5. 81 పట్టా నెంబరు మాగాణి:— 1005 యె. 5-28 లో యె. 0-54 సెంట్లు.

సిమెంటు పరిశ్రమకు బాంటీ

నీయవలయును

టారిఫ్ఫుబోర్డు నివేదిక

దొరతనపు తీర్మానము

బుట్ట దాఖలుచేయబడును.

సిమ్లా, జూలై 28:—సిమెంటుపరిశ్రమకు బాంటీ నీయవలయునని సిఫార్సు గావించుచు బంబదీన్ టారిఫ్ఫుబోర్డు రిపోర్టు ప్రచురింపబడినది. పరిశ్రమ అభివృద్ధి నొందుటకు ప్రకృతి సౌకర్యములు గలవనియు, తయారు చేయబడిన సిమెంటు బ్రిటిషు సిమెంటునకు దీసిపోవుట లేదనియు బోర్డు తెలుపుచున్నది. కాని కొలమా లెనసరకు తయారు చేయుటవలన, దేశమందుగల పోటీ విస్తారముగ నుండుటచేతను పరిశ్రమ దుస్థితి యందు గలదుగాని విచిత్రపు పోటీచే పరిశ్రమ బాధపడుటలేదని టారిఫ్ఫుబోర్డు చెల్లెను. సహాయముజేసినగాని సగముకంటె సధికముగ కంపెనీలు మాసివేయవలెననియున్నవి. నాలుగయిదు సంవత్సరముల వరకును రక్షణనిచ్చినచో ప్రపంచపు పోటీని యీ పరిశ్రమ నిగ్రహించగలదని బోర్డు స్పష్టముగ అభిప్రాయమిచ్చుచున్నది. అప్పుడు దొరతనపు సహాయ మనావశ్యకము, ప్రయోదానము లేవులందు బ్రిటిషు సిమెంటునే కొనుమండ్లినచో నప్పుడు మాత్రమే సిమెంటునకు సహాయమియ్యవలసివచ్చుట తలచించును. సరియగు లాభముదొరకుకొని బ్రిటిషు సిమెంటు కంటె చాకగ దేశమందు తయారుగు సిమెంటు నమ్ముటకు దొరతనము పరిశ్రమకు సహాయముచేయవలయునని బోర్డు సిఫార్సుచేసెను. దిగుమతిచేయబడుచున్న సరకుబజారు ధరను నిశ్చయించుటలేదనున సిమెంటు తయారుచేయువారులు గోదరితని యీ పరిశ్రమకు అధికముగ రక్షణను సుంకములను పనులుచేసి సంతోష పగత్యములేదు.

బొగ్గు మోత రేటు

బొగ్గు మోతరేటు చాల దగ్గించినగాని దేశమందలి అభివృద్ధి కంటెరాయము వాటిల్లనని బోర్డువారు చెల్లుచున్నారు. జనరలు రివిన్యూకు రైల్వేలు నీయు ధనమును త్వరితగతినను బొగ్గుమోత మాత్రమే మిక్కిలి దగ్గింపవలసిన వలసరము స్వల్పకాలములో దేశము నెదుర్కొనవలసియున్నది. కలకత్తా, బొంబాయి, కరాచీ, మదరాసు లనుండిబోవు కన్ నెనుసిమెంటుమీద లేక యీరేవుల గుండు 75 మైళ్ళలోపున బోవు ప్రాంతములందు టన్నునకు రూ 8 లు బాంటీ నీయవలయును. (2) ఈ రేవులవద్ద 20 మొదలు 150 మైళ్ళ లోపున గల స్థానముల నుండి యేర్పాట్లొరినుండియైన రైలుస్టేషనునకు టన్నుకు రూ 4 లు బాంటీయు, (3) ప్రస్తుతము సరకు ఖరీదుపై వసూలుచేయబడుచున్న సుంకమునకు బదులుగ టన్నునకు నిర్దిష్టముగ రూ 9 లు పన్ను విధింపవలయును.

పూర్తిగ బ్రిటిషు కంపెనీయగు సోనువేలీ పోర్టులందు సిమెంటు కంపెనీకి బాంటీనీయ సగత్యములేదు. బొంబాయి డెవలప్మెంటు కాళు కంట్రాక్టుక్రింద యీ కంపెనీ సరఫరా చేయు సిమెంటునకు బాంటీ నీయవలదు. పైన వివరించిన ప్రకారము వ్యయము విస్తారమైనయెడల యేబదిమైళ్ళవరకునుగల స్టేషనులకు టన్నునకు రూ 5 లును 50 మొదలు 100 మైళ్ళవరకును గల స్టేషనులకు టన్నునకు రూ 8 లును నీయవలయును. బ్రిటిషు సిమెంటు కంపెనీ హిందూదేశమందు తయారుచేయబడుచున్న సిమెంటు చాకగ అమ్మబడుటకు వీలులేదని యిదియదొరతనము సంతృప్తి నొందునరకును ప్రజాశాంతియుండు దెలుపబడిన సహాయము చేయవలసినదని అధ్యక్షుడును కేలుగారును వక్కాణించిరి. తయారుచేసిన సరకు మొత్తమును, అమ్మకములను మొదలగు లెక్కలను ప్రతి ఆరుమాసములకును బాంటీదీసికొనుచున్న కంపెనీ నీలు దాఖలుచేయవలయును. సరియగుసరకు సెమెంటు అని ధృవ పర్చుటకుప్రతిపాలుగు మాసములకొకసారికంపెనీలు సరకు బరీక్షించుటకు అభిపురమందుగల దొరతనపు తరీకీ గృహమునకు బంపవలయును. విస్తారముగ సరకు తయారుకావడి నిల్వయున్నందున దానిని అమ్మివేయుటకు తాత్కాలికముగ బర్యాయందు అదనపు బాంటీ నీయవలసినదని గిన్యాలా కేలుగాగ్గ సిఫార్సు గావించిరి. విచిత్రపు పోటీసందర్భమందు నెగ్గజాలని పరిశ్రమకు దొరతనము రక్షణనియుట విరుద్ధముగాన విరలభిప్రాయముతో అధ్యక్షుడు యేకీభవింపలేదు. (అ. ప్రె.)

బుట్టదాఖలు చేయబడును

సిమ్లా, జూలై 28:—టారిఫ్ఫుబోర్డుయొక్క సిమ్మెంటు రిపోర్టుపై యిండియా ప్రభుత్వము విచారింపి కావించిన తీర్మానము ముందు శనివారము నాడు గె జేటునందు బ్రకటింపబడును. మరతులపై చట్టనిర్మాణము గావించుటకు ప్రతిబంధకములు గలవనియు, పరిశ్రమయొక్క పరిస్థితులందు సంపూర్ణముగ మార్పులు వాటిల్లినచో నెట్టి చర్య దీసికొనవలసియుండునో ఊహించుట కిది సమయము గాదనియు, గవర్నరుజనరలుగారు కార్యనిర్వాహకవర్గము దిలించుచున్నట్లు చెల్లియుచున్నది. ప్రస్తుతముందుగ సిగ్గిగతులను బట్టి దొరతనము బోక్త్యముకలుగజేసికొనుటకు సమర్థనీయమైనదిగాదు. కాబట్టి ప్రస్తుతమందు టారిఫ్ఫుబోర్డు రిపోర్టుపై నెట్టిచర్యయు ప్రభుత్వము దీసికొనదలచుట లేదు.

కొచ్చి శాసన సభ

వ్యయభారముగ బడ్జెటు

దొరతనము ఖర్చులను దగ్గింపవలయునని సభ్యులు గోరుట

కొచ్చి, జూలై 29:—కొచ్చి శాసనసభయందు బడ్జెటుపై నిన్న జరిగినసామాన్యపు చర్చయందు సంస్థానపు విద్యాంగ అటవి, వ్యవసాయ శాఖలందు విస్తారముగ ధనము వెచ్చింపబడుచున్నదని ఆర్థికమంత్రియొక్క విధానమును బెక్కు అసభికార సభ్యులు ఆక్షేపించిరి. ఆయమునకంటె వ్యయము హెచ్చుగ గుణింపబడిన బడ్జెటును సభ్యులు నిరసించిరి. పరిపాలనచే తలబరువు అయ్యెననియు, పై వరసనుండి రిట్రెంచిమెంటు చేయవలయుననియు సభ్యులు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

ఎర్నాకులము, జూలై 28:—నేడు ఉదయం 11-80 గంటలకు శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. కార్యక్రమాంశమందలి మొదటి విషయమును ప్రశ్నోత్తర భాగానంతరము ముగిసిన బిడప బడ్జెటుపై సామాన్యచర్చ ప్రారంభమయ్యెను. చర్చయందు పెక్కు సభ్యులు పాల్గొనిరి. ఎ. శంకర పుదువాలుగారు పది తీర్మానములను బ్రతిపాదించెను. సంస్థానమందు 1101 యం.యి. సంవత్సరముందు సహకార సంఘోద్యమ వ్యాపకమునిమిత్తము ప్రచారమును గావించుటకు రూ 500 లు కొచ్చి సహకార కేంద్రసంఘమునకు గ్రాంటు దయచేయవలసినదని ఎ. శంకరపుదువాలుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ప్రతి ప్రాథమిక పాఠశాలయందును విద్యనేర్చుకాలము నాల్గవీరియడులగ జేయవలయుననియు, బిక్కిక్కు, పీరియసునకు నలుబదిఅయిదునిమిషములుగ విభజింపవలయుననియు, పాఠశాల ఉదయం 1-80 గంటలకు బ్రారంభము గావలయుననియు మరియొక తీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది. చర్చ జరుగుచున్నది. (అ. ప్రె.)

హైందవ నేనాధిపతి సంచారము

తిరుచినాపల్లి, జూలై 29:—సర్వసేనాధిపతి సర్ క్లాడు జాకబుగారు సపరివారముగా యాగోడునుండి ప్రత్యేకపుబండిలో తిరుచినాపల్లి జేరిరి. అచ్చటనున్న సైనికాధికారులచే సన్మానమందిరి. సైన్యాధిపతి సైనికప్రదర్శనమును జేటి యుదయము జూచిరి. మధ్యాహ్నము కొద్దెకనాలుకు ప్రయాణమయిరి.

దొంగనోట్లు చేయువానిని పట్టుకొనుట

తిరుచినాపల్లి, జూలై 29:—శ్రీరంగం పోలీసు ఉద్యోగి ఆర్. కృష్ణరావుగారు శ్రీరంగంలోని పీకేశ్వరము పేటలోని యొక ఆచారిని దొంగ నోట్లున్నందులకు వాటిని చేయు సామగ్రి యున్నందులకు నిర్బంధించెను. ఆ నేరమును సర్కిలు యిన సెక్టర్ ఫరిశోధించుచుండెను. (అ. ప్రె.)

ఓడలు

బొంబాయి, జూలై 27:—‘రాంపూరా’ యొడ బొంబాయి 18 వ తేదీ తిహారుతో బయలుదేలి ఘోర్హునెడ్డు రేవు 27 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు చేరి నాడే సాయంకాలము గం 4-30 లకు వదలెను.

బి. ఐ. ఎస్. ఎస్. “డిమాలా” యొడ బొంబాయి 15 వ తేదీని బయలుదేలి యేడెనురేవును 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నము వదలెను. (అ. ప్రె.)

నెహ్రూ గారి సమాధానము

భారతీయుల పైస్వర్ణశిక్షణగూర్చి విచారించుటకు, సాండుహార్డు కమిటీని ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని యీ కమిటీలో సభ్యులుగ నుండగోరగ, వారం వరకు సమ్మతించిరి. ఇట్టిచర్య మి త వా దు ల కు ముఖ్యముగ వింతగొలిపెను. మడ్డిమెనుకమిటీలో సభ్యులుగ నుండగోరగ పండిత నెహ్రూగారు వెనుక నిరాకరించియుండిరి. వీరిపుడు ప్రభుత్వనియమిత సంఘములో నేల సభ్యులుగ నుండవలయునని, మితవాదు లడుగుచున్నారు. మితవాదుల యాక్షేపణ నిసార్పమయినది. ఏలనన తాము సహకారము సలుపుచు, ఇతరుల నాక్షేపించుటవలన ప్రయోజనముండదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపక్ష నియమములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించెదరని ఏరును తలంపజాలరు. మడ్డిమెనుకమిటీ వ్యవహారమునకు సాండుహార్డు కమిటీ వ్యవహారమునకును తారతమ్య మధికముగగలదు. మడ్డిమెనుకమిటీ, సంస్కరణ విధానమును పూర్తిగ మార్పుటకు గాక, నిబంధనలలో స్వల్పముగ మార్పుల గావించు నిమిత్తము నియమింపబడెను. ద్వంద్వప్రభుత్వ పద్ధతి అసలే బనికెరాదని ప్రతిపాదించెడి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు, స్వల్పమార్పుల నాశించెడి విచారణ సంఘమునందు పాల్గొనుట ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరము. స్వ వ చ న వ్యాఖ్యాత మగును.

సాండుహార్డు కమిటీ అట్టిదిగాదు. భారతీయులకు పైనికశిక్షణ యవసరమని అన్ని పక్షముల వారును యంగీకరించెదరు. దేశరక్షణ బాధ్యతను భారతీయులు వహింపవలయునని, ఎల్లరును కోరుచున్నారు. ఇట్టిఫలితమునకు తోడ్పడెడి కార్యములందు, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు పాల్గొనుట, వారి నియమములకు విరుద్ధముగాదు. సెలెక్టుకమిటీలలో సభ్యులుగ నుండుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ సభ్యుల కిదివర కవకాశమొసగిరి. హాజరయిన సభ్యులలో నాల్గింట మూడువంతులమంది యీ మార్గమునంగీకరింపవలయునట. స్వ రా జ్య ప క్ష కార్యనిర్వాహకసభవారు నెహ్రూగారిచర్య నామోదించిరి. స్వరాజ్యపక్ష శాసనసభ్యుల సమావేశమును కూర్చు వీలుగలుగలేదు గాన, వారు ఆమోదించెదరని ఎంచి, నెహ్రూగారు సభ్యత్వము నంగీకరించిరి. శాసనసభ్యులిందుకు సమ్మతించెదరనుటకు సందియములేదు. అందుచే తెక్నికలు దృష్టితోజూచిన, నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపక్ష నియమముల సత్రికమించలేదని స్పష్టమగుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షము, సంపూర్ణప్రతిష్ఠంభము నవలంబింపలేదు. కొన్ని సందర్భములలో మాత్రమే దీనిని ప్రయోగించుచున్నారు.

మోతీలాల్ నెహ్రూగారు స్వరాజ్య రథమును వంకరదారుల వంకకు దీసికొనిపోయిరనియు, గౌరవభంగమగు మార్గముల నవలంబింపరనియు విశ్వసింపవచ్చును. కాని, నెహ్రూగారు వలంబించిన మార్గము, యితరులు తమ దీక్షను విడనాడుటకు ప్రోద్బల మొసగునేమోనని భయమగుచున్నది. సెలెక్టుకమిటీలలో ప్రవేశింప వీలున్నపుడు, మంత్రి పదవుల నేల యంగీకరింప గూడదని పాదించువారు బయలుదేరుదురు. విచక్షణలేక ప్రతి కమిటీలోను సభ్యులగుటకు ప్రయత్నింపవచ్చును. విచక్షణలేని సహకారము ప్రబలి, స్వరాజ్య పక్షము తన బలిమిని కోల్పోవవచ్చును. ఒక మా రు నియమమును సడలించిన, ఆసలు సూత్రము మరుగుపడి మినహాయింపులే ప్రాబల్యము వహించును. ప్రస్తుత సమయమున, స్వరాజ్యపక్షము ఎక్కుడు పట్టుదలను ఎక్కుడు విశ్వాసమును గనుపరుపవలసియున్నది. స్వరాజ్యపక్షము బలముగ నుండనిది, పాలకుల సంప్రతింపుల వలన విశేషలాభముండబోదు. స్వరాజ్యపక్షమువారిలో బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు సమాధాన రాయబారములను జరిపెదరని, సత్యమూర్తిగారు దెలుపుచున్నారు. ఇది ఎంతవరకు నిజమో తెలియదుగాని, స్వరాజ్యపక్ష బలము క్షీణించెనేని, ఎట్టి రాయబారములును వారి మనోరథము నీడేర్పజాలవు. స్వరాజ్యపక్షము వారు గౌరవప్రద మగు సహకారమునకు చోటు గలదని, కావించిన ప్రకటన అటుల నిలిచియే యుండును. కాని 'గౌరవప్రదమగు' నను పదమును మాత్రము మరువజనదు. లేనియెడల, ఇంతవరకు జేసిన ఆందోళనమంతయు బూడిదలోపోసిన పన్నిరగును. అందుచే నికముందయినను ప్రభుత్వపు కమిటీలలో సభ్యత్వము నంగీకరింపకముందు, స్వరాజ్యపక్షమువారు దూర మా లో చించుట యుక్తము. స్వరాజ్యపక్షమువారి అసహాయదృష్టియు, వారి కార్యదీక్షయు, శాసనసభలలోని ఇతర పక్షముల ప్రాముఖ్యమును దొలగించినవి. మహాత్ముని యభిమానమునకు పాత్రమయినవి. దేశదృష్టి నాకర్షించినవి. ఇది ఏమాత్ర మయినను క్షీణించుచో, భావివిజ్ఞాపము అనుకూలముగ నుండజాలదు.

బొంబాయి మిల్లులదుస్థి

దేశీయవస్తువులపై ఎక్సైజున్నను తొలగించినగాని, వస్తుపరిశ్రమ తలయెత్తదని, బొంబాయి మిల్లుయజమాను లెంత మొరలిడినను, ప్రభుత్వమువారు వారికోర్కెలను సఫలపరుపక బోయిరి. రాష్ట్రములు చెల్లించవలసిన కప్పములను దొలగించినగాని, ఎక్సైజుడ్యూటీని తగ్గింప వీలులేదని, సర్. బేసిత్ బ్లాకెట్టుగా రిటీవల బొంబాయిలో వాదించిరి. రెంటికిని ముడిబెట్టుట, అనభ్యవాదము. ఇతరభర్తులను తగ్గించుచో, రెండు సౌకర్యములను చేకూర్చవచ్చును. వస్తుముల పన్నును దీసివేయవలయునను ఆందోళనము నిన్ననేడు మొదలిడినది గాదు. అనేకసంవత్సరముల నుండియు, ప్రభుత్వమువారిని పదేపదే యడుగుచునే యున్నారు. ప్రభుత్వమువారి పట్టుదలమూలమున, నేడు బొంబాయి మిల్లులస్థితి దుర్భరముగ నున్నది. మిల్లులను మూసి వేయ వలసివచ్చుచున్నది.

తమకర్తవ్యమును విచారించుటకు, బొంబాయిమిల్లు యజమానుల సంఘమువా రిటీవల సమావేశమయిరి. ప్రభుత్వప్రతినిధి కీసంఘము వారు రెండు నూచనల గావించిరి. ఎక్సైజుడ్యూటీని వెంటనే తీసివేయ వీలులేనిచో, ప్రతిపై యెగుఱుతి సుంకములను విధించుటయు, ముప్పదవ సంబర అంతకు లోపలి విదేశపు నూలు పైనను వస్తుముల పైనను దిగుమతి సుంకమున్న విధించుటయు జరుగవలెనని వీరు గోరగ, ప్రభుత్వప్రతినిధి వీలు పడదనెను. ఎక్సైజు డ్యూటీని తీసివైచుటకు ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానము జేసియు యింతవర కటుల జరుపకుండుటయ గాక, ఇతర ఉపశాంతిమార్గములను గూడ నవలంబింపకుండుట చోద్యము. మిల్లు యజమానులు, కొలది గంటలుమాత్రము మిల్లులలో పని జరుగవలయునా, లేక కూలీలవేతనములను తగ్గింపవలయునాయని, చాలదూర మాలోచించిరి. తుదకు కూలీల వేతనములను తగ్గింపవలయు నని నిశ్చయించిరి. ఇందువలన, కూలీలలో మరింత యశాంతి గలుగునని యూహింపవచ్చును. మిల్లులకు హెచ్చులాభములు చేకూరినపుడు, కూలీల వేతనములను హెచ్చుజేసియుండలేదు. అట్టితరి నష్టము వచ్చెనని వారివేతనములను తగ్గించుట భావ్యమగునా? బొంబాయినగరములో కూలీలు తక్కువ వేతనములతో జమించుట దుర్లభము. అందుచే సమ్మెలు ప్రారంభమై మిల్లులకు మరింత నష్టము గలిగింపవచ్చును. నేటిదినము మిల్లు పరిస్థితుల గూర్చి బొంబాయి శాసనసభలో చర్చ జరుగునని తెలియుచున్నది. పర్యవసాన మేమగునో చూడవలయును.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభాకార్యక్రమమును వేరొకచోట ప్రచురించితిమి. కాంగ్రెసు సభ్యులు శాసన సభల ఎన్నికలకు నిలిచి, స్థానములను ఖాళీజేయవలయునను తీర్మానముపై చాల దూరము చర్చ జరిగెను. దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగా రీ తీర్మానమును ఆమోదించిరి. శాసన సభాబహిష్కారవాసన యిందు గలదేమో యని అక్షేపించినవారి దృక్పథము విచిత్రము. తుట్టతుదకు, కాంగ్రెసుపక్షమున శాసనసభల ఎన్నికలను జరిపి, నిరోధకార్యక్రమమును నిర్ణయింపవలయు ననియు, శాసనసభ ల కు వెలు పల వ్యక్తి గ త శా స నో ల్ల ం ఘ న ము జ రు పు ట కు ను, నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకును ఏర్పాటుజేయవలయునను తీర్మాన మామోదించబడెను. శాంతనిరోధమున కనుకూలవ్యాతావరణమును సృజించుటకు తాను పనిజేసెదనని, గాంధీమహాత్ముడు వాగ్దానముజేసి యుండెను. పండిత నెహ్రూగారు శాసనసభలలో నాయకత్వము వహించెదరు. ఈ తీర్మానముగూడ వైయేర్పాటు కనుకూలముగ నున్నది. రాబోవు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభలో నిట్టి తీర్మాన మామోదించబడు నని ఎంచవచ్చును. సంవత్సరమునకు నాల్గణాలను గాని, రెండువేల గజముల నూలునుగాని చెల్లించువారు కాంగ్రెసుసభ్యులుగ నుండవచ్చునని, తీర్మానింపబడెను. నూలుచందాను చెల్లించవలసినవిధి తొలగుచో ఈ మాదిరి పత్కామూయ తీర్మానము గావించుట యయి

నను యుక్తమే. ఇందువలన, డబ్బునే గాక పరిశ్రమనుగూడ కాంగ్రెసు గౌరవించునను భావము ప్రబలును. కాబట్టి కాంగ్రెసునభిరూపితమైన అరవిందఘోష గారిని అధ్యక్షునిగా ప్రతిపాదించి, ఆంగ్రెసాంగ్రెసు సంఘము అమ్మ హామహునివల్ల భక్తి జూపినది. కేవలరాజకీయానుభవమునే గాక, ఆధ్యాత్మికశక్తినిగూడ ఆంగ్రెసులు గౌరవించెద రని, యిందుమూలమున తెల్లమగుచున్నది. ఆంగ్రెసాంగ్రెసు సంఘము ఇకమీద ఎక్కుడుశ్రద్ధతో కృషిసలిపినగాని, సత్వరాభివృద్ధి గలుగనేరదు.

సిమెంటుపరిశ్రమ : రక్షణ నొనగఁకుండుట
సిమెంటుపరిశ్రమ, ప్రభుత్వరక్షణ లేక క్రుంగిపోవుచున్నది. బ్రిటీషు సిమెంటుపోటీకి తాళజాలకున్నది. విదేశపు సిమెంటుపై సుంకములను విధించినగాని, దేశీయపరిశ్రమ తల ఎత్తుకొనజాల దని, టారిఫ్ బోర్డువారి రిపోర్టుబట్టి సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. సిమెంటునాణ్యము జూచిన, విదేశపు సిమెంటుకు తీసిపోవుటలేదని, టారిఫ్ బోర్డువారు రంగీకరించిరి. అయినను, టారిఫ్ బోర్డువారు విదేశపు సిమెంటుపై సుంకములను విధించుటకు సమ్మతించరయిరి. కాని బొంటీలమూలమున సహాయము జేయుట యవసరమని గుర్తించిరి. ఇట్టి సహాయము లేకుండ సిమెంటు పరిశ్రమ నిలుచుట యసంభవమనియు, కంపెనీ లనేకములు మూలబడవలసివచ్చు ననియు, బోర్డువారు స్పష్టపరచుచున్నారు. సిమెంటు వర్తకులు తమ ధరలను తగ్గించుకొని, బ్రిటీషు సిమెంటుతో పోటీపడవలయునని, బోర్డువారు కోరుచున్నారు. కాని ఇది సాధ్యమని తోచదు. ప్రభుత్వమువారు చేసెడి స్వల్పసహాయముతో, సిమెంటుధరలను తగ్గించుటకు సాధ్యమగును. విదేశపు సిమెంటుపై కొంతకాలమువర కయినను సుంకములను విధించుటయే అనుకూలమార్గము. కాని బోర్డువారి కీ సూచన నచ్చదయ్యెను. టారిఫ్ బోర్డువారు సూచించిన బొంటీలనయినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి యుండవలసినది. ఆ సూచననుగూడ ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించినందున, టారిఫ్ బోర్డు రిపోర్టుపై ఎట్టిచర్యను వారు తీసికొనరనియు, తెలియుచున్నది. ఇది కడువిచిత్రము. టారిఫ్ బోర్డును నియమించిన ప్రయోజన మేమియో తెలియదు. ఇంగ్లండుకును హిందూదేశమునకును వర్తకపు పోటీ గలుగునపుడు, న్యాయము జరుగ దను భావము మరింత హెచ్చుగ ప్రజలలో ప్రబలక మానదు. దేశమునకు స్వరాజ్యము లభించినగాని, ఆర్థికస్వాతంత్ర్యముగాని, వాణిజ్యస్వాతంత్ర్యముగాని చేకూరదని, నేడు స్పష్టమగుటలేదా?

బెంగాలు శాసనసభ
బెంగాలు శాసనసభ ఆగస్టు 12 వ తేదిన గూడునని ప్రకటింపబడెను. కార్యక్రమమునందు కొన్ని ముఖ్యవిషయములు గలవు. మహమ్మదీయ సభ్యు లొకరు, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలను మరల ట్రాన్సుఫర్డు చేసి మంత్రులను తిరిగి నియమింపవలెనని గోరెదరు. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలను ప్రభుత్వమువారు వశముజేసికొనినను, మరల వానిని నిర్వహించువారునుచో నిచ్చివేసెదరని తలంప

వచ్చును. స్వరాజ్యపక్షమువారు వీనిని చేపట్టకున్నచో, మిగిలినవారు వీనిని నిర్వహింపగలరా? ఇండియన్ టైంస్ పక్షమువా రేమిజేసెదరు? మంత్రుల పదవుల నాక్రమించెదరా? ఈ సమస్య మరల ప్రాముఖ్యము వహింపగలదు. స్వరాజ్యపక్షమును మరల కఠినపరీక్ష ఎదుర్కొననున్నది. పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారును, గాంధీమహాత్ముడును ఆ సమయమున కలకత్తాలో నుండెదరు. వ్యవహార మేమగునో యని దేశ మాతృరముతో వీక్షించుచుండును. రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయునని, వైసభ్యుడే ప్రతిపాదించును. బెంగాల్ శాసనసభవా రితిర్యాసము సంగీకరించెదరని తలచెదము. సర్. పి. సి. మిత్తరుగారు, సంస్కరణ విధానమును తయారుజేయుట కొక సమావేశము గూర్చవలయునని కోరెదరు. ప్రభుత్వమువారి బాధ్యతను వహించెదరని తోచదు. మరియొకవిచిత్రతీర్యాసము గలదు. మంత్రులుగ పనిజేసిన నల్లరకును, పనిచేసిన కాలమువరకు జీతముల నీయవలయునని, కొందరు తీర్మానముల బంపిరి. బెంగాలుమంత్రులస్థితి జూచిన జాలి కలుగక మానదు.

దేశీయదాసుస్థాపననిధి
దేశీయదాసుస్థాపననిధి దేశబంధుదాసు స్థాపకనిధికి అయిదున్నది లక్షల రూపాయ లింతవరకు వసూలయ్యెను. మిగిలిన ధనముకూడ త్వరలో వసూలగునని ప్రకటించును. బీద లనేకు లీనిధికి కానుకల నర్పించుటపై ప్రజాసామాన్యమునకు దాసుగారిపై ఎక్కిరేమయు, గౌరవమును కలవో గ్రహింపవచ్చును. గాంధీమహాత్ముడు, బెంగాలునిధి ప్రోగగువరకు ఆరాప్రమునందే యుండు రని, ఆచార్య ప్రభుచంద్రరాయగారు ప్రకటించుచున్నారు. మహాత్ముని ప్రోద్బలమువలన, కార్యఫలసిద్ధి త్వరలో చేకూరక మానదు. అఖిలభారతనిధి వసూలు ప్రయత్నములు గూడ త్వరలో ప్రారంభమగునని భావించెదము. కద్దరు నిర్మాణము, గ్రామపునర్నిర్మాణము త్వరలో జరిగినగాని, బర్మేశా హెడ్డుప్రభువుగారికి తగినజవా బిచ్చుటకు సాధ్యపడదు.

రాజకీయనిర్బంధితులు
భారతీయులను సమాధానపరచుటకు, రాజకీయనిర్బంధితులను విడిచిపెట్టుట ముఖ్యమార్గము. అప్పుడు అనుకూలవాతావరణము ప్రబలు నని యూహింప వచ్చును. దేశ బంధు దాసు గారీవరతును ధర్మపురపు సమావేశమునందు హరించిరి. గాంధీమహాత్ముడును యీ సంగతిని ధ్రువపరచెను. వంగదేశప్రజాభిప్రాయ మీ విషయమై పట్టుదలజూపుచున్నదని తెలుపరిచెను. ఇట్టి సందర్భములలో దూరదృష్టి గల రాజ్యాంగవేత్తలెవరయినను, ఈ సూచన నామోదించియుండెడి వారు. వెంటనే నిర్బంధితులను విడుదలజేసెడివారు. కాని బర్మేశాహెడ్డు ప్రభువుగారిట్టిమార్గమును చేపట్టరయిరి. పార్లమెంటుసభలో నీవిషయమై ప్రశ్నింపగ, మహాత్మునిసూచన ఆచరణ యోగ్యముగాదని, విఠలుటనుగారు బదులు జెప్పిరి. ప్రజాభిప్రాయ మనిన ఇండియామంత్రిగారి కెంతనిరాదరణ గలదో, యిందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

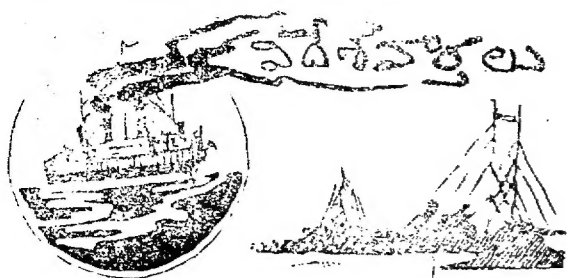
బొంబాయి శాసనసభ
అట్టిల రాసిన సవరణచట్టముపై చర్చ ప్రసక్తి, జూలై 28:—బొంబాయి శాసనసభ నేడు తిరిగి సమావేశమైన ఏడవ అద్దెలశాసనము సవరణచట్టముపై సెలెక్టుకమిటీచే గాంధీపబడిన రిపోర్టుపై విచారణ ప్రారంభపరచెను. నాలిమెనుగారి సవరణచే మార్పుగాబడిన రెండవ క్లాజువలన శాసనముయొక్క శీఘ్రము 1928 వరకును హెచ్చింపబడెను. 86 రూపాయలు అద్దెను దీయువన్న యిండ్లకు గూడ చట్టము సరింపజేయవలసినదని గోరుచు మర్యాదా ప్రభువాచనము ఓడిపోయెను. అద్దెలను నివసించువారే నిర్ణయించుటకు ప్రతిపాదించబడిన సవరణ గూడ ఓడిపోయెను. బొంబాయి అద్దె శాసనముయొక్క రెండవక్లాజులోని 1-వశ్చేదన ఆమోదింపబడెను. మూడవక్లాజుపై విచారణ బాధ్యులను చేయబడెను. పనిచేయువారలు సమ్మెకట్టినప్పుడు యిండ్లనుండి వారు వెళ్లగొట్టబడకుండ సందక్షించుటకు నాల్గవక్లాజునందు నొకనిబంధనను జేర్చుటకు దావ్పగ, వెల్ కారుగారు ప్రయత్నించిరి. కాని వ్యర్థమయ్యెను. బొంబాయియందు యంత్రాలయ నులందు బనిచేయుచున్న కార్మికుల దురవస్థనుగరించి విచారించుటకు బోలుగారు శాసనసభ కార్యక్రమమును ఆపివేయుటకు రేపు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

అమరనాథ తహస్సీలునందు కలరా
యాత్రికులను రావలదని కాశ్మీర దొరతనపు హెచ్చరిక
లాహోరు, జూలై 28:—ఈనెల 10-వ తేదిన కాశ్మీరపు గెజెటునందీ దీనిపై ప్రకటింపబడిన ప్రకటన గలదు. అమలనాథ తహస్సీలు యాత్రికుల సహచారము నిమిత్తము దానిని దొరతనము తిరిగి ప్రకటించుచున్నది:—కాశ్మీరపులోయయందును ముఖ్యముగ అమరనాథ, మందును రాజాడ్యము గలదుగాన, దానిని వ్యాపింపకుండ జేయుట అవశ్యకమైనందున కాశ్మీరపు దొరతనము యీసంవత్సరము యాత్రార్థము అమరనాథకు రావలదని ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మాండలే వ్యవసాయ, సహకార కాన్ఫరెన్సు
రంగూను, జూలై 28:—వ్యవసాయ శాఖామంత్రి మాండలే వ్యవసాయపు సహకారపు సమావేశమును ప్రదర్శనమును నేడు జరచెను. ప్రారంభోత్సవమును సలుపు సమయమున విద్యాశాఖ మంత్రియు నుండెను. (ఆ. ప్రె.)

బావలాహత్య నేరస్తుల విటీషను
అడ్వకేటు జనరలింకను విచారించలేదు
ఆపీలు చేయబడునని ముద్దాయిల న్యాయవాది
యిండియా కార్యదర్శి కేరింగించెను
బొంబాయి, జూలై 28:—బావలాహత్య నేరముందు శిక్షింపబడిన నేరస్తులు బొంబాయి హైకోర్టు ఫుల్ బెంచీకి ఆపీలుచేయుటకు అనుజ్ఞ నీయగోరుచు వాఖిలుచేసిన పిటిషనును అడ్వకేటుజనరలుగా రింకను విచారించలేదు. కాని ఆపీలుచేయ ఖిలునని నేరస్తుల న్యాయవాది సీసాయం యింగీహాకార్య దర్శి కేరింగించెను. (ఆ. ప్రె.)

రమ్యమగు జైనుపి గ్రహములు దొరకుట
విగ్రహములను హుతులకు జైనుమతస్థులు బోవుచున్నారు
బొంబాయి, జూలై 28:—బరోడా సంస్థానమునని కలాలతాతాకాయందు పోలము చున్నచుండగా నుండరహురంకు జైనుపి గ్రహములు బయల్పడెను. చిత్రకళాపై పుణ్యమును గ్రహమును యీవిగ్రహములను హుతులకు జైనుమతస్థులు కండిపతండుముగ బోవుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

సామ్రాజ్యము-కార్మిక పక్షమువారు

జొమినియను పరిస్థితులు

ప్రిఫరెన్సును గూర్చి మగ్డొనాల్లుగారి

యభిప్రాయము

లండన్, జూలై 27:—కామన్సుస్థలో గ్రేటుబ్రిటను కార్మిక పక్షమువారును, జొమినియనులు, ఇండియా ప్రతినిధులు నేటియుదయము ఎంపైర్ సార్వమెంటు గడులయందు సమావేశమైరి. మగ్డొనాల్లుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సామ్రాజ్యాభివృద్ధి గోరినది మొదట కార్మికపక్షమువారే యనిరి. జొమినియనుల ప్రీఫరెన్సు విధానము విదేశీయులకు ఆటంకమును గలుగజేయుట యగు ననిరి. గ్రేటుబ్రిటనుకు అంతకంటె ఎక్కువగ నిరోధము గల్గును. కాని అయ్యది జొమినియనులు తమ పరిశ్రమను స్థిరముగ ఏర్పాటుజేసికొనుట కడ్డురావు. గ్రేటుబ్రిటను అందులకు అభ్యంతరము జెప్పలేదు. ప్రీఫరెన్సు జొమినియనుల సహృద్ధానమునకు గుర్తుగ తలంచవలెను. దేశము లన్నియు ఒక సంఘముగ లాభము బొందునటుల ప్రభుత్వపరిశీలనమున నున్న కమిటీవారు సరకులను మంచి కార్మిక పరిస్థితులందు తెయారుచేయబడిన సరకులను మొత్తముగ కొనవలెను. అంతియగాని పెట్టుబడిదారులుగ కొనరాదు.

విదేశాంగవ్యవహారములు

ప్రాట్కోలు విషయమై ప్రతినిధిమము జొమినియనులతో ఆలోచించితిమి. ఆ ప్రాట్కోలును ఈ ప్రభుత్వము నిరాకరించెను. అయ్యది కార్మికపక్షముచే తయారుచేయబడినను కారణముచే దానిని నిరాకరించిరి. అంతకంటె వేరొందుకారణము గన్పించదు. ప్రాట్కోలు మంచిదనే జొమినియనులు గ్రహించిరి. సంతకము చేయ నిశ్చయించిరి. గ్రేటుబ్రిటనే ప్రపంచము సంతకు గాపాడవలెనటుల గొప్ప తప్ప. ఎంతతరలో గ్రేటుబ్రిటను తన ప్రజలకై పాటుబడి అనవసరముగా బాధ్యతను మీద వేసికొనుట మానునో అంత మంచిదనిరి.

జొమినియనులపేరును మాటిమాటికి జెప్పుచు ఇండియాపేరు జెప్పుట మరచినందులకు అక్కడున్న భారతీయులను జూచి తమాషగా జెప్పెను. జొమినియనులు అని నేను జెప్పినపుడు అందులో ఇండియాగూడ ఇమిడియున్న దనిరి.

మీరు అధికారములో నున్న పుడు మీరు దానిని అమలులో జెట్టవలసియందెడిదని సకలత్వాలాగారనిరి.

ఔను, నేనుజేసితినిని ప్రతిపాతముగ మగ్డొనాల్లుగారు ప్రత్యుత్తర మిడిరి.

ప్రిన్సిసు వర్తకసంఘము

గనుల హక్కును బ్రతిఘటించెనీ గొనుట

దెర్లి, జూలై 27:—ప్రిన్సిసు వర్తకసంఘమును మరల ఏర్పాటుచేయుట పడుదు. హ్యంబర్గలోనున్న నౌకావ్యాపారమునంతను లండన్లో హెన్రీస్కోప్రదరు కంపెనీవారు కొనిరి. ప్రక్షియాప్రభుత్వమువారు రీనిషు వెస్టుఫేలియా విద్యుచ్ఛక్తిపనులను గొనిరి.

సామ్రాజ్య వాయువార్తా

ప్రచారము

క్రొత్తబ్రాడ్ కాపింగు కార్యాలయము

లండన్, జూలై 27:—చెల్మన్సుస్థలో పరిశోధననిమిత్త మేర్పాటు జేసిన కార్యాలయము నెత్తివేసి దానంత్రీలో క్రొత్త ప్రేషనును నెలకొల్పిరి. దీని యుద్దేశము 7000000 ప్రజలకు వాయువార్తాప్రచార ముపయోగించు రటుల జేయుటయే. ఇంతవరకు వీరి కిదిలేదు. అంతర్జాతీయకార్యక్రమమునకు ఇది ములాధారముగ నుండవలె ననుచున్నారు.

ఆర్జంటైన్ మంత్రివర్గము

మంత్రుల రాజీనామా

బ్యూనస్ ఆయర్సు, జూలై 28:—దేశీయమంత్రిగోలో గారు రాజీనామా నిచ్చిరి.

రిఫుల సంకులము

ప్ర్యాంకో-స్పెయిన్ వైమానికసహకారము

మార్సిడె, జూలై 28:—ఫ్రెంచి విమానము స్పెయిను రాష్ట్రములో జేరిన క్రైస్టెల్సులో ప్రవేశించెను. స్పెయిను విమానముకంటె శత్రుస్థానములపై బాంబులను వేసిరి. 26 తేదీని బిష్కొన్నప్రకారము ప్ర్యాంకో-స్పెయిను విమానములు ఒకరి ప్రదేశములో ఒకరు సహకారముగ పనిచేయుచున్నారు.

రిఫులు చాలమంది యువమును చాలించవలెనని గోరుచున్నారు. రిఫుల తెగలలో ఉత్సాహము మందగించెనట.

ప్ర్యాంకో బ్రిటిషు ఋణములు

లండన్, జూలై 28:—స్పెయినులో పుగగాని అంతకంటె ముందుగాని ప్ర్యాంకో బ్రిటను ఋణముల రాయబారములు చాలవరకు సాగవని తెలియుచున్నది. క్రొత్త ఋణములో కెయిలోగారు మునిగియుండుటయే కారణము. ఆగస్టులో నెలపులగుటచే రాయబారములకు అనుమతముగ నుండవలెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు

రాజ్యమునుండి పంపివేయదలంచుట

కామన్సుస్థలో ప్రశ్నలు

లండన్, జూలై 27:—బలవంతముగ ఒత్తిడిని గలుగజేసి చాలమందిని భారతీయులను బంపివేయుటకు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు బిల్లును ప్రవేశపెట్ట నుండుటచే దక్షిణ ఆఫ్రికాలోనున్న బ్రిటిషు భారతీయజల యభిప్రాయములను కనుగొని వారిని కాపాడుటెట్లని సకలత్వాలాగారు కామన్సుస్థలో నడుగ, ఈవిషయమై మార్ట్ మంత్రిగారి యుపన్యాసమును జూచితి ననియు అంతకంటె నెక్కువ తెలియనందున ఏమియు జెప్పజాలననియు కాని ప్రస్తుత మావిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యూనియను ప్రభుత్వముతో ఆలోచించుచున్నట్లున్నదనియు ఆరంభి గోరుగా రనిరి. ఇంకొక పార్లమెంటు కు తరవాదులైన మంత్రియొక్క యుపన్యాసమును ప్రత్యేకముగ బంపుమని స్వపరిపాలనప్రభుత్వము నడుగుట సమంజసము గాదనిరి.

రీడింగు ప్రభువు తిరిగివచ్చుట

ఆయన కెంతయు సంతసముగ నున్నదట

లండన్, జూలై 28:—తనకు ఇచ్చిన నెలపు కొంచె మైనను చక్కగ అనుభవించితి ననియు అయ్యది ఇంతలోనే అయిపోయెననియు ఇండియాకు మరల పోగల్గినందులకెంతయు సంతసించుచున్నాడననియు ఇంతకంటె ఎక్కువ జెప్పలేననియు రీడింగుప్రభువు తెలియజేసెనట. మరల అధికారమును స్వీకరించిన వెంటనే భారత రాజ్యాంగనిర్మాణమును గూర్చి ముఖ్యమగు మంచి యుపన్యాసము నిచ్చెదరట.

భారత రక్షణసంఘము

రోగుల నాదరించెడు సంఘము

లండన్, జూలై 24:—ఇంగ్లండులో రోగుల నాదరించెడి భారతసంఘము చాల ప్రాచారవశక్తికాలములో నున్నదనియు, తక్షణము 25000 పాసులు గావలసియున్నదనియు సహాయముచేయవలెననియు మింట్ సతిగారు టైమ్స్పత్రికలో వ్రాయుచున్నారు.

ఉత్తరప్రదేశునును బ్రిటిషువారు వాయువార్తాప్రచారమును స్థాపించగల్గిరి.

నేటికాలపు స్త్రీలు

చాల దుర్బల లియు ఎక్కువ శ్రమపడువా రనియు సంతతియు విసోదము సరదా నిమిత్తము ఎదురుజూచుచుండు రనియు వివాకుల నిర్ణయించు న్యాయస్థానమున శాస్త్రవైద్యుడు సర్ విలియం ఆర్బ్యునాటు లేనుగారు దోయజేసిరి.

ఈరోజుల అనేకముగ పెండ్లిండ్లు దుఃఖభాజన మగు చున్నవనియు, కుటుంబములో వైద్యుడు పెండ్లితగవును దీర్చుటకు జోక్యము కలుగజేసికొన్నచో ఇంకొక పనిజేసికొనుటకు ఆతనికి అవకాశముండదని ఇంకొక ప్రత్యేకనిపుణుడు దోయజేసెను.

స్వేచ్ఛగ స్నేహము చేయు భావము చాలవరకు పెరిగి పోయినదనియు సర్వసాధారణమైనదనియు అయ్యది అమెరికా నుండి ఆలవడెననియు దేశమున కంతకు శత్రుముగ ఆవరించుచున్నదనియు సర్ ఎల్లిస్ హ్యూము విలియంసు గారనిరి.

చీనా విషాదపరిస్థితులు

ఇండియానుండి సైన్యములను బంపవలె ననిరా?

లండన్, జూలై 27:—చీనా విషాదపరిస్థితులంతేసి ఇండియా సర్వసేనాధిపతి కేమైన ఉత్తరపు నంపిరా, పంపినచో దానిస్వభావమెట్టి యని సకలత్వాలాగారడిగిరి.

ఇట్టి ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుట ప్రభుత్వమునకు ప్రజలకు తేమము గాదని వింటర్ట్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

నౌకానిర్మాణము

కార్యక్రమమును చర్చించుట

లండన్, జూలై 27:—క్రొత్తనౌకానిర్మాణకార్యక్రమమును గూర్చి చర్చ 29 తేదీకి ఆపు జేసిరి.

విషమూలికల చట్టము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 28:—విషమూలికల చట్టమును ప్రభువులసభవారు నేడు రెండవసర్వాయము ఆమోదించిరి. విషమూలికల పట్టిలో కొకా ఆకులను ఇండియా గంజాయిని చేర్చవలెననిరి. 1920 ఆక్టుప్రకార పీటినీ దిగుమతి చేయగూడదనిరి.

రిఫుసంకులము

ప్రజల ప్రయత్నములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్ర్యాంస్, జూలై 28:—రిఫులు ఫ్రెంచి సహాయ నేనలు వచ్చుటకు ముందుగానే ప్రబల ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. ఈసంగతులు ఆతురతను గలుగజేయుచున్నవట. రిఫులు కొంతకాలము క్రొత్త ఏర్పాటులను జేసి ఇచ్చుట అవస్థించనను మరల ప్రారంభించుచున్నారనియు రోరంగమున అనేక భాగములందు గన్పించుచున్నారనియు పెజో తంతి వార్తలు వెలుపుచున్నవి. పెజామిడికి బోవలెనని పీరి యుద్దేశ్యములు. వెజునుకు గూడ ఉపద్రవము రానున్నదట. పెజాకు తూర్పునను, వెర్గాకు తరముగను తమ స్థానములను బలపరచుకొనుచున్నారు. కాని ఇంరవరకు పోరాటము జరుగలేదు. విమానములనుండి ముట్టడించబడిన పటాలములను నీరు సప్లయ అగుచున్నది.

మహిళా సరిహద్దు విచారణ

నివేదికము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మహిళా సరిహద్దు విచారణ నివేదికము అంగోరాకు జేరిన వెంటనే ప్రకటించుటకు బ్రిటిషు తురుక్కు ప్రభుత్వమువారంగీకరించినది జాతిసమితి ప్రచురణ సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

ఆంధ్ర విద్యార్థి బలవంతరణము

కీ. శే. పెద్దాచి వెంకటరావుగారు.

దమాన క్రియలు

నిన్న యువకులను బలవంతరణము నందిన పెద్దాచి వెంకటరావుగారి బంధువులను, అతని మిత్రులను, కొందరు తండ్రినాన్నలనుగా వా రీయుదయముననే కలకత్తామెయలులో పట్టుకొనినట్లు వార్తలు వచ్చిరి. వీరు ఎప్పుడైనను, మృత్యు శేఖరమును కన్నమునదిగొనకుండునట్లు శృతానవాటికయందున్న కావలిగృహమునందు ఆంధ్రవిద్యార్థులు సంతకమిచ్చుచుండిరి. మృతుని బంధువులలో, వినవలెకొనకుండు పెద్దాచి వెంకటకృష్ణారావుగారు (కృష్ణాక్షి కలెక్టరు నుంబూరు) అతని మేనమామ యగు డాక్టరు పాలాచిశ్రీనిధి నరసరావుగారు (రాజమండ్రి) వావూరుగారి కుమారులగు యాదగారి, వారి తల్లియొక్క మృత్యుశేఖరమును జూచి వేటి దిశము 12 గంటల పాటు క్రియల నొనర్చిరి. సమానసంస్కార సమయమున లయలకళాకాల ఆంధ్ర, ఆర్య, అంగ్లో-మొంతు విద్యార్థులందరూ, వైద్యకళాకాల, లా కళాకాలములలో ఆంధ్రవిద్యార్థులు చాలవందలయి వచ్చి, కీర్తి శేఖరి యెడల విను మధిమానాగారముల వెల్లికించిరి.

వెంకటరావుగారి బంధువులు ఈరాత్రి కలకత్తా మెయలులో ఉండి నిద్రపోయెదరు.

వెంకట రావుగారు, తాను అవివాహితులు, వయస్సు 22 వాసములు. ఆస్థాపత్య శ్రేణికి నుచుండిన నియమ, గృహ సంబంధమును వ్యవహారపాధులన తా నాత్మ హత్య శ్రేణికి నుట లేననియు, తాను హత్య యొనర్చుకొనుటకు కారణము భగవంతుని కొక్కనికే దెలియుననియు స్వంత దక్షా క్రితో నొక లేఖను కలకత్తావైద్యశాలకు వ్రాసి తన తేలులో నుండునని యుండెను. ఆజాబునగా అతను పినతండ్రిగారికిని, వావూరుగారికిని చెరి యొక లేఖ వ్రాసి, తనగదియందుంచెను. తన పుస్తకములు మొదలైనవస్తువుల నెవరెవరి కేమేమి యొసగవలసి నదియు నందు వివరించెను.

వెంకటరావుగారి విధమున ఆత్మహత్య యొనర్చుకొనుటకు ఇరువది మరల మచ్చిని రా మధ్యయు రాముని జూడనలెనను కోరికయు కారణముని తెలియుచున్నది. నిన్నటి దినమున పాతకాల మూసివేయబడెను. ఈ దినమునగూడ విద్యార్థుల కోరికపై కలకత్తా మూసివేయబడెను.

*** **

ఈ వెంకటరావుగారు ఏలూరువాస్తవ్యులు. కీ. శే. సాంబశివరావుగారి కుమారుడు. 20 వత్సరములుండును. యశ. ఎ. పరీక్ష పాసుఅయి బి. ఎ. మదరాసు లయోలా కళాశాలలో చదువుచున్నాడు. ప్రపంచముమీద విరక్తి పుట్టి మొన్న రాత్రి 9. 30 గంటలకు "చుప్పట్" కోడంబాకం స్టేషనులకు దగ్గమున్న సంతెనూరుగా పండుకొనిన. ట్రైయిక్ చూడక యే వెల్లికించి. శరీరము తునుకలుతునుకలుగా అయినది. తలకాయ ముక్కలు ముక్కలు అయి కనుగొనుటకు పిలువకుండు లాగున తొలగిపోయినది. 2 కాళ్లు తొడలలో తెగిపోయినది.

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరును పరిశీలించు తుచు చావలెనని యిట్లు చెబితినని ఉత్తరము నాగ్రహించిరనది గదిలోనికి పోయినాడ గారి బావగారికి వినతండ్రిగారికి గౌరవ్యపు ఉత్తరములు రెండు వ్రాసియున్నది. శేనునింకను జాగ్రత్తలో నుంచినాము. రెంటినార్లు వారిబంధువులకు పంపిణాము. ఈతడు గొప్ప వ్యక్తి. బ్రహ్మచారి. గొప్ప ఆస్తివంతుడు. ఏలూరులో నొక మేడయు, భీమవరంలో యొకభవంతియు 100 ఎకరముల పొలమును గలరు. ఈతని వృత్తాంతము తరువాత తెలియబడినది. ఇచ్చట ఏమి వ్రాయుటకు ఏమియు తోచవలెను. నాకు చాలా విశ్రాంతి. ఆర్థికశాస్త్ర, రాజమండ్రిలో మేమి యశ. ఏ. చదివినాము.

నంబూరు త్రివిక్రమప్రసాదరావు.

లాహూరు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి

సెలవులను కాశీరమందు గడపుటకు వెడలిరి లాహూరు, జూలై 28:—సెలవులను కాశీరమందు గడపుటకు లాహూరు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి యగు సర్ సోలాలూగారు లాహూరునుండి వెడలిరి. పెక్కు ప్రసిద్ధ పురుషులను న్యాయమూర్తి జాఫరు ఆలీగారును కైలస్వమిగారును సర్ సోలాలూగారిని సాగవలెరి. (ఆ. ప్రె)

కార్పొరేషను క్రొత్తకమిషనరు

డి. బి. కె. వెంకటరావుగారు నాయకుగారు, రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరుపదవి విడిచి, మదరాసు కార్పొరేషను కమిషనరుపదవి 27 వ లేదీన స్వీకరించెరి. వారి జీవితస్థలగమము గూర్చి యిండుక చిలువనలసియున్నది. పైనియుగా మనతగాంచి వంతమునం దున్నవించి, వోలియకాలేజీలో విద్యార్థి పొంద గలుగు ఉన్నతగౌరవము, "ప్రత్యక్ష రస పతకము" బహుమతిని పొంది, తన ఉద్యోగమునందు గూడ అట్టిమనత గాంచెను. గుడివాడ తాలూకా హైకోర్టులో టెంటు ఉద్యోగమున ప్రవేశించి, సబ్ మేజిస్ట్రేటు గనుచుండినట్లు నుండు ప్రభుత్వ ఏజెంటుగను, లాండు రికార్డు తాజీదారుగను, పీఠాపురం సంస్థానమునందు రిజిస్ట్రే ఆఫీసరుగను, స్పెషలు అసిస్టెంటు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగను, స్పెషలు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగను, లాండు రికార్డు ఆఫీసరుగైతర్యు; బళ్లారి ఆఫీసరుకలర్లుగను పనిచేసి మెప్పునడసెను. వీరు వ్రాసిన "చెయిను సర్వేమాన్యులు" పెక్కుపుస్తకములేని దేశభావలలో గూడ ప్రచురించెరి. మరేసంస్థానమునందు పేషన్లు వసూలు కాకుండు నున్నపుడు ప్రభుత్వమునారి ఏజెంటుగ నియమించి శ్రీ, ప్రాణము నకు గూడ తెగించి పని చేసి సమర్థుడైనామెను. స్పెషలు సెటిల్ మెంటు ఉద్యోగిగనుండి చాల మార్లు తెచ్చిపెట్టెను. రీసెటిల్ మెంటునకుపూర్వము శ్రేయ రీ సర్వేయి చేసెను. సర్వే, రిజిస్ట్రేషన్, రిజిస్ట్రేషను, లాండు రికార్డు లెక్కల మార్పునకు ఒక్క కచేరీ క్రిందనే చేర్చి సర్వేకాళి భర్తలను తగ్గించెను. అదివరకు చదరపు మైలునకు రూ. 300 లేక 350 యాన్ని వ్యయము రూ. 25 లేక 30 కు తగ్గెను. శాస్త్ర ప్రభుత్వమువారు నియమించిన లాండు రెవిన్యూ సంఘమువారు శాస్త్ర వచ్చినపుడు యీతను ప్రవేశ పెట్టిన వద్దలిని కడుమెచ్చుకొనిరి. లాండు రిజిస్ట్రే సెటిల్ మెంటు విల్లునుగూర్చి విచారణ సంఘమునందు సభ్యులుగ నియమించి తదుంటుట్టియే వీరి కావినయమం దంత జ్ఞాన మున్నదో వెల్లిడి యుచున్నది. వీరి శ్రమకు తగిన బహుమతిగా వీర భక్తివిద్యాస ములకు మెచ్చుకొని ప్రభుత్వమువారు 1922 సం॥ రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగ నియమించిరి. బళ్లారిలో కలెక్టరుగా కొంతకాలముండి తా మని వారణాశ్రమ లం దొనర్చిన మనమైన నేనకు మెచ్చుకొని ప్రభుత్వమువారు 1923 సం॥ దినాను జూమారు దిరుదు శోభంగిరి. తన విధి నెరవేర్చుటతో బాటు ప్రజల సంతోషపరచుటచే శాస్త్ర ప్రజలకు వీరికి పేదలకు తండ్రి యని గౌరవించుచుండిరి.

రిజిస్ట్రేషను అధికారి

రిజిస్ట్రేషను శాఖయందు వీరున్న ప్రిటివరీఫిసిటలు నివృత్త పాఠశాలిథో రిలీకించిన యడల వీరొనర్చిన మంచి కార్యము లన్నియు తమంత నవియే వెల్లిడియును. ఆ శాఖయందు అవి నీరిని తొలగించుటకై వీరు తన ఆరోగ్యమైన లక్ష్యముజేయక తిరిగి యునర్చినమేలు విద్యాసహాయులగు రైతులకుగూడ దెలియును. తన ఉద్యోగులు చేయు ఆ నాచారములను ప్రభుత్వము తొలగింపలేనియడల ప్రజలకు దానిపై గౌరవము పోవునని నమ్మకముగలవాడనుటచే తత్కాళోద్యోగులందు తప్పిదములను హతాశుగబోయి ప్రట్టుకొని, శిక్షించుచు తనకట్టుదిట్టము జూనర్చెను. అజ్ఞానులను ప్రజల లనవరముగా భవము గొల్పకుండ జేయవలెనను దేశాభిమానము గల్గుటచే అప్పుడప్పుడు లంకాంధి ఉద్యోగులను కళనముగ శిక్షింపవలసినవాడ య్యెను. రిజిస్ట్రేషను శాఖయందు న్యాయము దొరకుచున్నదన్న ఆభ్యాసి యీతనికి చెందును. ఈవిషయమున మదరాసు శాసన సభ్యులు గూడ సభలో నొకసారి ప్రశంసించియుండిరి.

రిజిస్ట్రేషను చేయించుకొను ప్రజల సౌకర్యార్థమై ప్రభుత్వమువారిచే అచ్చటచ్చట నాశనక చేరిలను స్థాపించజేసెను. గ్రామములకు చేరువగానుండునట్లు సబ్ ఆఫీసుల అధికారసరిమాణముల నూర్చెను. కొన్ని కెలలో పని అశ్శుధిగముగా నుండునపుడు బాయింటు సబ్ రిజిస్ట్రేషనులను తాత్కాలికముగ నియమించుక జేర్చరచెను.

అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనదేమన, రిజిస్ట్రేషను శాఖలో రికార్డులన్నిటి (ఇండెక్సు) సూచిక తయారుజేయువిషయము. ఒక శక్తిలేక ఆ పనిగూర్చియుండు దామ్యమెంటులన్నియు ఒకే సారి దెలియు నట్టి సూచిక ను తయారు జేయ యోర్పాటుజేసెను. ఈ విధానము ముప్పైయేండ్ల క్రిందట 1873 లి. శ్రీనివాసరావునయ్యగారి కాలము నాటినుండి విచారించబడడు శాయకుగారి రిజిస్ట్రేషన్ సార్థకమనకునచ్చెన.

ఈ విధానము, రిజిస్ట్రేషను శ్రేయవారి కవసరముగ సమాచారము ఏ ఆస్తిపై సెన్సిటివ్ గాముదాలు యెట్లు మారినవి. ఒక్కసారి జాడగనే తెలియునట్లు యేర్పడినది. గవర్న మెంటు గ్రూప్ థానీ గ్రామములలో సర్వే అయిన భూములు. మునిసిపల్, యూనియను సంఘములగుల పట్టణములలో సర్వేఅయిన యిండ్లుమార్లు యీ విధానమునందు చేరినవి. దీనివలన గ్రామములలో యెంత ఆస్తిగలదో, అంతటి గ్రామముల కెంత పరపతిగలదో, ఎంత అప్పులుగలదో, ఆభూముల విస్తీర్ణంలతో, ఆయా స్థి యెవరినుండి యెవరికి మారినదో తెలియగలరు. కచేరీ సుమాస్తాలకు దాని విషయమున యేమి తగాయిదాలన్న వోత్సరగా తెలిసికొనుటకే గాక ప్రజలకు గూడ ఉపయోగ పడును. ప్రస్తుత మదరాసు తిన్నవెల్లి శెంగట్టుట్ట జిల్లాలో సంతృప్తికరముగ నమలు జరుగుచున్న యీవిధానము త్వరలో యితర జిల్లాలకు గూడ వ్యాపింపగలదు. దీనివిషయమున కడు శ్రద్ధవహించిన నాయకుగారును విద్యా రిజిస్ట్రేషను శాఖామంత్రిగారును యెంతయు ప్రశంసార్హులు.

వీరిని మదరాసు కార్పొరేషను కమిషనరు పదవి నిలిగొరవించుట యుక్తముగ నున్నది. ఒక యేడాది మిత్రమే రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగా పనిచేసిన తోడనే ప్రభుత్వమువారిని పరిపాలనా సామర్థ్యమునకు మెచ్చుకొని బహుశా రించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

స్వరాజ్యపక్షవిజయము

నర్సారావుపేటలో స్వరాజ్యవాదియే తాలూకాబోర్డు కెన్నుకొనబడెను నర్సారావుపేట, జూలై 28:—నర్సారావుపేట తాలూకాబోర్డు సభ్యుత్వపు యెన్నికలలో నర్సారావుపేట ఫిర్కాతరపున జరిగెను ప్రస్తుతము తాలూకాబోర్డున కన్యకు డను చింతలచెరువు కోటిశ్వరరావుగారిని, స్వరాజ్యవాదియగు తెలంగాండ రాఘవరావుగారిని, తిలవకు పోటీజరిగినది. తుదకు రాఘవరావుగారి 48 ఓట్లుచ్చుచున్నట్లుచే గెలిచిరి. చాల యుత్సాహము ప్రబలుచున్నదని గుంటూరుజిల్లా స్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శి జి. వి. కృష్ణరావుగారు తలచినవేరి.

విధ్యురీకము విసుగెత్తుట

మహమ్మదీయుని చేపట్టుట బందరులో గతవారమునందు 17 ఏండ్ల బ్రాహ్మణబాలిక మోటారు డ్రైవరుగ నుండిన మహమ్మదీయ యువకునితో పారిపోవుటనుగూర్చి కొంత యలజత కలిగినది. ఆమె పాపగ్రు అను గ్రామములో బందరుకు 16 మైళ్లదూరమున నివసించి యుండెను. తన విధనరీకమునకు విసుగుచెంది ఎవరైనా యేమి చేపట్టు జూచుచుండెనట. ఆ యుద్దేశముతో మేసెల రెండవవారమునందు బందరు వచ్చి యామహమ్మదీయుని బజారులో గాంచెను. తిన్న పోషించునోమోయని ప్రశ్నింపగా ఆత నంగీకరించెను. కాని ఆతనితండ్రి భార్య అడ్డుజెప్పుదురను భయముచే నిరీపురు గలిసి మోగ్రాబాదునకు పారిపోయిరి. ఆతని తండ్రి కుమారునిగూర్చి వెదకివెదకి చిర కేపాల్ల విని జాను మాసములో మోగ్రాబాదునకు బోయెను.

ఈ లోపుగా బాలికతండ్రి తన బిడ్డ మెనరరియు ఆమెనడనున్న రూ. 600 నగల నవహారించుటకై మహమ్మదీయుడు ప్రోత్సహించి వెంటగొంపోయెననియు కేసుజేసెను. ఇరువురను బందరు తెప్పించినపిదప తాలూకాపోలీసువారు అరెస్టుజేసి, యూలై 19 వ లేదీన తెలుసుపై విడిచిరి. ఆస్త్రిని స్థానిక కైద్యోగ్యోగిగిద్దకు వయసునిర్ణయ సర్టిఫికేటునకు పంపగా ఆయన మదరాసుజనరలు ఆస్పత్రికి బంపెను. మదరాసు ఆస్పత్రి వారు ఆమె మేజరిని 22 వ లేదీన తీర్మానముజేసిరి. ఈనార్త తెలియగనే పోలీసువారు కేసువిడిచిపెట్టి ఆమెను మహమ్మదీయున కొప్పగించిరి. పిమ్మట ఆకేసును మహమ్మదీయపంచాయతీ కొప్పగించగా, నామె మహమ్మదీయపతము స్వీకరించిననో నాతడు వివాహమాడవచ్చుననెరి. ఆమె యందుకు కంగీకరించి అతని పెండ్లాడెను.

ఉర్దూము, జూలై 28:—చాంపియనురీపు గనియందలి కార్యక్రమ సారంగవంధు నొకకొండ బ్రద్దలయ్యెను. ఎనవేండు మాతీలు, తక్కువే పనిపోయిరి. ఆరుగురి మృత్యుశేఖరములు వెల్లువ దీసికొని బాబడెను. తక్కిన రెండుశతములను దీసికొని నుమ్మటకు యత్నములు చేయబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

చెన్న పురికార్య రేషను

క్రొత్త కమిషనరు జీతమును గురించి చర్చ

ప్రత్యేక సంస్థల పాతకాలలకు పరిహారము

కార్య రేషను పై దావా

నిన్న పాఠశాలలకు కార్య రేషను సభ సమావేశమైనపుడు కమిషనరు జీతములను గురించియు, నిర్బంధ ప్రారంభవిషయ ప్రవేశ పెట్టబడిన ప్రవేశములందు గల ప్రత్యేక వ్యక్తులయొక్కయు, సంస్థలయొక్కయు పాతకాలలకు చెల్లించుటకు విద్యనోపసభలకు విధించినందులకు వారికొసగవలసిన పరిహారముల గురించియు చర్చ మగు చర్చ జరిగెను. రా॥ బి॥ జి. తిరికాపాలంకెట్టిగార్య క్షేత్రమున గాంచిరి. క్రొత్త కమిషనరు డి॥ బి॥ జి. వెంకటాచార్య నాయుడుగారు మాడ సభయందు హాజరుండిరి.

కార్య రేషను పై దావా

అగ్యక్షుడు సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు తా నిదివరకు నూచించిన విషయగనే, కార్య రేషనువారు తనతో గావించుకొనిన కల్తాక్షుడు భంగపరచిన ఆరోపించి 49 వేలు పరిహారమును కొరచు లెగలనోటిను సంపెననియు, ఆనోటిను నకు పరిహారమును నిరాకరించుచు కార్య రేషను న్యాయవాది చే ప్రత్యుత్తరమును తయారుజేయించిననియు, ఆ ప్రత్యుత్తర మునకు సభ వారంగీకరింపవలెననియు కోరిరి.

కమిషనరు వేతనము

కె. వ్యాసరావుగారు:- ప్రభుత్వమువారు క్రొత్త కమిషనరును నియమించిరా యనియు, నియమించినయెడల సెంట జీత ముమీస నియమించిరో చెల్లవలెననియు అడిగిరి.

అగ్యక్షుడు:- ప్రభుత్వమువారు క్రొత్త కమిషనరును నియమించిరి. కాని జీతమును మాత్రము నిర్ణయించినట్లు మనకు యింకను చెల్లవలెదు.

కె. వ్యాసరావుగారు:- కమిషనరు బోసుగారు కార్య రేషను వలె చాలకాలమయ్యెను. ఎవరి నాపదవికి నియమింప వలెను అనువిషయమును నిర్ణయించుకొనుటకే మంత్రివర్గ ప్రభుత్వమువారి కిన్ని నెలలుపట్టెను. ఇక వీరు జీతమును నిర్ణయించునప్పటి కెన్ని నెలలుపట్టుకో చెల్లవలెదు. జీతము చెల్లింప వలసినది ఈ సభవారు. అందుచే ఏ మాత్రపు జీతము భరింపగలుగుదుని ప్రభుత్వము వారు ముందు ఈ సభవారితో సంప్రదించవలెను. అట్లుగానిచో ఎంత జీతము మీద సీయంద్యోగిని పంపుచుండిరో ముందుగ చెల్లవలెను. రెండును లేని పందర్భున వ్యయమును భరింపవలసిన ఈసభవారు తమ యభిప్రాయమును చెల్లవలెను. అందుచే "కమిషనరు వేతనము నెల 1 కి రు 2000 లకు మించకుండ నిర్ణయింపవలెనని ప్రభుత్వమువారికి సిఫార్సుజేయుచున్నాను" అను తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచున్నాను. సభవారీ ప్రతిపాదన నేకగ్రీవముగ నామోదించెదనని యెంచుచున్నాను.

డా॥ స్వామినాథుగారు, డి॥ మునిపాలిటిల్ ఆక్టు ప్రకారము కమిషనరు జీతమును నిర్ణయించు అధికారము ప్రభుత్వమువారి పనియు; కమిషనరుయొక్క వేతన పరిమితి ఇదివరకే నిశ్చయించ బడియుండెననియు ఆ మొత్తమును మీర కుండ ఎంతవేతనమును నిర్ణయింప వచ్చుననియు ఇట్టి సందర్భము లందు కార్య రేషనువారు తాము చర్చించవలసిన విషయము లేన్నియో యుండగా వానిని వదిలి తమ కధికారములేని విషయమున ప్రభుత్వమువారికి సలహా నొసగజూచుట హాస్యాస్పద మనియు నుడివిరి.

కె. జి. ఎ. నల్లేశుగారు:- ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు ప్రభుత్వమువారి యుత్తర్యు లెట్లున్నను కార్య రేషను వారు తాము చెల్లింపవలసిన వేతనమును గురించి తమ యభిప్రాయమును, దెలుపుట యంకెట్టితిప్పును లేదని నుడివిరి.

ఆర్ మదనగోపాలునాయుడుగారు:- ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు కార్య రేషనువారు కొంతకాలము క్రింద కమిషనరు వేతనము రు 2000 లకు మించరాదని తీర్మానించిననియు ఆ విషయమునే తిరిగి తేల్చుట తప్ప ప్రస్తుత తీర్మానముందు నేరొక క్రొత్త విషయము లేదనియు అందుచేతను తీర్మానము నేకగ్రీవముగ నంగీకరింపవలెననియు గోరిరి.

ఒక సవరణ

భక్తవల్లభునాయుడుగారు:- కమిషనరు జీతమును రు 2000 లకు మించకుండ నిర్ణయింపవలెననుటకు బదులు "రు 1500

లకు మించకుండ" అని సవరింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు, తానిది వరకు కొంతకాలముక్రింద కమిషనరు వేతనమును రు 1500 ల చొప్పున నిర్ణయింపవలెనని తీర్మానము జెచ్చిననియు కాని రు 2000 ల చొప్పున నిర్ణయింపవలెనను సవరణ అప్పుడా మోద్దింపుబడిననియు సవరణయందు వెనుకటి ప్రతిపాదననే తిరిగి తేల్చుటపాదించుచుంటినిగాని వేరుగాదనియు నుడివెను. ప్రజలదివరకే చాల భారమును పన్నుల చెల్లించుచున్నారు. వారి భారమును తగ్గించుటకు మనము ప్రయత్నించుచున్నాము కాని అధికారులకు గొప్ప వేతనముల నొసగవలసినట్లుచే మన ప్రయత్నములందు సఫలములు గాజాలకుంటిమి. అధికారుల అధిక వేతనము పొందువారి వేతనముల తగ్గించుటకు ప్రస్తుతము మంచి అవకాశము దొరకెను. సభవారు దాని నుపయోగించుకొనివలెనని గోరుచున్నాను.

హమ్మిదుఖాన్ గారు:- సవరణను బలపరచిరి.

డా॥ స్వామినాథుగారు ఈసభయమున నొక క్రిము భంగప్రక్షుడు జెచ్చి కమిషనరు వేతన నిర్ణయము ప్రభుత్వము వారి అధికారములోని పనియు అవిషయమున కార్య రేషను వారి కధికారము లేదనియు అందుచే సీచర్చ క్రమాంశ మగునోకాదో చెల్లవలెననియు అగ్యక్షుని గోరెను.

కె. జి. ఎ. నల్లేశుగారు:- మనము భరింపగల వేతన మెంతయో ప్రభుత్వమువారికి చెల్లుట మన విధి. కాన నిబంధనల గురించి స్వామినాథుగారి అభిప్రాయము చాల సంకుచితముగ నున్నది. జీత విదివరకే ప్రభుత్వమువారిచే నిర్ణయింపబడి యున్నయెడల నే సీప్రతిపాదనను బలపరచుటకు కొంత అనుమానించెడి వాడను. కాని వారింకను నిర్ణయింపలేదు. కాన సభవారు తమ యభిప్రాయమును తెలుపుటలో నెట్టి క్రమభంగమును లేదు.

మరియొక సవరణ

డా॥ విజయరాఘవులుగారు:- "రికెక్స్ నుక్రింద నియమించబడు అధికారుల జీతములు నెల 1-1500 ల కంటె నెక్కువ యుండరాదు" అను పదములనుగూడ ప్రతిపాదనకు జేర్చవలెనని మరియొక సవరణ సుపాదించుచు, ప్రస్తుతము కార్య రేషనువారు తమ యుద్ద్యోగులకు చాల హెచ్చువేతనముల నొసగుచున్నారనియు, సభవారు యధార్థముగా వ్యయము తగ్గింపవలెనని గోరినయెడల, ఇతర పెద్దయుద్ద్యోగుల వేతనములనుగూడ తగ్గింపవలెననియు నుడివిరి.

రా॥ బి॥ జి. వరదరాజులు నాయుడుగారు:- సవరణల నెదుర్చుచు రిక్టెక్స్ నుక్రింద నియమించబడిన ఉద్ద్యోగుల కొసగ దగిన అధిక వేతనములు మాత్రమే నిర్ణయింపబడెననియు అంత కంటె తక్కువ యొసగుట కార్య రేషనువారి కట్టి అటంకమును లేదనియును నుడివిరి. మిషనరు క్రింద పనుండ పెద్ద యుద్ద్యోగులకు రు 1500 ల వరకు వేతన మొసగవచ్చును. వారి వేతనములకు కమిషనరు వేతనమునకును కొంత భేద ముండవలెను. అందుచే కమిషనరు వేతనమును రు 1500 చొ॥ న గాక రు 2000 చొ॥ ని నిర్ణయించుచో న్యాయముగ నుండును.

సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు:- విజయరాఘవులుగారి సవరణకు అసలు ప్రతిపాదనకు సంబంధించినది గాదనియు అందుచే సవరణ సుపాదించుట కనుసంతించరాదనియు నూచించిరి కాని అగ్యక్షుడు సవరణకును తీర్మానమునకును సంబంధము గలదని నిర్ణయించెను.

గనపాలు మొనిపాలిటిల్ గారు:- విజయరాఘవులుగారి సవరణ ప్రస్తుతము పని జేయుచున్నవారికి నర్తించునా యనగా నర్తించునని విజయరాఘవులుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

చక్రరయ్యకెట్టిగారు:- సవరణకును, మొదటి ప్రతిపాదనకును ఎట్టిసంబంధమును లేదనియు, ప్రతిపాదనపై చర్చజరుగకుండ వేరువార్గమునకు తొలగించు నుద్దేశముతో సీసవరణ చేబడెననియు ఆక్షేపించి మొదటి ప్రతిపాదనను దానియంద తలబట్టి చర్చింపవలెనని సభవారిని గోరెను. ఆసవరణను చర్చించునెడల ఉద్ద్యోగులందరి వేతనముల గురించియు చర్చింపవలసిన యుండును. ఇప్పుడది ముగియనదిగాదు. సభయందానివల్లమువారాసవరణనుగురించి పట్టుపట్టి మొదటి ప్రతిపాదనపై చర్చసాగకుండ చేసినయెడల, ఈ సభపు న మా ర్ప ని న స భ్యు లు తృప్తులగునుండి, తీర్మానమును బాగ్యత నవతేవైపు సభ్యుల పైసనే వదలెదరు.

రా॥ బి॥ జి. వరదరాజులు నాయుడుగారు:- "ఈనిర్ణయము ప్రస్తుతపధికారముయన్న ఉద్ద్యోగులకు వర్తింపదు" అని విజయరాఘవులుగారి సవరణకు మరియొక సవరణ సుపాదించిరి.

డా॥ విజయరాఘవులుగారు పైసవరణను తన ప్రతిపాదనకు జేరుచు దానివలన తన సవరణలపై మంతయు పోవునని నుడివిరి.

బ్రాహ్మగారు:- చివరి రెండుసవరణల నెదుర్చుచు, ప్రస్తుత ప్రతిపాదనలకును, సవరణలకును సంబంధము లేదను విషయమున చక్రరయ్యకెట్టిగారితో నేకీభవించుచుంటినియు, ఇతర అధికారుల వేతనముల సమస్య చాల పెద్దపనియు అవిషయము నిప్పుడు చర్చించుట సాధ్యపడదనియు నుడివిరి.

సవరణలు వీగిపోవుట

అగ్యక్షుడు మొట్టమొదట, భక్తవల్లభులు నాయుడుగారి సవరణను వోటునకు బెట్టగా 11 గు రెనుకూలముగను 20 మంది ప్రతిపాదనకును సమ్యక్తుల నొసగుటచే వీగిపోయినట్లు ప్రకటించబడెను. డా॥ తిరువాలే వ్యాస రావు గారి ఆ సలు ప్రతిపాదనము వోటునకు బెట్టగా ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. తిరువాలే డాక్టరు విజయరాఘవులుగారి సవరణ వోటునకు బెట్టగా 8 అనుకూలముగను 10 ప్రతిపాదనకును సమ్యక్తుల నొసగుటచే వీగిపోయినట్లు ప్రకటించబడెను.

నూడి లే దా వా

తిరువాలే, మాడిలేగారు పరిహారము గోరుచు పంపిన లీఖలు వోట్లనుకు సరిహాగ మియ్య వక్రరలేదని చెల్లుచు కార్య రేషను వకీలు తిరుగుజేసిన ప్రత్యుత్తరమును చర్చించుటకుగాను సభ వారు పంపించుచు మారి చర్చించిరి.

పాతకాల యజమానులకు పరిహారము

మాడిలేగారికి పంపు ప్రత్యుత్తరముపై చర్చ ముగిసినదిగా వాత తిరిగి సభాకార్యక్రమము సాగింపబడినపుడు డా॥ బి॥ జి. వరదరాజులు నాయుడుగారి క్రింద తీర్మానముల నుపపాదించిరి. *1922 కం॥ సెప్టెంబరు 28 లేదీ ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవు నెం. 24 నందు అనుమతించ బడినట్లు, ప్రైవేటు పాతకాలాధికారులకు- గత వత్సరము వేతనములవలన సెంటరాబడివచ్చెనో అంత మొత్తమును పూర్తిగా, పరిహారమును నెలనెలకు చెల్లించుట కీ సభవారు శిఫార్సుజేయుచున్నారు"

నాయుడుగారు ప్రతిపాదనను సుపాదించుచు విద్యాస్థాయి సంఘమువారు గావించిన మరియొక తీర్మానమును గురించి యుచువారిందిరి. ఈపరిహారమొత్తమునంతను, ప్రారంభ విద్యానిధి నుండియే చెల్లించుట కనుమతి నొసగవలెనని ఆతిక్యానము ప్రభుత్వమువారిని గోరుచుండెను. ప్రైవేటు పాతకాలల మానేజర్లకొసగు పరిహారమునందు కొంత భాగమును మాత్రమే ప్రా॥వి॥నిధినుండి చెల్లింపవలెననియు మిగిలినభాగము జనరలు రెవిన్యూనుండి హెచ్చింపవలెననియు చెల్లుచు ప్రభుత్వమువారిదివరకొక యుత్తరవును గావించియుండిరి. ఇది కాసభంగకరముగ నున్నది. ఆసెక్స్ కు కార్య రేషనువారు నిర్బంధ ప్రారంభవిద్యకొరకు చెచ్చింపదలచిన మొత్తమునంతను పా॥వి॥నిధిలో జనుకట్టవలెనని నిర్ణయించుచుండెను. అట్లు జనుకట్టిన తరువాత గూడ- పరిహారమునందొక భాగమును జనరలు ఆదాయమునుండి చెల్లింపవలెనని నిర్ణయించుట అశాస్త్రీయము.

ప్రైవేటు పాతకాలల అధికారులు, విద్యార్థులనుండి వేతనముల న మూలు జేయ వీలు లేక పోవుట చే పాతకాలల నిర్వహణము న క క గు ర్చు ల చెల్లింపలేక చాల అసభ్యులు పడుచున్నారు. కాన వారికి చెల్లునే పరిహార మొసగుట వలసరము. అందుచే ప్రభుత్వమువారి అనుమతి వచ్చునదకును వీరికి పరిహారములో కొంత భాగమును జనరలు రెవిన్యూనుండి చెచ్చించినను తరువాత నామొత్తమును ప్రా॥వి॥నిధికి మార్చవచ్చును.

డా॥ స్వామినాథుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, కార్య రేషనువారు కొంత వ్యయము కొంత ఒక నిధినుండి యుచువారింత మరియొక ఆదాయమునుండియు చెచ్చింపవలెనని యుత్తరు జేయుటకు పనిలేననియు, ఈ యుత్తరవులను కాసనములవలె గౌరవించ వక్రరలేదనియు నుడివిరి.

చక్రరయ్యకెట్టిగారు:- ఏనిధినుండి పరిహార వ్యయము చెల్లింపవలెనను విషయమున పరిష్కరించువరకు జూలై 30 ఆగష్టు పరిహారమును చెల్లింపవలసినదిగా సుప్రీకిరించుచు నొక సవరణ సుపాదించిరి.

వోటునకు బెట్టగా సవరణలోగూడ తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

వేల కుమందు నెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను తలపరుచిన వేలు ఈజి నకించును. సరకమునకు నెండుకలకువోని యుండక శ్చైత్రుకలు పెరుగున్న అమృతాంజనం డివో, మదరాసు - బొంబాయి

బ్రిటిషు కామ స్వేల్తు కార్మిక మహాసభ

భారతదేశమునకు తక్షణము స్వపరిపాలనము నీయవలెననుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 28:—నేడు సమావేశమైన బ్రిటిషు కామస్వేల్తు కార్మికసభకు దక్షిణాఫ్రికా వాస్తవ్యుడగు క్యాంప్ ఫ్లెగారు అధ్యక్షతను వహించిరి. ఈసభను ప్రతిసంవత్సరము జరుపవలెనని క్యాంప్ ఫ్లెగారు సూచించిరి.

భారతీయులు గోరుచున్న స్వపరిపాలనమును తక్షణము ఇవ్వవలెనని తీర్మానమును గావించిరి.

అంతర్జాతీయ శాసనమలనుగూర్చి చర్చించిరిగాని పర్యవసానము లేకనే ముగిసెను. ఏ తీర్మానమును జేయలేదు. ఇకముందు జరుగు సభలకు అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయమువారి సభలకు క్రమిక, కాలనీలు, సంరక్షక రాజ్యములు, మాండేటురాజ్యములకు ప్రాతినిధ్యము నిచ్చుటకు జనీవాప్రభుత్వమువారిని గోరవలెనని ఈ సభవార్యప్రాయపడుచున్నారని అధ్యక్షుడు తెలియజేసెను.

అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయము మొదటి ప్రారంభమైనపుడు ఉన్నతాశయములన్నియు అంతరించెనని బోసీగారనిరి. ఆభావములు, ప్రభుత్వము, యజమానలే మారిపోయిరనిరి. అనేకమగు ఒడంబడికలను భ్రష్టపరచకనే త్రోవజేసిరి. ఢిల్లీభావములు మారినవో అంతర్జాతీయ కార్యాలయము వారెంతయో పనిచేయగల్గుదురనిరి. అభినివేశములు, సంరక్షక రాజ్యములు, ఒడంబడికలను అంగీకరించునటుల బ్రిటనుజేసినవో బ్రిటనుకే లాభముగనుండుననిరి. జనీవాకు ముందుబోవు ప్రతినిధులు క్రమికకాలనీలు సంరక్షక రాజ్యములు, మాండేటురాజ్యములకు బోవున బోవలెననిరి. ఇండియాశాసనసభల యభిప్రాయమును ఈ ఒడంబడికలనుగూర్చి తెలిసికొనుటకే ప్రయత్నించలేదనిరి. ఇండియాశాసనసభలకు ఆపకాళిమునే యాయలేదనిరి. దేశములో 1/3 వంతు సంస్థానాధీశ్వరుల రాజ్యమై యున్నది. అక్కడ ఇవి అమలులేవు అనిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయసభలు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యప్రతినిధులకు లాభముగ నుండ గోరవలెనని సభలందు వారు సమావేశమై అందఱును ఒకేమాటగ ప్రస్తావించవలెననిరి. అందఱును ఒకటిగ మాట్లాడవలెనని చామకాలుగారనిరి.

క్రైస్తవ మత ప్రవక్త సంఘసభ

మహాత్ముని హితోపదేశము

కలకత్తా, జూలై 29:—క్రైస్తవ మతప్రవక్తలసభ యందు పవిత్రసింహు మహాత్ముడు హిందూమతాచార్యుడు భారతదేశమునగూర్చి వ్రాసిన పుస్తకములం దొకవిషయము మాత్రము కష్టముగ నున్నదని “ప్రతిపదార్థమును స్వావయానందకరముగ నున్నది. మానవుడు మాత్రము విషసంయుతుడ”డని నుడివిన వాక్యములు సత్యదూరములను విషయము వారి భారతయాత్ర వలననే స్పష్టమయినది. క్రైస్తవమతాచార్యు లందఱును భారతీయులు దైవదూరు లనియు, వారిమతము నైతానుమండి యున్నవించినదనియు ముందే నిశ్చితాభిప్రాయమై యాదేశమునకు వత్తురు. అదియే వానిప్రభావమును పారపాలు. క్రైస్తవమతాచార్యులకు నే జెప్పిన దొకటే. అదేదేవ గ్రహణబద్ధి యుండవలయును. క్రైస్తవమతాచార్యులు తా నీదేశమున దిగిన తోడనే, యైహిక ప్రభుత్వసహాయమును బొందుచున్నాడు. ఆచార్య యదుగున తాను రక్షింపబడుచున్నాడు. నాక్రైస్తవ మతప్రవక్త సోదరులందఱును వినయపూర్వకమున హితవేదన మీరట్టి యువారస్వభావులయిన నేజాతికి నేవచేయవలని మీఱినటకు వచ్చితిరో వారినుండి దూరమగుచున్నాడు. మీరు మీ మతములోని కేంద్రము గలవిరను నానినిబట్టి మీఱునరేర్పడు. మీరు వారినుండి నేర్చుకొని మిగ్రహణబద్ధిని జూపుదురో దానినిబట్టి మీయోగ్యతాయోగ్యతలు నిర్ణయమగును.

నేను నాస్నేహితులందఱును వేడునదియు, వారిపూర్వ యనులందు తావిత్తునని విశ్వసించునదేమన, నీదేశములలో మీరు గూడ ప్రవక్తముకావలెను. క్రైస్తవ తాను జీవించినకాలమున వాదేయులతో సత్సంబంధి వారి యాశయస్ఫూర్తికి పాటుపడడో యట్లే మీరును ప్రయత్నింపుడు. (అ. ప్రె.)

మదరాసు వార్తలు

జంతుహింసానివారక సంఘము:—పై సంఘము యాజమాన్యముక్రింద ఎక్. సి. రామస్వామి అయ్యంగారు రేపు సాయంకాలము 6-30 గంటలకు లింగిచెట్టి వీధిలో మల్లికేశ్వరశోకలవద్ద ఉపన్యసించెదరు.

రాకవోకలు:—సి. రాజగోపాలాచారిగారు నేడు చెన్నపురివచ్చిరి. ఇండియాప్రభుత్వ విద్యాశాఖాద్యోగ నడము గారు, డా॥ బి. సుందరరాజు, ఫిషరీసు 4 డైరెక్టరు, రాబరీషన్సు కమిషనరు ప్రాధికారు, ఎఫ్. ఆర్. జి. జి. గారు నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.

చెంగల్వరాయ నాయకరు ఉచిత ఆయుర్వేద వైద్యశాల:—వేపేరిలో యీ వైద్యశాలయందు జాను మాసమున 12117 రోగులు చికిత్సపొందిరి. ఆందు 1916 ఇండియను క్రైస్తవులు 408 మహమ్మదీయులు, 282 అంగ్లో ఇండియనులు రోగియొక్కంటికి దివమునకు 8 మైసలు వ్యయమయినది.

ఎన్నికసభలు-ముత్యాలపేట డివిజను:—కాంగ్రెసు కిలాఫతు, స్వరాజ్యసంఘముల యాజమాన్యముక్రింద రేపురాత్రి 7 గ. చెల్లుతున్నందు, పగడాల్పిధిలో శ్రీ|| బుర్రా సత్యనారాయణగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరచుటకై బహిరంగసభ జరుగును. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

తమిళనాడు స్వరాజ్యసంఘము:—తమిళనాడు స్వరాజ్యసంఘము సాధారణసభ గురువారము 30 వ తేదీ 5 గంటలకు మహాజనసభామండపమునందు, మాంటురోడు, సమావేశమగును. క్రకతా సభ తీర్మానములగూర్చి యితరవిషయములగూర్చి చర్చజరుగును.

మార్పుహాండు:—ప్రెసిడెన్సీ మార్పుహాండు సంఘము వారు ఏడు నిమిషములలో 140, 160, 180, 200 పదములు వ్రాయు ఇంగ్లీషు మార్పుహాండు పరీక్షలను ఆగస్టు 29వ తేదీన తిరునెళ్ళిక్లో అక్కరుసాహేబు వీధిలో 21 గృహమునందు జరిపెదరు. ఆగస్టు 15 వ తేదీలోపున దరఖాస్తులు పంపవలెను.

చావగొట్టుట—కలారామను అను 30 ఏండ్లప్రాయమువాడు, తలపై కత్తితోకలిగిన గాయములచే, మోకాళ్ళ దిగునను గంటతో, పండ్లవిరిగి, కర్రతో చెబ్బలు మోపుగా పడియుండగా చెతు పట్టులో తగులుటచే ఒళ్లంతయు పొంగిలేవలెనీ శిథిలై రక్తపుముడులలో పచ్చయ్యుప పోవుటకు కెదురుగనున్న రోడ్డుపై పోలీసు వారు గాంచిరి. వెంటనే జనరలుఆస్పత్రికి గొంపోయిరి. కాని యీలోపు గ వరణించెను. ఆయనను యితరులెవరో చావగొట్టినట్లుతోచెను పోలీసువారు మాపీడియుచున్నారు.

తెల్లవాని మోసము

నేమ్మ వాట్సునుగారి కేసు విచారణ
ఫిఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో నిన్నుజేమ్మవాట్సు నుగారిపై కేసు విచారించబడెను. ముద్దాయి, 57 వయసువాడు. చింతాడెడెటలోని సి. ఎం. దొరస్వామిశెట్టి యనువారికి “వాట్సును ఎక్స్ప్లంజి కంపెనీలో” స్టారుకీపరు ఉద్యోగము వేయించెదనని చెప్పి, రూ 1000 ధరావతు పుచ్చుకొని మోసగించెనని ఫిర్యాదు చేయబడెను. వివరము విదివరకు ఈపత్రికలో ప్రకటించబడెను.

ఫిర్యాది సి. ఎం. దొరస్వామి పిల్లగారిని నిన్న విచారించిరి. ఆయన ఫిబ్రవరి 5 న తేదీన హిందూపత్రికలో వాట్సును ఎక్స్ప్లంజి కంపెనీకి స్టారుకీపరు, కాషియరు కావలసియున్నదని ప్రకటన పదియయిందెననియు, దానిప్రకారము ఏరకాస్తు చెట్టి ముద్దాయిని జూడబోగా రూ 1000 ధరావత్తు యిచ్చిన ఉద్యోగమిప్పించి, యామొత్తము ఫిక్సెడు డిపాజిటుగా నుంచునట్లు చెబెననెను.

సి. మాణిక్యం పిల్ల ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ స్పెక్టరుగారు ఫిర్యాదితరపున, కె. పి. ప్రభాకరపిల్ల, బి. టి. సుందరరాజన్ ద్వి గాముద్దాయిలరెవున వాదించిరి.

జేబు దొంగతనము - రెండేండ్లు కఠినశిక్ష:-

రాండు తానావద్ద కొన్ని వారములక్రిందట పింఛి నీరైల్వే ఉద్యోగియగు డి. సూర్యనారాయణయ్య గారి జేబులో డబ్బు సంచిని మనిలాలు అనునతడు దొంగిలించుటచే ఆరెస్టు చేయబడియుండెను. ఆతేసు నేడు ఎగ్జ్యూరు కోర్టులో విచారించిరి. సూర్యనారాయణయ్యగారు, తనఅల్లునితోగలసి రాండుతానావద్ద రిక్షా నెక్కుబోవుచుండగా, ముద్దాయి వానిపై నొకగుడ్డకప్పి జేబులోని డబ్బుసంచిని దొంగిలించెను. అల్లుడు వెంటబడి, కొంతదూరమున పట్టుకొని పోలీసున కప్పగించెను. ఆసంచిలో 7 పదిరూపాయలతోట్లు రూ 350 కాపుఆర్డరు నుండెను. ముద్దాయి ప్రాతకైడిగా గుర్తింపబడుటచే రెండేండ్లు కఠినశిక్ష విధించబడెను.

దొంగతనముజేసి గొప్ప వేలాంవేయుట

చినాబాబులో 24 వ తేదీన దొంగతనముజేసి చేతిలో 300 తాళము చెవులతో దొరకైన దొరస్వామి నాయుడు చరిత్ర వింత కథ చెలుపుచున్నది. వీనివద్ద బార్నిటోనులో 6 నెలల నుండి దొంగిలించబడుచున్న వివిధ వస్తువు లీతనివద్ద పట్టుబడినవి. ఛాపియను రిఫ్సు (మెసూరు) ప్రాంతము లందీ తడు గొప్ప వేలాంవర్తకునిగా మోటారుకారులపై తిరుగుచుండెను. గడియారములు, టైపురైటర్లు, టేబిల్సు, కుర్చీలు, అద్దములు ఎల్లక్రికు పంకాలు, మున్నగు విలువగల వస్తువు లనేకము యీ తమ వేలాముజేసి విక్రయించుచుండును. మార్చిమాసమునండి బార్నిటోనులో జరుగుచున్న దొంగతనములన్నియు దొంగతాళములతో తీయబడుచున్నవేగాని, తలుపులు పగలగొట్టి గాదు.

20 వ తేదీన తంబుచెట్టివీధిలో 2 గానురైట్సు 2 సిలెండరులు దొంగిలించబడినవి. ఈ కుషీవయ్యను సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు సయ్యదుగారు, నెంట్లలు స్టేషన్లో నవి “ఎ. ఆర్. డి. స్వామి” వద్దనుండి చాపియను రిఫ్సులోనున్న నాదముని నాయుడుగారికి పార్సీలురూపమునపంపబడుచుండగాగాంచెను. ఆరెంటిని ఫిర్యాది తనవిగ గుర్తించెను. ఇంకను విచారింపగ యిట్టివస్తువు లనేకము ఆపై విలాసమునకు ఆస్వామి చేతనే పంపబడుచుండినట్లు తెలిసెను. సయ్యదుగారు చాపియను రిఫ్సుకు బోయి అచ్చటగొల్ల పల్లియను గ్రామములో దొరస్వామి, ముద్దాయి పెద్ద వేలాంమండరము స్థాపించినట్లు తెలిసికొనెను. తానమ్మి నస్తువులకు నగదు రేపీడు లిచ్చుచు, లెక్కలను సరిగా వ్రాయుచున్నాడు. అట్లు విక్రయింపబడిన వస్తువులన్నియు దొంగ సొమ్ముగా సయ్యదుగారు పట్టుకొనిరి. అట్లు రూ 5000 విలువగల సామానులను పట్టి తెచ్చెను. ముదాసులో ముద్దాయి యింటిలో రూ 500 విలువగల వస్తువుల పట్టుకొనెను. ఆ వన్నియు వాని అధికారులచే గుర్తింపబడుచున్నది

గ్రంథస్థికారము

జీవధనరక్షణి—జీ రంగయ్యనాయుడుగారిచే రచించబడిన “జీవధనరక్షణి” యను గ్రంథమును వందనములతో నందుకొంటిమి. పశువులవాడ్యములు, తన్నివారణపర్వతగూర్చి సుబోధకముగ నాంధ్రభాషలోయీ గ్రంథము రచియింపబడినది. ఇది రయతులకు మిగుల నుపయోగకరముగ నుండగలదు. ప్రజలకు సామాన్యముగ సంభవించు వ్యాధులకుగూడ చికిత్సలునూచింపబడినవి. గ్రంథకర్త సివిల్ వెటర్నరీ శాఖోద్యోగియగుటచే, వీరు నూచించిన చికిత్సలు అనుభవజన్యజ్ఞానముపై నాధారపడియున్నవని కనుగొనవచ్చును. ఇందు సిద్ధాంతములు లేక, కేవల ఆచరణ యోగ్యముగు సాధనలుమాత్రమే వివరింపబడినవి. అందుచే ఈ గ్రంథము కెల్లరును పఠించి, లాభము పొందగోరెదము. గ్రంథము నెల రు 1-4-0. వలయావారు జీవధనరక్షణి ఆఫీసు, గూడూరు, నెల్లూరు జిల్లా యని వ్రాసిన బడయగలరు.

మలేద్విషములకు బోవు ఓడలు

నాగపట్టాము, జూలై 29:—బ్రిటిషుయిండియా స్టేటు నావికాదళము కంపెనీవారి మధ్య మలయాద్విషమునకు బోవు ఓడలు ప్రతినారము పోవుట కేర్పాటుచేసిరి. దానిని మఱుబిడిసేపి యిప్పుడు వెనుకటివలెనే పక్షమునకొకసారి పోవువద్దకు నుంచిరి. దానికి గారణమేమనగా నిదివఱకు గాలిప్రవాహమునకు భయపడి యొక్కనమంది ప్రయాణికులను దీసికొని పోలేకుండేడివారు. ఇప్పుడాభయము తొలగినది. కావున నెక్కువమంది ప్రయాణికు లొకయోడలో ప్రయాణము చేయవచ్చును. కాన సీమార్పు చేయబడినది. (అ. ప్రె.)

భారత సైనిక కళాశాల సంస్థాపకోప సంఘము

పండిత నైహాగారి సభ్యత్వము
ఆక్షేపణలకు సమాధానము

అలహాబాదు, జూలై 27:—పండిత మోతీలాలు నైహాగారిని యనోసియే డెడు పత్రికా ప్రతినిధి సంబంధించి, తాను స్వీకృత సంఘమందు పనిచేయుటనుగూర్చి ప్రాంతవ్యక్తి కల యాక్షేపణలనుగూర్చి యేదైన ప్రకటన నీయవలెనని యానతిగా పండిత డెబుల నుడిచెను.

పండితుని సమాధానము

“సంగతిసంబంధము లేకుండక విమర్శించువారికి సమాధానము జెప్పి కాలము వృథావుట్లు వ్యాయముగాదు. స్వరాజ్యవాదికాని, తిదితరులు కాని కేంద్రకాసనసభలోని స్వరాజ్య పక్షమువారి విధులు, కేంద్రకాసన భారత సైనిక కళాశాలను గూర్చి జరిగినవిషయము గత సంవత్సరానికి నేనిప్పుడవలెననిదానియొక్క క్రేయస్వభావముగాదు. కాని నీవు ప్రశ్నించుచున్న గాన సూత్రప్రాయముగా చెల్లుచున్నాను.

స్వరాజ్యపక్ష సూత్రము

మా పక్షముయొక్క విధులలో సహాయముగాగోని ముఖ్యులను మోసపుట్టుటకు ప్రభుత్వము చేయు ప్రయత్నములను చెలసి కొనునంత పరిచయము మాకును సభలోగలిగినది. మాయొక్క సూత్రవిధాన మేవనగా సహాయము ననుసరించి పరిశీతుల గమనిక ననలంబించుటయే. జూనుసభలకేమేము నిర్ణయించుకొనిన, యువసంఘమునందు సభ్యత్వ మంగీకరింపఁగూడదను నియమమును మార్చునలయుండునని గ్రహించితిమి. కావుననే సంఘమువలె ముప్పాతికపాతలేదని యువసంఘమునందు పనిచేయుట కంగీకరించినవో, అ మ గ క మ ం డు ట వ ల న లాభముగలవని యూహించువో నాసంఘమున పనిచేయువచ్చునని సంగతిని తీర్మానమునకు జేర్చితిమి. ఆనవరత 1924 వ ఆగస్టు నెలలో కలెక్టరేట్ జరిగి యభిలభారత స్వరాజ్య పక్షమువారిచే నామోదించబడినది.

నేనాసభ్యత్వ మంగీకరించుట

వచ్చే నిర్ణయ సభలలోగా కేంద్ర కాసనసభయొక్క స్వరాజ్యపక్ష సభ మంచుటకు మీరేక పోయినదిగాన నేను స్వీకృత సంఘమందు సభ్యత్వ మంగీకరించు విషయము స్వరాజ్యపక్ష కార్యనిర్వాహకసభ సభ్యులందుంచితిని. ఏలన వారు రాష్ట్రీయ కాసనసభలందు, కేంద్రకాసన గూడ స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల వైసభికారులగుట వర్గముగాన వారియెదుట నుంచితిని. ఆసంఘము ప్రభుత్వ మేర్పాటుచేసిన సంఘమందుండుట స్వరాజ్య పక్షమునకు లాభకరమనియు, వచ్చే ఆగస్టులో కేంద్రసభస్వరాజ్యపక్ష సభవారి యూహించును బడయవచ్చునని యేకాభిప్రాయమై, దానయందు పనిచేయఁగోరి. ఆవిశ్మయమును నేననుసరించితిని. నాసభ్యత్వము చేజబంధుని ఘోషమును యువస్వాసమునకుగాని, బ్రిటన్ మోక్ష ప్రభువు ప్రాగల్భ్యపన్యాసముతోగాని యెట్టిసంబంధమును లేదు. ఈసంఘమునకును, మజ్జిమను సంఘమునకు నెట్టి సామ్యమునులేదు. ఈసంఘనియములు కూడా నాసంఘమువలెనే సంపదితములనుటవ్యాయముగాదు. సైనిక విషయములు కీ॥ శే॥ డం నేనాధిపతి వదనముతోఁ గాని ప్రస్తుత ప్రాంతవ్యక్తి వదనములతోగాని నాకట్టిసంబంధమును లేదు. సంఘము తిరుగుచేయు నివేదికపై ప్రభుత్వ మనలించిందు నిర్ణయములతో గూడ నాకుపనిలేదు. నాకుఁగాన లిగిన దొక్కటే. ఇప్పుడు సంఘమున కుంచబడిన మరతుల ప్రకారము ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యములను గమనించుచు నాదేశీయులు యభిప్రాయమును, వారికోరికలను జెల్లించుటకు వీలున్నదాయనువిషయము మాత్రమే నాకుగానలయును. అట్టికార్యమును చేయుటకు తగినట్లులే మరతులున్న నని నాకు పూర్తిగా నశ్చకముగలదు. ఇంక మిగిలినదానికా స్వరాజ్యపక్ష మొప్పును ప్రభుత్వము నాధారపడి యుండలేదు. పై నేమియవలయునో యది యాపక్షమే నిర్ణయించుకొనును. మేధావులందఱను తీవ్రముగ నాలోచించి స్వరాజ్యపక్షముయొక్క లోటులనుగూర్చి సలయనంత వ్యాఖ్యానము గావించవచ్చును. స్వరాజ్యపక్షము మాత్రమే జింకనులేకుండ నిశ్చలముబడితే తనమాన్యమునుబట్టి మధ్యగోతులందు బడకుండ జూచుకొనుచు బోవును. కాని సంస్కరణము లన్నిటిగూర్చి విచారించుటకును, ప్రత్యేకముగ నొక్క సంస్కరణమునగూర్చి విచారి

బొంబాయి నేతయంత్రముల దుస్థితి

ప్రభుత్వ నిర్ణయము ప్రస్తుత దుస్థితికిఁ గారణము

కూలి నూటికి 11½ వంతున తగ్గించుటకు నిశ్చయించుట

బొంబాయి, జూలై 28:—బొంబాయి వర్తకసంఘము వారిచే తమ సభనగూర్చి ప్రకటించిన నివేదిక యిట్లు చెల్లుచున్నది.

“సెప్టెంబరు 1 రేడినుండి పారిశ్రామికలకు మోసానినా రకభృత్యముక్రింద నిచ్చు నూటికి 70 లేక 80 వంతు నుండి 50 లేక 60కి తగ్గించుట కనగా మొత్తపు భృత్యమందలి నూటికి 11½ వంతున తగ్గించుటకు నిశ్చయించిన సభకు బొంబాయిలో నే యంత్రముల కట్టి సలహా యాయబడినవో, యాయంత్రముల ప్రతి నిధులందఱును నచ్చిరి. యంత్రాలయముల స్థితి యభివృద్ధికి వచ్చినచో వీలయినంత ద్వారలో నీ తగ్గదలను మజల పూర్తి చేయ ప్రయత్నముల సలుపఁబడును. ఈ తీర్మానమునకు అన్య త్తుడైన యన్. యన్. వాడిగూగారు ప్రతిపాదించుచు, గత రి మాసములనుండియు యంత్రాలయధికారులు ప్రభుత్వమునకు జేసికొనిన వనపులు, విస్తృతములు సలహాలు నిష్పలమగుటయే గాక నిరాదరణముగూడ బడసెను. యంత్రములకు ప్రతివైన యెక్సైజుపన్ను దీసివేసెగాని, తిదితర మార్గములవలనఁగాని సహాయముచేయుటకుఁ గోరినవన్నియు నిష్ఫలములయైన. సంఘము చావ్యత్తు గారితో రెండు ముఖ్యముల సలహాలను గూర్చి మాటలాడెను. ప్రతివై ఎక్సైజుపన్నును దీసివేయుట, రెండవది రేణుములనుండి దిగుమతియగు 30 వ శాతముకంటె తక్కువ యగుట; బట్టవైసెనను హెచ్చు దిగుమతి చేయుట. ఈ రెండును యంత్రముల దుస్థితిని బాపుట కుపయోగపడునని నూచింపఁబడెను. కాని ప్రస్తుతము రెండు సలహాలూడ చావ్యత్తుగారి బుద్ధియందనాచరణీయమనియే దోచెను. ప్రభుత్వము దిగుమతిసరకుపై గూడ పన్నునుదీసివేయగల యార్థికసంపదకు వచ్చినఁగాని మన ప్రాంతవ పరిశ్రమల కట్టి సహాయమును జేయ రని సంఘమునకు దోచుచున్నది.

ప్రస్తుతమున్న స్థితిగతులు సంపూర్ణముగ నాలోచించి కార్యకలను యంత్రాలయధికారులను డ్లెసు మాలోచించి సంఘము ప్రస్తుతము భృత్యములందు నూచించిన తగ్గదలచే, తక్కువకాలము పనిచేయుచుండుట నచ్చునని యూహించుచున్నారు. కాని యేయంత్రాలయధికారులైన భృత్యములను దగ్గించుట, తక్కువ కాలము పనిచేయుచుండుకే గోరువో నట్లు చేయుట కభ్యంతరములేదు. సంఘమునకంతకు మాత్రమట్టి సలహా నీయరని వాడిగూగారు నుడిచిరి.

తాతాకంపెనీ ప్రతినిధి య్. బి. సక్లత్వాలాగారు, టర్నరు మారిజనుకంపెనీ ప్రతినిధి కన్నింగహముగారు, తక్కువ కాలము పనిచేయుచుండు క్రేయస్కరమనిరి.

ప్రస్తుతము జీతములందు తగ్గదల నూచించుటవలన బట్టల ఖరీదుతగ్గదలనియ, కాని తక్కువకాలము పనిచేయుటవలన ప్రతి పానుబట్టు 3/8 అజాలు హెచ్చునని సకలత్వాలాగారు నుడిచిరి. ప్రస్తుతమున్న దురవస్థకు ముఖ్యకారణము తయారయిన బట్టమిగులుటయే. అదియనున రత్తలవద్దగాక యంత్రములందే మిగిలినది. తాతాకంపెనీవారు తక్కువకాలము పనిచేసి వారి వద్దనున్న సరుకు తగ్గదలకు సంతోషింతురు. నిలువ వర్తకులవద్ద గాక యంత్రములందే యుండుటచే నీచిమ్మ తుంసించినది. దానివలన బట్టలఖరీదు ప్రతిరోజు తగ్గుచుండును. అందువలన కొనువారు సందేహించుచుండురని సక్లత్వాలాగారు నుడిచిరి.

బానికన్యాయుడు సమాధానమిచ్చిన పిమ్మట భృత్యములను దగ్గించు తీర్మాన మేకగ్రీనుముగ నంగీకరింపఁబడెను.

(అ. పే.)

చుట్టును గలభేదమునే గ్రహింపఁజాలకుండి రని చింతగనన్నది. ఈప్రత్యేక సంస్కరణము ప్రాంతపులకు సైనికశిక్షణ నిచ్చుపట్ల నై యున్నది. అది మానదేశమున కత్యంతావసరమయినది. దేశమును సరితక్షించుకొను శక్తిగలవారలను తయారుచేయునట్టి యీసంస్కరణమే ప్రముఖమైనదని నాయూహ. పదిమంది గవర్నరులను సంపాదించుటకంటె నొక్కసెనికుని తనదేశమును రక్షించుకొను శక్తిగలవానిని తయారుచేయుటయే క్రేయస్కరమని నాయూహ. ఏపక్షమునకు జేరినట్టి సైనికభృంసము నభివృద్ధిచేయు మార్గములకు సహాయపడుటయే కర్తవ్యమని నాయూహ.

(అ. పే.)

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ జూలై నెల 29-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	అత్యధిక ఉష్ణము గత 24 గంటలలో	అత్యల్ప ఉష్ణము గత 24 గంటలలో	వర్షము గత 24 గంటలలో	జూన్ నెల 1-వ తేదినుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాలపురం	79.7	75.1	0.40	12.21	44.96
విశాఖపట్టణము	82.7	77.1	...	6.68	87.09
కాకినాడ	84.6	75.1	0.08	20.19	89.09
మచిలీపట్టణము	86.5	76.4	0.06	10.28	41.59
కర్నూలు	86.7	78.6	...	6.48	26.01
బళ్లారి	89.5	75.8	...	0.80	20.51
కడప	92.6	77.6	...	5.42	81.28
నెల్లూరు	93.9	79.4	...	4.03	87.98
మద్రాసు	95.0	77.3	...	3.50	50.74
కడపూరు	93.1	77.2	...	3.64	52.94
నీలయ	94.4	74.2	...	4.75	39.80
కోయంబూరు	88.6	68.5	...	3.12	22.29
తిరుచునావల్లి	99.5	78.0	...	4.40	33.18
నాగపట్టణము	97.2	78.8	...	1.04	54.98
మధుర	95.5	74.9	...	2.56	38.58
పాంబన్	88.5	78.7	0.04	0.15	37.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.31
తిరువేల్కాయ	82.8	75.2	...	12.26	64.51
కొచ్చిన్	84.9	75.0	0.08	37.91	114.51
కాళికట్టు	86.3	72.5	0.88	71.29	117.16
మంగళూరు	85.9	73.1	1.55	82.83	125.68
తెంగళూరు	79.5	64.7	...	4.86	35.37
మొరకార	63.0	61.2	0.30	68.54	125.46
కొడెకనాథ్	63.4	50.2	...	10.88	62.18

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో 0.40" వర్షించెను. కాకినాడ, మచిలీపట్టణములో చినుకులుబడెను పగటివేడిమి 4½ నుండి 7½ డిగ్రీలు తక్కువ. గోపాలపురంలో 3½, కాకినాడలో 3 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి తక్కువ.

చక్కణ:—మేఘములు దట్టముగనున్నవి. కర్నూలులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. శివోష్ణస్థితి మామూలు గనున్నవి.

రాజధానియందు చాలవరకు వాతావరణము బాగుండవచ్చును. పడమటితీరమున మరితరచోట్ల స్థానిక చినుకులు బడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు,
వాతావరణ కా. ప్రభుజుడు.

యేల ప్రకటన

జి. నారాయణ శెట్టికి సంబంధించిన యిస్సాల్ వెంటు సంబంధములో (పిటిషన్ నెం 172/1923). అఫిషియల్ అఫైని ఉత్తరువుమేరకు 1925 సంవత్సరం ఆదివారము ఆగస్టునెల 2 వ తేది 8 ఘంటలకు కావలి గ్రామం మునిసిఫ్ చావడివద్ద యీ దిగువ కనుపరచిన నేలలు మొనర్చు డొడ్డ కంపెనివారు యేలము వేయుదురు.

1. కావలి గ్రామంలో సర్వే నెం 342-1 సంజయ. 2. 79 పెద్దబండి 1.

ఎడ్డులు 2.

8-15 ఘంటలకు

2. కావలి గ్రామంలో పూరి యిల్లము నివేశనమున్ను; ఇట్లు 3 అంగణములు ఫలము 20 అంగణములు.

దక్షిణహైద్రాబాదు

కేంద్రసంఘకార్యదర్శిగారి వర్తమానము

(స్వకీయవిలేఖరి)

౧ భోనగిరి

గత గురువారము (౨౩-౭-౧౯౨౫) నాడు ఉదయము బండిలో నిజాంరాష్ట్రాంగ్రజన కేంద్ర సంఘకార్యదర్శి యగు శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావుపంతులుగారు భోనగిరిచేరి రి స్టేషనులో స్థానిక ఆంగ్లప్రముఖులును, గ్రంథాలయసభ్యులును స్వాగతం బొసంగిరి గ్రంథాలయమున ఆనాడు మధ్యాహ్నము సమావేశమయిన సభయందు నీదిగువప్రకంసాపద్యములు జరుపబడెను

కా శ్రీకల్యాణగుప్తప్రభుగారు జగత్కీయమానప్రభాద్యాక్రీడాభిలషిత్వముగల జగద్భద్రదాసుసంధాత లోకైకారాధ్యుడు మాధవుండురుక్మపాపీనానురాగంబునవసాకున్ శ్రీయుత మాడపాటిహనుమంతశ్రీనిధిక్ నిత్యమున్ నీ|| జనియించినాడనూచానసంతతిలోనఁ

గొమరారు వెలుపాలెమునయందు

ఆర్జించె మహితవిద్యాజ్ఞానసంపత్తి

దుండెగా నల్లొండవండలమున

ప్రథిమానైజామరాష్ట్రమందున్నత

న్యాయవాదిత్వవిఖ్యాతిఁ గనియె

హరిచె మల్లికార్జునాచార్యుర

జంబులక్ విబుధులు సంస్తుతింప

గీ దానశీలుండు నిరుపమోదాత్తగుణుండు

సమధికైశ్వర్యవంతుండు శాంతియురీ

సంతాన చనిశ్చిలస్వాంతుఁ డాంగ్ర

మాతృప్రియపుత్రుఁ డగు హనుమంతరావు

సీ ప్రణుతశ్రీనైజామరాష్ట్రాంగ్రజనసంఘ

సంస్థాపనాచార్య! స్వాగతంబు

ఆంధ్రోద్యమవ్యాప్తికాధారమైన ధీ

చాతురీసముపేత! స్వాగతంబు

సకలభారతమహాసభ కుపాధ్యక్షభ

వ్యవహాళికోభిత! స్వాగతంబు

శ్రీమత్పరోపకారిణీనామ బాలకా

పారశాలాబ్రహ్మ! స్వాగతంబు

గీ దేశభక్తాగ్రగణ్యా! సుదీప్తమాడ

పాటివంశముక్తామణీ! ప్రాజ్ఞవిమతి

మహితగుణగేయ! శ్రీ హనుమంతరావు!

భవ్యమతి! నీకు నీయదె స్వాగతంబు

సీ కర్తవ్యమును నేయగడను వింకను నైన

చలముతో నిశ్చల స్వాంత మణిమ

తలపోయు మింకనైన తొలుతటివిజ్ఞాన

ధర్మమార్గముల యాధార్యకలన

నెరపు మింకేని సునిర్మలాంగ్రోద్యమ

కార్యక్రమమున నిక్రంభునేవ

కనబడం జేయు మింకను నైన సరివారి

శ్రమలకుం దిరమైన సానుభూతి

గీ|| భువనగిరిపట్టాంబ! నీపుణ్యవశేత

సరుగుదెంచెను నాంగ్రోద్యమాదిగురువు

సమయ మరుదెంచె నిదురకున్ స్వప్నైఁ జెప్పి

పరమకల్యాణ కలితవైవఱు మమ్ము!

సీ ఆంగ్లూరా! కొనుం డ్ధర్మవికముల నా

యాంగ్రహయకుని వాదార్చనమున

కాంగ్రలూరా! పవిత్రతాతయంబులతోడఁ

ప్రణుతి సల్పుండు దేశభక్తవరున

కాంగ్రలూరా! పరమాత్మరాగరసంబుఁ

ద్రోవ నిప్పింపుఁ డా దైవమున

కాంగ్రలూరా! పాడు డనితరభక్తిమై

నాంగ్రోద్యమస్వామి! యలఘుచరిత!

గీ భువనగిరివరసా! పరిత్రాతకుసమ

దామసంచయముల జేరె దాల్పు మార్గ

పుత్రికృష్ణముగళిసీమఁ బూర్ణభక్తి

సంకలిత కామ వేగ వలంకరింప

నల్ల గొండ

మోటారుద్వారా సాయంత్రము ౫ గంటలకు నల్లగొండ

చేరి విమర్శ ఆసుప్రతిష్ఠ నల్లగొండప్రముఖులు స్వాగతం

బొసంగిరి నీలగిరి పత్రికాలయమున పత్రికా కార్యనిర్వాహకులందుతో జతపరచబడిన సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి ఆంధ్రజనసంఘపత్రికమున బాలికా పాఠశాలయందు బహిరంగసభ సమావేశపరచుట కేర్పాటు చేయబడెను స్థానికోద్యోగలంఠరు ఆహ్వానింపబడిరి పోలీసు నూపరింబెండెంటు గారు తమ్యాహ్వానించ వచ్చినవారికి కలెక్టరుగారి అనుజ్ఞ నుబహుము మించినది ఆలోచనజెప్పిరట! కలెక్టరుగారి దగ్గరను కాకపోవుచే తడవయ్యెను కార్యనిర్వాహకు లుతాహ్వాహితులుగా జేయబడకున్న సభ ఆగిపోయియే యుండును ఈసందర్భములను గమనించి కాబోలు పాఠశాలాధికారి సభ పాఠశాలయందు జగ పుటకు పీలు లేదని శ్రీమతియు సంపెను

ఎన్ని విప్లుములుగలిగినను కార్యసాధనమే ప్రపథానోద్దేశ్యముగాగల ఆంగ్లన్యాయవాదులు కీ|| శ్రీ|| దోవలపల్లి రామకృష్ణారావుగారి భవనమునందు సభకేర్పాటుజేసి కలెక్టరుగారి అనుజ్ఞ ను వాగ్రూపమునబడిరి కార్యక్రమ మారంభమగుచుండగనే పోలీసు సబుఇన్స్పెక్టరుగారు వచ్చి కలెక్టరుగారి ఆంగీకారమును బడసిరి లేదో విచారించవలసినదని నూపరింబెండెంటు గారంపిరినియు లిఖితరూపకమున అనుజ్ఞ బడయనిచో వారికి సం గతి దెలిపి సమ్మతిబడయవరకు సభాచర్యజరుపుటకు పీలులేదనియు నెలరిచ్చిరి వాగ్రూపమున సమ్మతిబడసిన వక్రమానము వారికి దెలిపి వారియంగీకారమును బొందువరకు రాత్రి 8-45 గం నిమిషములయ్యెను అంతవరకు కనిపెట్టుకొని నిలచియున్నవారి సంఖ్య సుమారు 60 వరకుండెను ఈగండరగోళమువల్ల మెల్లమెల్లగ జారిపోయినవారి సంఖ్యగూడ ఇంచుమించు ఇంతవరకుండెనని చెప్పవచ్చును “మన విద్యాభివృద్ధి” అను విషయమును గురించి నాటి సభయందు శ్రీహనుమంతరావుగారు సమాజవాజ్ఞప్రాయముతో నుపన్యసించిరి సభాధ్యక్షుత శ్రీయుత వాసుదేవ మొదలగు గారు (సబుడివిజనల్ ఆఫీసరు ఇరిగేషను) వహించిరి విద్యా విషయకోపన్యాసములం దధికారు లనవసరమైన అంతరాయములు గల్పించుటచే జనసామాన్యమునందు విద్యావ్యాప్తికై ప్రజలపక్షమున నాయకులు కృషిసేసి ప్రభుత్వమువారికి దోడ్పడుటకు పీలుగలుగదన్న సంగతి పోలీసుకాళాధికారులు గమనించెద రని నమస్కరించుచు

* * * * *

మానుమకొండలో ఆదిహిందువుల సభ

శివశ్రీపతి బిరుదాంకితులగు శ్రీ భాగ్యరెడ్డివర్మగారి అగ్ర్యక్షుల్లేంద మానుమకొండలో జూలై ౧౦, ౧౧ వ లేదులందు బహిరంగసభ జరిగెను ఆదిహిందూ కులనాయకులు|| ప్రతినిధులు లేదిరులు సుమారు ౨౦౦ వంది సభారంగమున సమావేశమైరి స్వజాతివారి కష్టసుఖములను అధ్యక్షులు సుబోధకరముగ దెలిపి హైద్రాబాదులోని ఆదిహిందూ వహాసభవారి నియమానుసారము నడచుకొనఁజేటి తీర్మానములను సభవారిచే ఏకగ్రీవముగ చేయించిరి

* * * * *

శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారి

దివ్యసమ్ముఖమునకు

నీలగిరి

పత్రికాకార్యనిర్వాహకులు సమర్పించిన

సన్మాన పత్రము

సజాతో యేనజాతేన యాతివంశస్సనున్నది||

పరివర్తని సంసారే మృతకోవా నజాయతే||

అను నూక్తిరితి ఎవరినల్ల దేశమ-భావ-మున్నగునవి అభ్యుదయమొందునో అతడొక్కడే ప్రపంచమునం దుద్భవించినవాడని చెప్పవచ్చును

విహాళయా! ఈనూక్తి తమయెడల సార్థకపడుచున్నది

నుటయందెంతమాత్ర మతితయోక్తిలేదు తాము నిజము రాష్ట్రాంగ్రజదేశమునకు జేయుచున్న నిష్కామనేన ప్రపంచమున కొకింతి వెల్లడియైనను, ఆనేవాఫలితమును కనుగొనుట కింతరికంటె మాకెక్కు డవకాశములు లభించినవి తాము నిజము రాష్ట్రాంగ్రజ జనాభ్యుదయము కెటుల పాటుపడుచుండిరో, తమకాలము, తమదనము, తమమానసమెటుల నిజామరాష్ట్ర వికాసమునకై వినియోగపడుచున్నవో మే మామూలగ్రముగ వెలుంగుదుము దేశకాలపాత్రములగురై

తీరిగి సమయోచితముగ మీరు జేయుచున్న సేవ కడుంగడు శ్లాఘనీయమైనది మీబాల్యము- మీబాల్యక్రీడలు- మీవిద్యాభ్యాసము మానల్లగొండయందే జరిగినందులకు మేము గర్వించుచున్నా

ము బాల్యమునుండి మీయయ విద్యాప్రియత్వము, దేశాభిమానము మూర్తీభవించి యున్నదనుట కనేక నిదర్శనములు కలవు. తామొనర్చునట్టి కృషి నే డల్లనల్లన ఫలొన్ముఖమున కేతెంచుచున్నదని గ్రహింపగలము అనేకసంస్థలు తమ సహాయమును బొందినవని చెప్పగలము ఈరాష్ట్రమునం దాంగ్రజభావలో నసమాన చైదవ్యమును, ఆంగ్లభాషయం దభిజ్ఞానమును, ఉర్దూభారసీ భాషలయందు పాండిత్యమును, మహారాష్ట్రభాషయందభినివేశమును గడించి, మల్లికార్జునము, విధిప్రేరణము, తాత్రకాలపు హిందూవిద్యార్థులు అను మున్నగ్రంథములనురచించి, అనేకపత్రికలకు వ్యాసరాజములనువాసి హైద్రాబాదునందలి దేశీయవహాసభ కుపాధ్యక్షులగునండి, నిజాంరాష్ట్రాంగ్రజన కేంద్రసంఘ స్థాపనాచార్యులై కార్యదర్శులై, నూతనాంధ్రోద్యమమున కుత్తేజమొసంగుచు, హైద్రాబాదునందలి పకోపకారిణి బాలికాపాఠశాలకు ముఖ్యసంస్థాపకులై, పెక్కుసంస్థలకు సభ్యులై, అనేకాంగ్ర భాషానిలయముల కమాల్యనేవగావించి, నేటి కింకను వానికి చేయూతనొసంగుచు, కొంతకాలము నిజామరాష్ట్ర ప్రభుత్వపక్షమున భాషాంతరీకరగా కార్యభారమును వహించి, దేశభాషానేవ కవకాశము గలిగించుకొనుట కాయుద్యోగమును మానుకొని న్యాయవాదిత్వమును స్వీకరించి, ముఖ్యముగా ప్రతిఫలాపేక్ష వీడి మానీసిరిపత్రికా సంస్థాపనమునకు, వ్యాపనమున కెంతయోతోడ్పడి నిజామరాష్ట్రాంగ్రుల గౌరవమును గాపాడుచున్నమీరు మాకీనాడు దర్శనభాగ్యము గలిగించి ధన్యుల గావించితిరి సుగంధభరితమగు మీసుగుణపుంజములు శ్లాఘనీయమగు మీజీవితాంశములు ఆదర్శప్రాయమగు మీదేశాభిమానమును నిజామరాష్ట్రాంగ్రచరితమున సువర్ణాక్షరములతో లిఖింపబడకమానవు తమ నాయకత్వమున నిజామరాష్ట్రాంగ్రదేశ మచిరకాలములో నవనవోన్వేషము జూపునని మేము వాంఛించుచున్నాము దేశపాండ్వాలై, న్యాయవాదులై స్వలాభాపేక్షనువీడి విశేషకాలమును దేశారాధనకు వినియోగించుచున్న మీకీనాడు మేము సంతోషముతో నీవినతిపత్రము సర్పించుభాగ్యము గొగినందులకెంతయు గర్వించుచున్నాము ఈశ్వరుడు మీ కాయురారోగ్యముల ప్రసాదించి మీయయవ్యవస్థాప్తికోడ్పడుగాత!

నల్లగొండ } విన్నవించు విధేయులు,

28-7-25 } నీలగిరి పత్రికా కార్యనిర్వాహకులు.

కీ|| శ్రీ|| ఉట్ల బాలకోటమ్మగారు—పందెళ్ల పల్లి

25-7-1925 లేది సాయంకాలము 4 గంటలకు ఉట్ల నా

గయ్యగారి భార్య బాలకోటమ్మగారు కీర్తిశ్రేష్టులైరి ఈయమ

(దేవాంగులు) వయస్సు డెబ్బది సంవత్సరములు ఈమె మరణ

సమయమున వ్రాయించబడిన మీనందుపండిళ్లపల్లి గ్రామములో

వేంచెసియున్న శ్రీ పునుగు రామలింగేశ్వర స్వామివారికి నూరు

రూపాయలు ధర్మమున్నూ మాగ్రామములో నెలకొల్పబడిన

శ్రీచాడేశ్వరీ వరప్రసాద విద్యాలయ సమాజమునకు కాశ్వర

నిధిగా రు 50-0-0 లున్నూ యిచ్చి యీవీబదిమూడు రూపా

యలకు వచ్చేపడ్డీప్రతిసంవత్సరము వారాత్రుల తెప్పించునట్లు

లిఖియింపజేసెను

శ్రీ పునుగు రామలింగేశ్వర స్వామివారికి ఇదివరలో

యీమెచేయించియున్న యిత్తడి రుద్రాక్షుల మంటపమునకు

కొంతసామ్య యిచ్చినది అప్పటిలో యీ నూరురూపాయలు

దేవాంగమహాజను లిచ్చినందువలన తిరిగి ఆనూరు రూపాయలు

యిప్పుడు చెల్లించి యీమెగారి చిరుశాసనా యిత్తడిరుద్రాక్షుల

మంటపముపై లిఖియించునట్లు పుయితవానా వ్రాయించినది

ఈమె యార్చికు శాంతిగలుగజేయుగాక యని భగవం

తుని బ్రార్థించుచున్నాను

వేరక గురవయ్య

మదరాసు స్థానికాజు కోర్టులో

దావా నెం 3868/1925

వాది—వీ దేవరాజులుకెట్టి

ప్రతివాది—కల్యాణమారు డొల్లపృకెట్టి

పై చెప్పినవాది ప్రతివాదిమీద లెక్కాబాకీ రు 159-2-4

కున్ను, కోర్టు ఖర్చులకున్ను, దావాచేసినందున పైదావా రివ

జడ్జియందర 11-8-25 లేదిన విచారణకు వచ్చును సదరులేదిన

ప్రతివాది హాజరై లెగాదాలు ఉన్నయెడల చెప్పకొనవలెను

హాజరుకానియెడల యొప్పుపార్టీ గా తీర్పుచెప్పుచును దావా

కాపీ వాదినకీలునాది సాందవచ్చును

ట. పి. శ్రీనివాసన్

వాదినకీలు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-26 సం॥ జూలై నెల 29-వ తేదీ బుధవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి	α 20 0 0	మొదలు 42 0 0	వరకు
బియ్యము బస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి	ప 48 గలవి	రు 14 0 0	15 8 0
నెల్లూరివి	డిటా	రు 15 8 0	17 0 0
డిల్లి	డిటా	రు 16 0 0	18 0 0
రాగలు రా. 164 బస్తా 1-కి		రు 8 12 0	9 0 0
సువ్వులు		రు 20 0 0	24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	రు 12 8 0	13 8 0
సెనగలు	డిటా	రు 11 12 0
పెసలు	డిటా	రు 14 0 0
మినుములు	డిటా	రు 15 4 0
ఉలపలు	ర 164	రు 8 8 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	రు 154 0 0	155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	రు 14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా1కి	రు 55 0 0	60 0 0
ఇలిరప్రదేశము	రు 50 0 0	58 0 0
పేరు సెనగనూనెగానబా1-కి రు 186 మిమకనూనె	రు 182 0 0	
అముదము బా 1-కి	రు 127 0 0	128 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 100 0 0	
కూరపసుపు	రు 45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి	రు 100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి	రు 50,60	
కాశహానిపాయకట్టు	రు 70,75	
దెల్లము బా 1-కి	రు 35 0 0	45 8 0
చింతపండు బా 1-కి	రు 40 0 0	60 8 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	రు 80 0 0	81 0 0
చదరం	రు 80 0 0	82 0 0
రవుండు	రు 80 0 0	40 0 0

6. లోహములు

కెండి 100 కులలిపి	రు 71 0 0	74 0 0
బంగారము, గలము 1-కి	రు 21 10 0	21 12 0
సవరము 1-కి	రు 18 6 6	
ఇర్రడి బా 1-కి	రు 268 0 0	264 0 0
రాగ డిటా	రు 285 0 0	288 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పొలి గలవి	రు 31 0 0	31 8 0

7. రంగులు అలిజలైను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు	రు 72 0 0	
నొట్టికృష్ణము డిటా	రు 72 0 0	
సింహం డిటా	రు 72 0 0	
గర్రం డిటా	రు 70 0 0	

8. దూది

బోంబెబుబారున 1-కి	రు 800 0 0	
ఎల్నాడు దూది	రు 215 0 0	

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	రు 7 4 0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు 4 12 0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	రు 7 4 0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు 7 4 0	
నూశ్చయేనుగ నెం 20	రు 9 8 0	
జపాక్ నెం 20	రు 9 8 0	
నెం 40 ఏ లేటిలు అయినను	రు 12 0 0	
సద్యాక్ నెం 24½	రు 10 0 0	
14½ క్విల్క్ పక్షి	రు 7 8 0	
నెం 20 డెన్ని సింహం యీటె	రు 10 8 0	
నెం 22	రు 10 12 0	
నెం 12½ డెన్ని పగ్గు	రు 8 0 0	
నెం 14½	రు 8 12 0	
నెం 12½ అల్లెనన్న	రు 7 4 0	
నెం 12½ కొయిలుపట్టి	రు 7 4 0	
నెం 22½ రంగవిలాస	రు 9 10 0	
నెం 14½ రాదాకృష్ణము	రు 7 4 0	

పూర్ణ చంద్రోదయము

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారి

దేహపుష్టికి, శుక్రవృద్ధికి సంజీవి వెలతు 1-కి రు 16-0-0 ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

గౌరవములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటే మేలైనది!! వెలలో నరసము!!

రాజేశ్వరి

బొర కృష్ణబుచ్చి

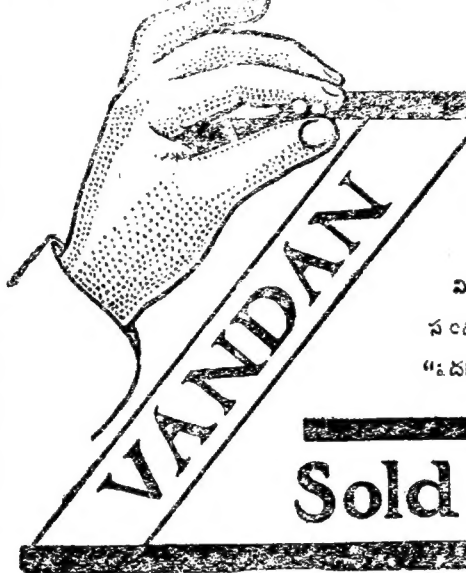
చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపువర్తులు, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజెంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు. బెజవాడ.

MAN REPAIRING TABLET "నెట్" "నన్ దన్"

ఈ డిస్కవరీ గమనించండి
పురుష జాతులకు సంభవించే
శరీర లోపములకు, శుక్రవృద్ధి, సంతానము, వృద్ధులకు
సమస్త శక్తియు, వ్యవస్థలను, అతీత శ్రమ సంభోగము వగైరాల
వల్ల కలిగే చిల్లైన వ్యాధి చిహ్నములకు నివృత్తయ నివారణి.
ఇందులో క్రిటిక్ (ఫార్మకోలజీ) బొంబాయి గ్రంథములవల్ల బహుళపడిన
మిక్కిలి సుకమార్గ సుప్రసిద్ధ బలవర్ధకావధముల (ట్రానిక్యుల్) ముఖ్యము
సందోహముల గ్రహించి చేర్చబడియున్నది. అట్టివలననే శుక్రవృద్ధి యొక్క
"డెన్" అను నిర్దోషము, సజీవ రసవద (Chemistry) వైద్య (చికిత్స)
శాస్త్రము (Therapencies) ల విషయ చర్చలతో బయట
బడిన సరములకు పట్టుత్వమును కలిగించు ట్రానిక్యు
లలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠము.

Sold Everywhere

నవని సంపూర్ణముగా నమ్మదగినది.
అతిబలహీనతగా ఉన్నప్పుడు "నానా" అనునది వైద్యులచేతగా యాపయోగించ బడవలెను. (2)
ఇది యొక కఠినమైనదైతే కొంతమంది—
మదరాసు రాజధాని నోల్ యేజెంట్లు అయిన దాదా అండ్ కో. కె మి స్టెస్.
ఎన్ స్టాన్డ్, మదరాసు.

అశ్విన | అశ్వగంధిచే తయారుచేయబడిన సంజీవి.

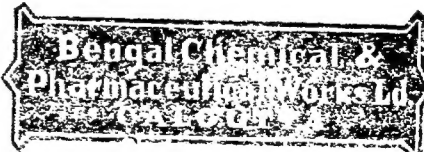
బలహీనమైన నరములకు, దుర్బలమైన మేదముకు, బలములేని కండరములకు,
ఈ అమోఘమైన ఔషధము

శతావరి, బలు, తల్మఖానా, గ్లిసెరిన్, ఫాస్ఫోరేటులు, ఇతర మామూలు ఓషధులు చేర్చి
తయారుచేయబడినది. అందుచే కలిగిన దుర్బలత్వమునకు ఇది తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

ఇది రహస్యమైన ఔషధముకాదు.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము

సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

క్లిరబలాత్మకము

నాతోరోగములకు ప్రయోగము
నందినది. వలబారుదేశమునుంచి ప్రఖ్యా
తినిపొందినందు. ఆంధ్రులు ఇదివరకు,
అనుభవించి యెరుగని దగుటచేత శ్రీ
ముక్త్యాలరాజుగారు బహుశ్రమము న్నయించి, తమ సంస్థానమైనట్లుచే తయారుచేయించి అందరికి లభ్యమగునట్లు చేసివారు.
ఈతైలము అన్ని నాతోవ్యాధులను బోగొట్టును. మనోవ్యాధిగలవారలకు, పిత్తవృద్ధిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది. నరములకు
బలమునుగలిగించి శరీరదృఢత్వమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారికి, శుఖవ్యాధులచే బాగాపడి సంభోగశక్తి
కోల్పోయినవారికి మంచిది. నాతోరోగము అనేకమంది దీనిని వేచించి విముక్తులయినారు. సాయములేవమును. పాతవ్యాధులకు
ఇంతటి మందులేనని నమ్మకము నుదిరినది. దాష్టర్య కోమనుగారుకూడ మెచ్చుకొన్నారనుటను బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియ
గలదు. సంస్కారాధ్యక్షమునుబట్టి మౌనువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తాహతునుబట్టి ఏదికావలసిన వారు దానిని
తెచ్చించుకొనవచ్చును. ఔషధము నాడువిధము నందుతో పంపబడును. ఇది వైద్యులనునకే గాక లోలోకి పుచ్చుకొనుటకు
నుపయోగించును. 7 సాగ్లి ఆనర్లితమైనది. 4 అవున్సులు 2-0-0. 21 సాగి ఆనర్లితమయినది 4 అవున్సులు 5-0-0. 101 సాగి
ఆనర్లితమయినది 1 అవున్సు 8-0-0 4 అవున్సులు 12-0-0 ఎక్కినవా తీసికొనువారికి కమాషను రేట్లు: పోస్టుఖర్చులు వేరు.
అప్రెస్— మేనేజరు, ఆర్థర్ సాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదాషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

తంతి విలాసము: "బిబిటికో"

హెడ్ ఆఫీసు

బొంబాయి.

విదేశకార్యాలయములు

బర్లిన్ & హాంబర్గు.

BOMBAY BERLIN TRADIGO Co.

25 MOUNT ROAD, MADRAS.

కాన్ టెస్సా

నెట్టెల్ కెమరాలు

హాఫ్స్ కెమికల్స్, ప్లేటులు,

కిండర్ మాన్సు సండ్రీస్ మొదలగువాటికి

ఇండియాకు, బర్తాకు, ఫోల్ ఏజంట్లు.

అమెచ్యూర్స్

డెవలిప్మింగ్, ప్రింటింగ్,

ఎన్లార్రింగ్ మొదలగు

వాటియందు మాకు

ప్రత్యేక పేరుగలదు.

1949

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మాపద్ధ పలురకముల లోలాకులు, దుద్దులు, అంటుపోగులు, చరపసరములు, పతకములు, మోపులు, బంగారమెడచెయినలు, చెయిన అడ్డిగలు, వెంకి కాలు
గోలులు, మిరియాలగొలుసులు, మొలతొడులు, టంబ్లర్లు, కాఫీస్టేలు మొదలగునవి తయారుగనున్నవి. భవరములకు కూడిగవ విలాసములను ప్రాయముడు.

కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదరు.

ప్రాప్తిటల్లు:

ది ఆర్థ్ర జ్యాయ ల రి మా న్యుఫా క్స్ రింగు కం పె సి,

హెడ్ ఆఫీసు: బెజవాడ.

(4)

బ్రాంచి: 51, చైనాబజార్డు, మద్రాసు.

సరస్వతీపవర్చెన్స్ రాజమండ్రి

నూతనయంత్రములు!

మేముకాము అచ్చుననులకు సమృద్ధిగా కాపు

నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-లో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

లేటరు హెడ్డులు
కవర్లు
కాళ్ళుబుక్కులు

రసిదు బుక్కులు
శుభలేఖలు
ఆఫ్ టోను బాకులు

పలురంగుల వాల్ పేపర్లు
చక్కగా సరసమగుధరలకు
సకాలమున ముద్రింపబడును.

1204

గ్రంథములలోని కుపయుక్తము లగు బొమ్మలు అనగా ఎంగ్రేవింగుననుచు చక్కగా తయారుచేయబడును.